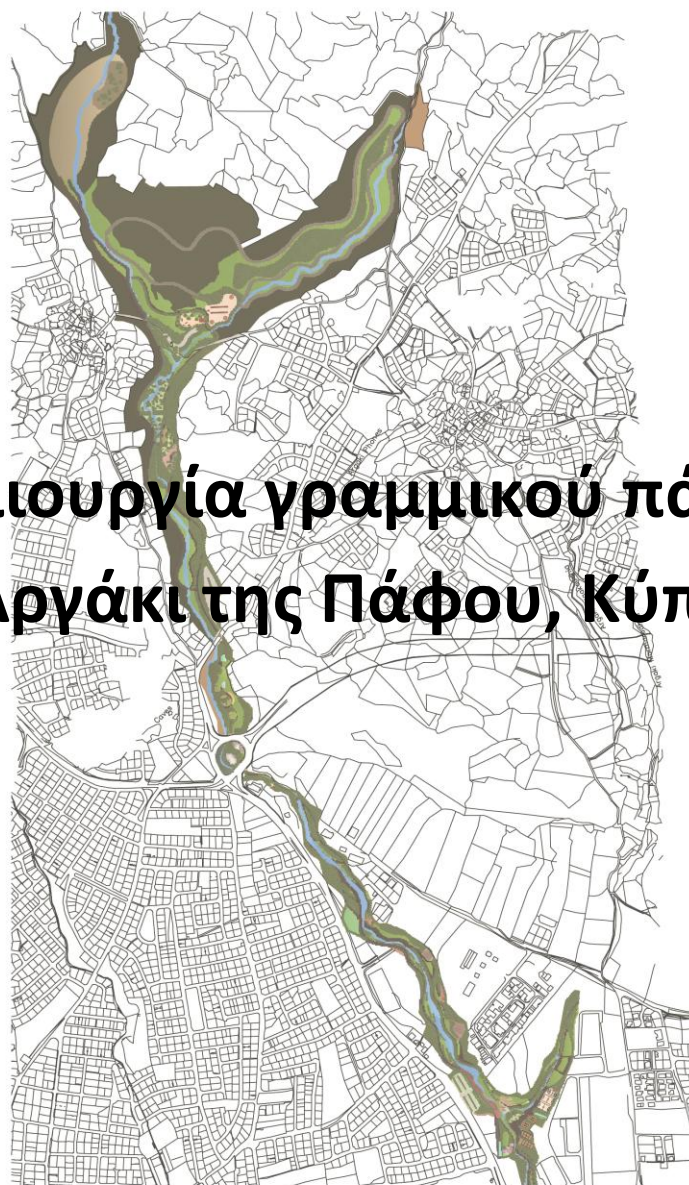

Γεωπονικό πανεπιστήμιο Αθηνών

Τμήμα επιστήμης φυτικής παραγωγής

Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου

Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών: Αρχιτεκτονικής τοπίου

«Δημιουργία γραμμικού πάρκου στο Αργάκι της Πάφου, Κύπρου»

Μεταπτυχιακή διατριβή: Χαραλάμπους Νικολέτα

ΑΘΗΝΑ 2013

Γεωπονικό πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα επιστήμης φυτικής παραγωγής
Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου
Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών: Αρχιτεκτονικής τοπίου

«Δημιουργία γραμμικού πάρκου στο Αργάκι της Πάφου, Κύπρου»

Μεταπτυχιακή διατριβή: Χαραλάμπους Νικολέτα

Εξεταστική επιτροπή

Επιβλέπων καθηγητής: Νεκτάριος Παναγιώτης, Αναπληρωτής καθηγητής

Μέλη: Παρασκευοπούλου Αγγελική, Λέκτορας

Βισίλια Άννα-Μαρία, Λέκτορας

ΑΘΗΝΑ 2013

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου στον καθηγητή μου και επιβλέπων αυτής της μελέτης κ. Νεκτάριο Παναγιώτη, Αναπληρωτή Καθηγητή του εργαστηρίου Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου, για την αμέριστη καθοδήγησή του κατά την εκπόνηση της μελέτης.

Επίσης, ευχαριστώ θερμά τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, την κ. Παρασκευοπούλου Αγγελική, Λέκτορα του εργαστηρίου και την κ. Βισίλια Άννα-Μαρία, Λέκτορα.

Ακόμη, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, και ιδιαίτερα την αδελφή μου Εύη για την κατανόησή και τη συμπαράστασή τους σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης αυτής της μελέτης αλλά και κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος ευχαριστώ πολύ τους φίλους μου Κολοβό Παναγιώτη, Παπαδοπούλου Άννα και Καμπέρη Εμμανουέλλα για την πολύτιμη βοήθειά τους.

Περιεχόμενα

1) ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
2) ABSTRACT.....	7
3) ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
3.1 Το αστικό πράσινο	9
3.2 Γραμμικό πάρκο.....	13
3.2.1 Γραμμικό πάρκο (πεζόδρομος και ποδηλατόδρομος) Πεδιαίου.....	15
3.2.2 Γραμμικό πάρκο του ποταμού «Βαθκειά»	17
3.2.3 Το γραμμικό πάρκο Γαρύλλη	19
3.2.4 Jardín del Turia Valencia’s.....	22
3.2.5 Madrid RIO Madrid, Spain	25
3.2.6 Cheonggyecheon Stream Restoration - Seoul, South Korea	32
4) Καταγραφή της υπό διαμόρφωση περιοχής.....	35
4.1 Περιοχή μελέτης	35
4.2 Περιοχές που διέρχεται το «Αργάκι» - Ιστορική αναδρομή και πολεοδομικά προβλήματα.	38
4.2.1 Η κοινότητα των Κονιών.	38
4.2.2 Η Γεροσκήπου	39
4.2.3 Η Πάφος.....	39
4.3 Χρήσης γης στην ευρύτερη περιοχή μελέτης	42
4.3.1 Νομοθετικό πλαίσιο χρήσης προστατευομένων περιοχών	44
4.3.2 Πρόνοιες Τοπικού Σχεδίου Πάφου για Αργάκια.....	44
4.4 Οδικό δίκτυο.....	45

4.4.1 Προσβασιμότητα	47
4.5 Μετεωρολογικά στοιχεία	48
4.5.1 Θερμοκρασία	48
4.5.2 Βροχόπτωση	49
4.5.3 Υγρασία	51
4.5.4 Άνεμοι	52
4.5.5 Ομβροθερμικό διάγραμμα	53
4.6 Μορφολογικά στοιχεία εδάφους	53
4.7 Χλωρίδα	54
4.8 Πανίδα	58
4.9 Φωτογραφικό υλικό υφιστάμενης κατάστασης περιοχής μελέτης	60
5) Ανάλυση σχεδιαστικής πρότασης	74
5.1 Γενικές αρχές σχεδιασμού του γραμμικού πάρκου	74
5.2 Κεντρική ιδέα του σχεδιασμού	76
5.3 Ανάλυση πρότασης	79
5.4 Κίνηση εντός του γραμμικού πάρκου	113
5.5 Διευκολύνσεις που παρέχει το γραμμικό πάρκο στο κοινό	114
5.6 Αρχές οργάνωσης της φύτευσης	116
Βιβλιογραφία	122

1) ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μελέτη αφορά τη διαμόρφωση χειμάρρου που βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της επαρχίας Πάφου με ταυτόχρονη δημιουργία γραμμικού πάρκου κατά το μήκος της κοίτης. Το γραμμικό πάρκο έχει έκταση 7 km και καλύπτει το συνολικό μήκος της κοίτης. Πριν το σχεδιασμό πραγματοποιήθηκε μελέτη και καταγραφή της γενικότερης υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής, όπου διαπιστώθηκε η έλλειψη ελεύθερων δημόσιων χώρων πρασίνου για ενεργό αναψυχή και οικολογικών διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή της Πάφου.

Στόχοι της μελέτης είναι η ενίσχυση του αστικού πρασίνου εντός της πόλης της Πάφου και η δημιουργία γραμμικού πάρκου δραστηριοτήτων που θα αποτελεί νέο πόλο έλξης των κατοίκων. Επίσης με τη δημιουργία εκτεταμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων και πεζόδρομων αναμένεται να λειτουργεί ως συνδετικός ιστός της παραλιακής ζώνης με την πόλη της Πάφου και τη κοινότητα των Κονιών. Τέλος, η ανάδειξη της περιοχής και η γνωριμία του κοινού με την κοίτη, θα παρεμποδίσει την οποιαδήποτε προσπάθεια καταστροφής ή υποβάθμισης της κοίτης όπως και την αυθαίρετη δόμηση.

Κατά το σχεδιασμό του πάρκου έγινε ο διαχωρισμός του σε τρεις ζώνες όπου η κάθε μια διέφερε από την άλλη ως προς τις προτεινόμενες δραστηριότητες που αναπτύσσονται και εναρμονίζονται ανάλογα με το χαρακτήρα της κάθε περιοχή που διέρχεται το «Αργάκι». Αναλυτικότερα, η πρώτη ζώνη χαρακτηρίζεται ως «Πάρκο αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης», η δεύτερη ζώνη χαρακτηρίζεται ως «Πάρκο πολιτισμού και αθλητισμού» και η τρίτη ζώνη χαρακτηρίζεται ως «Πάρκο περιπάτου και επαφής με τη φύση».

Κεντρική ιδέα του σχεδιασμού αποτέλεσε η φυσική ροή του “Αργακιού” και η διατήρηση της γεωμορφολογίας του τοπίου δημιουργώντας μια παραποτάμια διαδρομή με ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο όπου θα προσφέρει ασφαλή διαδρομή για τους πεζούς και τους ποδηλάτες.

Το πάρκο θα περιλαμβάνει: Ιππικό όμιλο, παιδικές χαρές, αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδο τένις, μπάσκετ, βόλεϊ και ποδοσφαίρου 5x5), υπαίθριο θέατρο, υπαίθριο κινηματογράφο, οργανωμένο χώρο για πικνίκ, βοτανικό κήπο, χώρο για skateboard, χώρους ξεκούραση, παρατήρησης πανίδας και χλωρίδας.

Οι χρήσεις που δύνανται να περιλάβει το πάρκο θα συμβάλουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής και θα εναρμονίζονται με τη λειτουργία του γραμμικού πάρκου τόσο ως θύλακα πρασίνου όσο και ως πόλου αναψυχής.

2) ABSTRACT

The present study presents the restoration and design of a “Argaki” ravine and its ravine banks found in the eastern part of Paphos region. The study proposes the creation of a linear park along the side of the ravine banks. The linear park extends 7 km and covers the whole length of the ravine. Prior to the design, the study involved a thorough investigation referring to the existing state of the ravine as well as of the neighboring urban areas and the adjacent natural green areas. It was identified that within the urban quilt the entire city was deficient in open public green spaces thus depriving the citizens from active leisure and minimizing ecological corridors in the region of Paphos.

The purpose of the present study was to enhance urban greenery within the city of Paphos, and to create a linear activity park to attract residents of all ages. Moreover, the creation of an extensive network of both cycle lanes and pedestrian areas would function as a connective ecological corridor that would intrude from the coastal zone all the way through the main part of Paphos city of and Konia community. All the above would secure the integrity of the ravine and its banks from any attempts aiming to destroy or degrade the natural habitat.

During park design, the whole length was separated into three separate zones, according to the proposed activities that are proposed and adapted to the

profile of each area where “Argaki” flows through. More specifically, the three zones were as follows: the first zone was “the Park of leisure and environmental education”; the second zone was “the Park of culture and athletics”; the third zone was “the Park of promenade and connection with nature”.

The main idea of the design derived from the natural flow of “Argaki” in conjunction with the effort to preserve the geomorphologic landscape. The park will include: riding club, playgrounds, sports facilities (tennis, basketball, volleyball and football 5x5), theater, cinema, organized a picnic area, botanical garden, a skateboard, rest areas, observing fauna and flora. In addition of the creation of a tributary cycling route and a pedestrian lane, will offer a safe journey to both cyclists and pedestrians.

The whole design aims to maximize park's contribution to the environmental enhancement and amelioration of the ravine aesthetic value. In addition the park I also intended to comply with dual role of the park as a green destination and as a center of recreation and sports.

3) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1 Το αστικό πράσινο

Αστικοί χώροι πρασίνου χαρακτηρίζονται όλοι οι ελεύθεροι, κοινόχρηστοι χώροι μιας πόλης στους οποίους έχουν πρόσβαση οι πολίτες και φιλοξενούν κάποια μορφή βλάστησης (Γκαντζή και Ράμφου, 2012).

Η άναρχη επέκταση των πόλεων, η πυκνή δόμηση, η γενικευμένη χρήση του αυτοκινήτου και ο συνωστισμός στις πόλεις, δημιούργησαν αρκετά προβλήματα (Μπαγινέτας, 2012). Το πράσινο, εκφρασμένο σε οποιαδήποτε μορφή βλάστησης, (πάρκο - δεντροστοιχία - πεζόδρομο) αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα για τη δημιουργία ενός υγιούς αστικού περιβάλλοντος και αδιαμφισβήτητα, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της πόλης (Γκαντζή και Ράμφου, 2012).

Το αστικό πάρκο, παρέχει τη δυνατότητα φυγής από το ανθρωπογενές, πυκνοδομημένο περιβάλλον σε έναν χώρο με άλλα χρώματα, με άλλα σχήματα, με άλλους ήχους, σε γεωμετρίες άλλης αισθητικής, σε καθαρότερη ατμόσφαιρα και ηπιότερους θορύβους. Σε ένα χώρο δροσερό και σκιερό ή άπλετα ηλιόλουστο, με αρτιότερο ουρανό ή άπλετη θέα. Με άλλα λόγια σ' ένα χώρο, που προσφέρει, όσο είναι δυνατό, περισσότερα στοιχεία της φύσης, που δεν έχει ο δομημένος χώρος (<http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASIAS/POLHPRASINO/7.pdf>).

Εικόνα 1: Stanley Park Urban Park Canada Images (Πηγη: <http://forum.xcitefun.net/stanley-park-urban-park-canada-images-t61090.html>)

Το αστικό πάρκο μιμείται το δάσος, τους θαμνώνες, τα δένδρα, τα λιβάδια, τις λίμνες, τα ρέματα, τα βράχια, τα σπήλαια κλπ., όταν και όπου υπάρχουν οι προϋποθέσεις και υπάρχει μια αντιστοιχία φυσικών στοιχείων και κηποτεχνικών διαμορφώσεων, όπως για παράδειγμα ο χλοοτάπητας αντιστοιχεί στο λιβάδι (<http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASI/AS/POLHPRASINO/7.pdf>).

Παρόλ' αυτά, το πάρκο, δεν είναι ένας χώρος παρθένας φύσης. Είναι ένας προσπελάσιμος και επισκέψιμος χώρος από όλα τα κοινωνικά στρώματα και τις ηλικίες του πληθυσμού και γι' αυτό έχει αντίστοιχη υποδομή για την κίνηση, την παραμονή και τις στοιχειώδεις ανάγκες του. Η υποδομή αυτή δεν θα πρέπει να ανατρέπει και να υποβαθμίζει τα φυσικά στοιχεία (<http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASI/AS/POLHPRASINO/7.pdf>).

Τα πλεονεκτήματα από την παρουσία πρασίνου στην πόλη και η συμβολή του στην ποιότητα ζωής των πολιτών είναι ποικίλα. Το πράσινο παρέχει οξυγόνο, μεταβάλλει το κλίμα της περιοχής, λειτουργεί ως «απορρυπαντικό και βελτιωτικό της ποιότητας της ατμοσφαιρικής σύστασης» (Κασσιός, 2005). Ταυτόχρονα, το χώμα απορροφά το νερό της βροχής και επομένως μειώνονται οι καταστροφές από τις πλημμύρες. Μεγάλο όφελος από την παρουσία πρασίνου στην πόλη είναι και η μείωση της ηχορύπανσης. Επίσης, δεν πρέπει να παραβλέπεται η αισθητική αξία του πρασίνου. Τα δέντρα και τα φυτά μετριάζουν το αυστηρό σχήμα, το χρώμα και την υφή των κτιρίων, ενώ ταυτόχρονα εισάγουν την ανθρώπινη κλίμακα και αναλογία (Κυριαζής, 2008).

Πέρα από τις παραπάνω σημαντικές συμβολές του αστικού πρασίνου στην ατμόσφαιρα και στο περιβάλλον γενικότερα του αστικού χώρου, εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος του, στη διαμόρφωση της ψυχολογίας των κατοίκων μίας πόλης. Κοινωνικές μελέτες έδειξαν πως σε πόλεις ή σε τμήματα πόλης χωρίς πράσινο η βία και η εγκληματικότητα των κατοίκων εμφανίζεται αυξημένη, ενώ παράλληλα εμφανίζονται και αυξημένα ποσοστά αυτοκτονιών (Κασσιός, 2005).

Σημαντική είναι επίσης η λειτουργία των χώρων αστικού πρασίνου ως τόπων αναψυχής (Εικ. 2). Στη σημερινή κοινωνία όπου ο ελεύθερος χρόνος των κατοίκων των πόλεων είναι ελάχιστος και η ύπαιθρος δεν είναι πλέον προσιτή, οι χώροι πρασίνου είναι οι μόνοι προσιτοί χώροι που μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι για ξεκούραση, χαλάρωση, αλλά ακόμα και για παιχνίδι και για άθληση. Επιπλέον, αποτελούν χώρους κοινωνικής συναναστροφής. Στους χώρους πρασίνου οι κάτοικοι μπορούν να έρθουν σε επαφή μεταξύ τους, να αναπτύξουν γνωριμίες ή και φιλίες, να ανταλλάξουν απόψεις, αποκτώντας έτσι το συναίσθημα της κοινωνικής αποδοχής. Γενικότερα, στους χώρους πρασίνου νοιώθει κανείς περισσότερο ελεύθερος και ανεξάρτητος από ότι στο αυστηρό εργασιακό χώρο ή ακόμα και στο χώρο του σπιτιού του (Μπαγινέτας, 2012; <http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASIA/S/POLHPRASINO/7.pdf>).

Εικόνα 2: Λειτουργία του πάρκου ως χώρος αναψυχής, Central Park, NYC (Πηγή:
<http://whereisyvette.com/2010/08/25/tour-of-central-park/>)

3.2 Γραμμικό πάρκο

Τα γραμμικά σχέδια και κατ' επέκταση οι γραμμικές πόλεις και τα πάρκα, τείνουν, εκ φύσεως, να είναι σημαντικά μεγαλύτερα περιφερειακά (δηλαδή κατά μήκος) από ότι είναι το εύρος τους (δηλαδή κατά πλάτος) (Collins,1917). Από την αρχαιότητα είναι γνωστή η ανάπτυξη των χωριών και αργότερα των πόλεων κατά μήκος ενός δρόμου, που συμβολίζει την αστική γραμμική μορφή. Ο δρόμος είναι η ραχοκοκαλιά του χωριού κατά μήκος του οποίου κατασκευάζονταν οι κατοικίες και ο χώρος όπου αναπτυσσόταν το εμπόριο. Όπως επίσης, μια πόλη δίπλα σε ένα ποτάμι έχει συχνά, γραμμική μορφή. Τα δύο αυτά παραδείγματα δείχνουν ότι η γραμμική αστική ανάπτυξη είναι συχνά μια αυθόρμητη απάντηση στις τοπικές συνθήκες δόμησης (Bozidar and Danilo, 2012).

Τα γραμμικά πάρκα κάνουν χρήση των λωρίδων της δημόσιας γης δίπλα σε κανάλια, ρέματα, εθνικές οδούς και παράλιες ακτές. Άλλα γραμμικά πάρκα συχνά διαμορφώνονται ως μέρος των υφιστάμενων σιδηροτροχιών προς μονοπάτια ή γίνεται μετατροπή παλαιών και εγκαταλελειμμένων σιδηροδρομικών γραμμών προς μια διαδρομή ευχάριστη με ψυχαγωγική χρήση.

Τα αστικά γραμμικά πάρκα είναι διαδρομές όπου οδηγούν τον επισκέπτη σε ένα σημείο, μέσα από μια ευχάριστη διαδρομή. Πρόκειται για χώρους που περιλαμβάνουν εγκαταστάσεις για την ενεργό αναψυχή, για περπάτημα, τρέξιμο, ή ποδηλασία. Συνδυάζουν τα στοιχεία της μεταφοράς με αναψυχή, χωρίς να παρεμποδίζεται στο ελάχιστο η ανάπτυξη του πρασίνου.

Η διαμόρφωση και επέκταση των γραμμικών πάρκων μακροπρόθεσμα οδηγεί σε θετικά οικονομικά αποτελέσματα στις γειτνιάζουσες με αυτές περιοχές, καθώς αυξάνεται η αξία της γης και των κατοικιών, δημιουργείται έδαφος για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και προκύπτουν νέες θέσεις εργασίας (Μπαγινέτας, 2012).

Δεν πρέπει να παραβλέπεται η αισθητική αξία του πρασίνου στα γραμμικά πάρκα καθώς είναι δυνατόν να «τονίσει», να «ορίσει», να «επιτρέψει», να

«σηματοδοτήσει», να «μετασχηματίσει» ή να «επιβάλλει». Σημαντικότερη είναι η παρουσία του υψηλού πρασίνου καθώς αποτελεί δομικό στοιχείο της σύνθεσης, λόγω όγκου και φόρμας, και συμμετέχει στον καθορισμό των διακριτών ενοτήτων του Πάρκου. Επιπλέον, τα στοιχεία του αστικού πρασίνου έχουν ιδιαίτερη σημασία από κοινωνική, χωρική και οικολογική πλευρά καθώς αποτελούν, εκτός από τμήματα του αστικού ιστού επισκέψιμα στο κοινωνικό σύνολο και φυσικούς βιοτόπους μέσα στην πόλη. Οι κάτοικοι κατά την διέλευση τους από τα αστικά γραμμικά πάρκα, αλλάζουν παραστάσεις, καθώς δημιουργείται η αίσθηση του φυσικού τοπίου συμπεριλαμβανομένων των ποταμών και λιμνών (Κασσιός, 2005; Κυριαζής, 2008).

Για να είναι επιτυχής, ο σχεδιασμός ενός γραμμικού πάρκου πρέπει:

- Να υπάρχει άμεση και εύκολη πρόσβαση του κοινού
- Να είναι ελκυστικό και να έχει κάποιο ενδιαφέρον για την προσέλκυση του κοινού.
- Να είναι αρκετά μεγάλο για να φιλοξενήσει με ασφάλεια τους ποδηλάτες και τους πεζούς.
- Να έχει μεγάλη έκταση.

Ένα γραμμικό πάρκο πέρα από τον ενιαίο χαρακτήρα που απαιτείται να έχει σε όλο το μήκος του, ώστε να αποτελέσει ενιαίο σύνολο, πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εκατέρωθεν περιοχών τις οποίες διασχίζει. Κατ' επέκταση στο σχεδιασμό ενός τέτοιου έργου απαιτείται η μελέτη των τοπικών στοιχείων των περιοχών αυτών.

Με τη δημιουργία ενός γραμμικού πάρκου κατά μήκος της κοίτης του «Αργακιού» στην Πάφο, θα δημιουργηθεί ένας θύλακας πρασίνου που θα έχει ως στόχο, τόσο την διαφύλαξη της κοίτης του χειμάρρου, όσο και την προσέλκυση των κατοίκων της πόλης. Ωστόσο, παρόμοιες αναπλάσεις κατά μήκος ποταμών-χειμάρρων, έχουν πραγματοποιηθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη σε άλλες επαρχίες της Κύπρου, καθώς και στον υπόλοιπο κόσμο. Παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά κάποια παραδείγματα.

3.2.1 Γραμμικό πάρκο (πεζόδρομος και ποδηλατόδρομος) Πεδιαίου

Ο Πεδιαίος είναι ο μεγαλύτερος ποταμός - χείμαρρος της Κύπρου, με μήκος 98 χιλιόμετρα. Έχει τις πηγές του στην οροσειρά του όρους Τροόδους και ρέει βορειοδυτικά, διασχίζοντας την πεδιάδα της Μεσαορίας και την πρωτεύουσα του νησιού Λευκωσία. Συνεχίζει την πορεία του προς τα ανατολικά, όπου καταλήγει στον κόλπο της Αμμοχώστου, κοντά στην αρχαία πόλη της Σαλαμίνας.

Στις όχθες κατά μήκος του ποταμού, προγραμματίζεται η δημιουργία ενός συνεχούς γραμμικού πάρκου (Γραμμικό Πάρκο Πεδιαίου), συνολικού μήκους 24 χιλιομέτρων, το οποίο ξεκινά από το κέντρο της Λευκωσίας και θα φτάνει μέχρι το Φράγμα Ταμασσού.

Μέχρι σήμερα έχει κατασκευαστεί και χρησιμοποιείται ευρέως από τους πολίτες ένα γραμμικό πάρκο μήκους 9,5 χιλιομέτρων το οποίο διέρχεται από τους Δήμους Λακατάμειας, Στροβόλου και Λευκωσίας. Το 2002 δημιουργήθηκε το πρώτο τμήμα του Γραμμικό Πάρκο Πεδιαίου, όπου στην ουσία είναι ένας πεζόδρομος-ποδηλατόδρομος 7 χιλιομέτρων (Εικ. 3), που εκτείνεται από το δήμο Λακατάμειας, μέχρι το δήμο Στροβόλου. Το 2012 ολοκληρώθηκε το δεύτερο κομμάτι συνολικού μήκους 2,5 χιλιομέτρων στα όρια του δήμου Λευκωσίας. Το δεύτερο κομμάτι ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια του γραμμικού πάρκου στα δημοτικά όρια Στροβόλου και Λακατάμειας (Δήμος Λευκωσίας, 2007; Δήμος Λευκωσίας, 2006).

Εικόνα 3: Τμήμα του πεζόδρομου-ποδηλατόδρομου στο Γραμμικό Πάρκο Πεδιαίου.

(Πηγή: <http://healthycities.org.cy/pop-up/gr-strovolos-pedieos.html>)

Τα σχέδια του Γραμμικό Πάρκο Πεδιαίου, εκπονήθηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και λήφθηκε σοβαρά υπόψη το περιβάλλον καθώς και η γεωλογική ιδιομορφία του ποταμού. Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στο έργο αυτό είναι φιλικά στο περιβάλλον, όπως το ξύλο, την πέτρα. Κατασκεύασαν ξύλινες κατασκευές ανυψωμένων πεζοδιαδρομών, με τρόπο ώστε να μην επηρεάζονται οι διαδρομές κατά τους χειμερινούς μήνες, όταν στο ποταμό θα ρέει νερό. Έγινε προσπάθεια για την όσο το δυνατό πιο διακριτική επέμβαση στο χώρο, ώστε να διατηρηθεί η φυσικότητα του τοπίου και να μην διαταραχθεί το οικολογικό σύστημα του Πεδιαίου ποταμού (Δήμος Λευκωσίας, 2006).

Στις όχθες του ποταμού διαμορφωθήκαν δυο διαδρομές, πεζόδρομος και ποδηλατόδρομος. Σε ορισμένα σημεία λόγω της ιδιομορφίας του Πεδιαίου οι δύο διαδρομές ενώνονται σε μια κοινή. Κατά μήκος του πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου φυτεύτηκαν δέντρα και θάμνοι. Ο πεζόδρομος στο μεγαλύτερο μήκος του έχει ηλεκτροφωτιστεί ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται με ασφάλεια κατά τις βραδινές και πρωινές ώρες (Δήμος Λευκωσίας, 2007; Δήμος Λευκωσίας, 2006).

3.2.2 Γραμμικό πάρκο του ποταμού «Βαθκειά»

Πρόκειται για ένα εξαιρετικό έργο μήκους τεσσάρων χιλιομέτρων, η ανάπτυξη του οποίου αφορά την αναδιαμόρφωση του ποταμού «Βαθκειά» σε γραμμικό πάρκο. Το έργο θα πραγματοποιηθεί σε τρεις φάσεις και θα εμπίπτει στις αρμοδιότητες ορισμένων δήμων τις επαρχίας Λεμεσού. Η πρώτη φάση, μήκους 1.350 m, εμπίπτει στην περιοχή του Δήμου Μέσα Γειτονιάς και ξεκινά από την περιοχή νοτίως του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου μέχρι τη Στέγη Άγιος Στέφανος. Η δεύτερη φάση, μήκους 700 m, εμπίπτει στην περιοχή του Δήμου Αγίου Αθανασίου και Μέσα Γειτονιάς και συνεχίζει μέχρι το ξενοδοχείο Ajax. Η τρίτη και τελευταία φάση, θα συνεχίσει μέχρι το δρόμο προς Λινόπετρα πριν την εκβολή του ποταμού στη θάλασσα (Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος Κύπρου, υπηρεσία περιβάλλοντος, 2007).

Το γραμμικό αυτό πάρκο, είναι μια ιδέα που τέθηκε πριν από είκοσι περίπου χρόνια, από την τότε Αντιδήμαρχο του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, αρχιτέκτονα Ελένη Σταυρουλλά. Στα χρόνια που μεσολάβησαν έγινε η αποτύπωση της κοίτης του ποταμού που διέρχεται από τους Δήμους Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου και Μέσα Γειτονιάς, αλλά ποτέ δεν έγινε δυνατό να προχωρήσει το έργο. Σήμερα το έργο βρίσκεται στο στάδιο της ανάθεσης προσφορών (Αντωνιάδου, 2010).

Εικόνα 4: 3D απεικόνιση τμήματος του πεζόδρομου στο πάρκο «Βαθκειά». (Πηγή <http://www.sigmalive.com/simerini/news/local/323580>)

Το έργο περιλαμβάνει ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο, κατά το μήκος του γραμμικού πάρκου, ενώ θα διαμορφωθούν πάρκα, παιδότοποι, καθιστικά, χώροι υγιεινής και βρύσες. Στη Λεωφόρο Σπύρου Κυπριανού και πλησίον της ειδικής Σχολής Αγ. Στεφάνου Μέσα Γειτονιάς θα κατασκευαστεί υπόγεια διάβαση πεζών για εξυπηρέτηση των μαθητών. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά είναι φυσικά υλικά (πέτρα έδαφος), στο μεγαλύτερο μέρος του γραμμικού πάρκου, ενώ διακοσμητικό μπετόν με ίνες, θα παρεμβάλει σημειακά για ανάδειξη του αστικού περιβάλλοντος. Ο σχεδιασμός προβλέπει ξύλινη πεζογέφυρα και τοίχους αντιστήριξης με επένδυση από πέτρα της περιοχής, για στήριξη των πρανών του ποταμού (Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος Κύπρου, υπηρεσία περιβάλλοντος, 2007).

3.2.3 Το γραμμικό πάρκο Γαρύλλη

Το γραμμικό πάρκο Γαρύλλη βρίσκεται κατά μήκος του Ποταμού Γαρύλλη στη Λεμεσό της Κύπρου. Το έργο εκτείνεται από το παλιό λιμάνι Λεμεσού μέχρι τα βόρεια όρια του δήμου Κάτω Πολεμιδιών και καλύπτει μία απόσταση 5,5 χιλιομέτρων. Πρόκειται να συνδέσει το παραλιακό μέτωπο, με το κέντρο της πόλης της Λεμεσού, τις περιοχές πλησίον του ποταμού και την περιοχή Κάτω Πολεμιδιών (Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος Κύπρου, υπηρεσία περιβάλλοντος, 2002).

Εικόνα 5: Απεικόνιση κάτοψης κ τομής ενός μέρους του γραμμικού πάρκου Γαρύλλη. (Πηγή: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?p=98838748>)

Το έργο έχει ενταχθεί στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, στο επιχειρησιακό πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα από το

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με άξονα προτεραιότητας ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ και ειδικό στόχο ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΥΠΑΙΘΡΟΥ. Το συμβόλαιο έχει υπογραφεί τον Ιούλιο 2010 με την κοινοπραξία ΙΑΚΟΝΟΥ – ΖΕΜΚΟ JOINT VENTURE και η διάρκεια εκτέλεσης θα είναι τρία χρόνια (Πηγή: <http://www.limassolmunicipal.com.cy/garillis/index.html>).

Η δημιουργία του γραμμικού πάρκου του Γαρύλλη φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα καινούργιο άξονα ενδιαφέροντος, ο οποίος διαπερνά την Λεμεσό από τον νότο μέχρι τον βορρά, αναζωογονεί και θέτει σε λειτουργικότητα ένα πραγματικά μεγάλο κομμάτι της πόλης.

Ο ποταμός Γαρύλλης ρέει τον χειμώνα με κατεύθυνση από τα βόρεια προς νότια, προστατεύοντας κατά ένα μεγάλο μέρος την πόλη της Λεμεσού από τις πλημμύρες που μπορούν να επιφέρουν οι βαριές νεροποντές.

Εικόνα 6: Τρισδιάστατη απεικόνιση πεζογέφυρας στο γραμμικό πάρκο Γαρύλλη. (Πηγή: <http://www.sigmalive.com/simerini/news/local/284256>)

Το έργο αφορά εργασίες κατά το μήκος του ποταμού και σε γενικές γραμμές θα περιλαμβάνει την κατασκευή ποδηλατοδρόμου και πεζόδρομου, γραμμικό πάρκο στις όχθες του ποταμού και δενδροφυτεύσεις. Επίσης θα γίνει σε διάφορους

χώρους κατασκευή μικρών πλατειών και παιχνιδότοπων. Οι υφιστάμενες γέφυρες θα αναβαθμιστούν και θα κατασκευαστούν νέες ξύλινες γέφυρες σε διάφορα σημεία του πάρκο (Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος Κύπρου, υπηρεσία περιβάλλοντος, 2002).

3.2.4 Jardín del Turia Valencia's

Το 1957, η Βαλένθια γνώρισε μια καταστροφική πλημμύρα (Εικ. 7) που άλλαξε για πάντα τη σχέση της πόλης με τον ποταμό Turia. Σχεδόν τα τρία τέταρτα της πόλης είχαν κατακλυστεί από το νερό του ποταμού και υπολογίζεται ότι πάνω από 60 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Η καταστροφική αυτή πλημμύρα έδωσε το έναυσμα το επόμενο έτος για την εκτροπή του ποταμού Turia, που περνούσε από το κέντρο της πόλης και την μετατροπή της κοίτης σε αυτοκινητόδρομο.

Εικόνα 7: Εικόνα από την καταστροφική πλημμύρα στη Βαλένθια το 1957. (Πηγή: <http://www.metropolismag.com/pov/20120630/valencias-green-river>)

Το φιλόδοξο σχέδιο, γνωστό ως «Plan Sur», ολοκληρώθηκε το 1969. Παρόλα αυτά το 1970 οι πολίτες της Βαλένθιας διαμαρτυρήθηκαν για την πρόταση της δημιουργίας του αυτοκινητόδρομου. Μετά από αυτό η πόλη ενέκρινε νομοθεσία για να μετατροπή της κοίτης του ποταμού σε ένα γραμμικό πάρκο.

Εικόνα 8: Εικόνα του ποταμού Turial πριν την εκτροπή του. (Πηγή:
<http://enateneo.blogspot.gr/2012/10/jardines-de-turia.html>)

Το σχεδιασμό του πάρκου ανέλαβε ο Ricard Bofill το 1982. Το πάρκο αυτό καλύπτει μια διαδρομή 8 km δημιουργώντας μια πράσινη λωρίδα μέσα σε ένα πυκνοδομημένο αστικό τοπίο, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού κέντρου της πόλης. Αποτελείται από 18 ζώνες και κάθε μια έχει το δικό της ξεχωριστό σχεδιασμό.

Το *Jardín del Turia* περιλαμβάνει πάνω από 450 στρέμματα και σε αυτό συμπεριλαμβάνονται ποδηλατοδρόμοι, παιδικές χαρές, αθλητικές εγκαταστάσεις, χώροι εκδηλώσεων, σιντριβάνια καθώς επίσης και αξιόλογα αρχιτεκτονικά επιτεύγματα όπως το Alameda Bridge του Santiago Calatrava.

Η πόλη με τη δημιουργία του γραμμικού πάρκου έχει δημιουργήσει ένα χώρο που συγκεντρώνει τόσο τους κατοίκους της αλλά και πολλούς επισκέπτες από όλο τον κόσμο.

Εικόνα 9: Πανοραμική εικόνα του πάρκου *Jardín del Turia*. (Πηγή:
<http://enateneo.blogspot.gr/2012/10/jardines-de-turia.html>)

3.2.5 Madrid RIO Madrid, Spain

Το πάρκο αυτό βρίσκεται στην Μαδρίτη κατά μήκος του ποταμού Manzanares και έχει έκταση 120 εκτάρια. Το έργο αυτό ξεκίνησε το 2006 και ολοκληρώθηκε το 2011. Σχεδιάστηκε από τους αρχιτέκτονες τοπίου West 8 από το Rotterdam σε συνεργασία με μια ομάδα από διάσημους αρχιτέκτονες από τη Μαδρίτη, ενωμένη με την επωνυμία MRIO Arquitectos με επικεφαλής τον Ginés Garrido Colomero (μεταξύ αυτών ήταν οι Porras & La Casta και Rudio & Alvarez-Sola).

Στόχος της δημιουργίας του πάρκου είναι η αξιοποίηση της όχθη του ποταμού σε μια νέα αστική περιοχή στην ισπανική πρωτεύουσα με τη δημιουργία μιας παραποτάμιας διαδρομής, ένα μεγάλο γραμμικό πάρκο και ένα σχέδιο για την ανοικοδόμηση ενός αστικού συγκροτήματος. Κατά μήκος του ποταμού κατασκευάστηκαν πάρκα, πλατείες λεωφόροι και γέφυρες με σκοπό την σύνδεση των διαφόρων αστικών περιοχών.

Το γραμμικό αυτό πάρκο περιλαμβάνει 47 υποέργα, τα σημαντικότερα εκ των οποίων είναι : the Salón de Pinos, Avenida de Portugal, Huerta de la Partida, Jardines de Puente de Segovia, Jardines de Puente de Toledo, Jardines de la Virgen del Puerto and the Parque de la Arganzuela.

To Salon de Pinos έχει σχεδιαστεί ως ένας γραμμικός χώρος πρασίνου, που συνδέει τους υφιστάμενους και νέους αστικούς χώρους κατά μήκος του ποταμού Manzanares και η κατασκευή του ολοκληρώθηκε το 2010. Το Salon de Pinos βρίσκεται σχεδόν εξ ολοκλήρου πάνω από την σήραγγα του αυτοκινητόδρομου (Εικ. 10) και αποτελεί την ραχοκοκαλιά του όλου έργου (Madrid RIO). Είναι σχεδιασμένο ως μια γραμμή πράσινου 25-40 m που τρέχει κατά μήκος της δεξιάς όχθης του ποταμού και περίπου μισό χιλιόμετρο κατά μήκος της αριστερής όχθης για να δημιουργήσει ένα βρόχο. Η βάση από μπετόν καθόρισε την επιλογή των δέντρων που θα χρησιμοποιηθούν στο χώρο αυτό. Τα δέντρα που επιλέγονται είναι τα πεύκα τα οποία είναι κατάλληλα για σκληρό και ξηρό περιβάλλον. Πάνω από 8.000 δέντρα φυτεύτηκαν σε ένα «αστικό δάσος». Σε κάθε κορμό προσαρτάται μια κόκκινη

ράβδος και τα πεύκα φαίνονται να “αγκαλιάζουν” τις 8.000 ράβδους δίνοντας την αίσθηση μίας ρομαντικής χορογραφίας πάνω από τον αυτοκινητόδρομο Μ30. Ένα δρομάκι πεζών και ένας μαιάνδρος ποδηλατοδρόμου, καθώς και παιδικές χαρές βρίσκονται διάσπαρτα ανάμεσα στα πεύκα του.

Εικόνα 10: Τομή του Salon de Pinos

(Πηγή: http://www.west8.nl/projects/madrid_rio/)

Εικόνα 11: Πανοραμική εικόνα Salon de Pinos

(Πηγή: <http://www.socialdesignmagazine.com/el/site/architettura/madrid-rio-mrio-arquitectos-asociados-e-west-8.html>)

Η Avenida de Portugal είναι ένας από τους πιο σημαντικούς δρόμους στο κέντρο της Μαδρίτης και χαρακτηρίζεται από τον εντυπωσιακό της χώρο. Από μακριά προσφέρει εντυπωσιακή θέα στο ιστορικό κέντρο της πόλης, στις όχθες του ποταμού Manzanares. Στην Avenida de Portugal είναι φυτεμένες διαφόρων ειδών κερασιές με κύριο στοιχείο την άνθησή τους. Ο σχεδιασμός της παρασέρνει σε ένα ταξίδι προς την Πορτογαλία (όπου είναι και το κύριο θέμα της) και σε μια κοιλάδα που φημίζεται για τα άνθη της κερασιάς, στο κατά τα άλλα εξαιρετικά άγονο και αφιλόξενο κλίμα της Εστρεμαδούρα.

Εικόνα 12: Πανοραμική εικόνα Avenida de Portugal

(Πηγή: <http://www.archdaily.com/111287/madrid-rio-west-8-and-mrio-arquitectos/>)

To Huerta de la Partida είναι μια σύγχρονη ερμηνεία του οπωρώνα του Royal Palace, ο οποίος μέσα από τις αλλαγές στην υποδομή με το πέρασμα των χρόνων είχε μετατραπεί σε συγκοινωνιακό κόμβο. Το Hortus σε αντίθεση με την αρχικό του κίνητρο, να δημιουργήσει μια ιστορική ανακατασκευή του παλαιού οπωρώνα, τελικά έχει διαμορφωθεί σε ένα οπωρώνα από ομάδες διάφορων ποικιλιών καρποφόρων δέντρων. Στα δέντρα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων συκιές, αμυγδαλιές και ροδιές συμβολίζοντας τον παράδεισο του παρελθόντος.

Εικόνα 13: Πανοραμική εικόνα Huerta de la Partida (Πηγή:

http://www.madrid.es/UnidadesDescentralizadas/ProyectosSingularesUrbanismo/ProyectoMadridRio/ActTerm/Ficheros/01Huerta_de_la_Partida.JPG)

Στο **Parque de la Arganzuela** κυρίαρχο στοιχείο είναι το νερό, το οποίο προκαλεί μία αίσθηση πνευματικού ταξιδιού. Τα διάφορα ρεύματα έχουν τους δικούς τους χαρακτήρες. Για παράδειγμα το Rio Seco είναι μια ερμηνεία των ξηρών ποταμών του ισπανικού τοπίου, μέσα στο οποίο η παρουσία του νερού σε κάθε εποχή, σπουδαίο όλο το χρόνο μόνο την φρεσκάδα της βλάστησης κατά μήκος της κοίτης του ποταμού και τα βότσαλά του είναι ορατά.

Εικόνα 14: Πανοραμική εικόνα Parque de la Arganzuela (Πηγή:

<http://www.espormadrid.es/2011/04/unas-fotos-del-ya-abierto-parque-de-la.html>)

Οι γέφυρες **Puentes Cascara** είναι δύο και συνδέουν το Salon de Pinos με το Parque de la Arganzuela. Οι γέφυρες πεζών έχουν σχεδιαστεί ως τεράστιοι θόλοι σκυροδέματος με μια τραχιά υφή. Τα ανώτατα όρια των θόλων, έχουν ένα μωσαϊκό του Ισπανού καλλιτέχνη Daniel Canogar. Το έργο τέχνης φωτίζεται στις άκρες της οροφής και με αντανάκλαση φωτίζεται στη συνέχεια το κατάστρωμα της γέφυρας (Εικ. 15). Περισσότερα από εκατό καλώδια μεταφέρουν το λεπτό κατάστρωμα χάλυβα της γέφυρας, δίνοντας της έτσι, τη μορφή της " μπαλένας" μιας φάλαινας (Εικ. 16).

Εικόνα 15: Ο φωτισμός και το μωσαϊκό στο εσωτερικό μέρος του θόλου της γέφυρας.
(Πηγή: <http://setowsky.blogspot.gr/2011/02/en-corto-madrid-de-mis-amores.html>)

Εικόνα 16: Τα καλώδια που παραπέμπουν στη μορφή της " μπαλένας" μιας φάλαινας.
(Πηγή: <http://architecturelab.net/2010/09/puente-cascara-in-madrid-opened-officially/>)

3.2.6 Cheonggyecheon Stream Restoration - Seoul, South Korea

Στην Νότια Κορέα, έγινε μια μεγάλη προσπάθεια αποκατάστασης του ρέματος Cheonggyecheon (5,8 km) που διασχίζει από τα δυτικά προς τα ανατολικά το κέντρο της Σεούλ. Εξαιτίας της μόλυνσης των υδάτων του από την ραγδαία πληθυσμιακή έκρηξη της πρωτεύουσας, αλλά και για την αντιμετώπιση των πλημμυρών, εφαρμόστηκε ένα σύνολο αντιπλημμυρικών έργων που περιλάμβαναν την κάλυψη του ρέματος και την κατασκευή ενός αυτοκινητόδρομου ταχείας κυκλοφορίας στην επιφάνεια του. Το 2003 αποφασίστηκε η κατεδάφιση του αυτοκινητόδρομου και η δημιουργία ενός υδάτινου γραμμικού πάρκου που διατρέχει το κέντρο της Σεούλ (Εικ. 17).

Εικόνα 17: Η εικόνα του ρέματος Cheonggyecheon πριν και μετά την αναδιαμόρφωση.

(Πηγή: http://landscapeisji.blogspot.gr/2011/02/restoration-project_28.html)

Το έργο έχει ως στόχο την ανάδειξη της μοναδικής περιβαλλοντικής και ιστορικής ταυτότητας του τοπίου, αλλά και την ενίσχυση της γύρω επιχειρηματικής περιοχής. Το σχέδιο επίσης περιλαμβάνει την σύνδεση του γραμμικού πάρκου με άλλους πόλους ενδιαφέροντος (π.χ. με το παραδοσιακό χωριό Bukchon Hanok ή την 'πολιτιστική γειτονιά' Daehangno), μέσω ενός δικτύου αξόνων φιλικούς προς τον πεζό.

Εικόνα 18: Οι φυσικές πέτρες που χρησιμοποιούνται ως γέφυρες, δημιουργώντας μια αίσθηση περιπέτειας σε μικρούς και μεγάλους.

(Πηγή: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110118095356/http://www.cabe.org.uk/case-studies/cheonggyecheon-restoration-project>)

Το γραμμικό αυτό πάρκο οδηγεί τη Σεούλ προς μια οικολογικά προστατευόμενη περιοχή έξω από την πόλη, και χωρίζεται σε τρεις ζώνες που σηματοδοτούν τη μετάβαση από ένα αστικό τοπίο σε ένα φυσικό περιβάλλον.

- Ζώνη 1: Η ροή των υπόγειων νερών έχει αλλάξει και έχει δημιουργηθεί ένα νέο ρέμα και τοπίο, ενώ τα θεμέλια και οι πέτρες των προηγούμενων γεφυρών έχουν συμπεριληφθεί ως διακοσμητικά στοιχεία. Εθνικά και αυτοκρατορικά μοτίβα δίνουν έμφαση αυτής της ζώνης στην ιστορία.
- Ζώνη 2: Η μεσαία ζώνη έχει χώρους αναψυχής, προκουμαίες, σιντριβάνια, καταρράκτες και σκαλοπάτια που ενώνουν τις δύο όχθες του ρέματος. Ο σχεδιασμός του επικεντρώνεται στην χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών. Η ροή του ρεύματος είναι διακοπτόμενη, έτσι ώστε τα επίπεδα του νερού να συμπληρώνονται από την Hangang ποταμό και τα επεξεργασμένα λύματα. Χάρτες είναι ενσωματωμένα στους τοίχους σε τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ εμφανής είναι η σήμανση για τη σύνδεση του Ρέμος με τους γύρω δρόμους με. Η βόρεια και η νότια πλευρά είναι συνδεδεμένοι

στο επίπεδο του δρόμου με 22 γέφυρες, όπου η κάθε μία αντανακλά το θέμα της αντίστοιχης ζώνης.

- Ζώνη 3: Το ρεύμα διευρύνεται καθώς εισέρχεται στην τελική ζώνη, η οποία σχεδιάστηκε για να φαίνεται κατάφυτη και άγρια. Τμήματα από τις γέφυρες και τις διαβάσεις έμειναν ως εργατικά ενθύμια. Ο Cheonggyecheon τελικά καταλήγει στο ρεύμα Jungraechon, που οδηγεί στον Hangang River. Οι υγρότοποι στο σημείο συνάντησης τους χαρακτηρίζονται ως οικολογικά προστατευόμενες περιοχές.

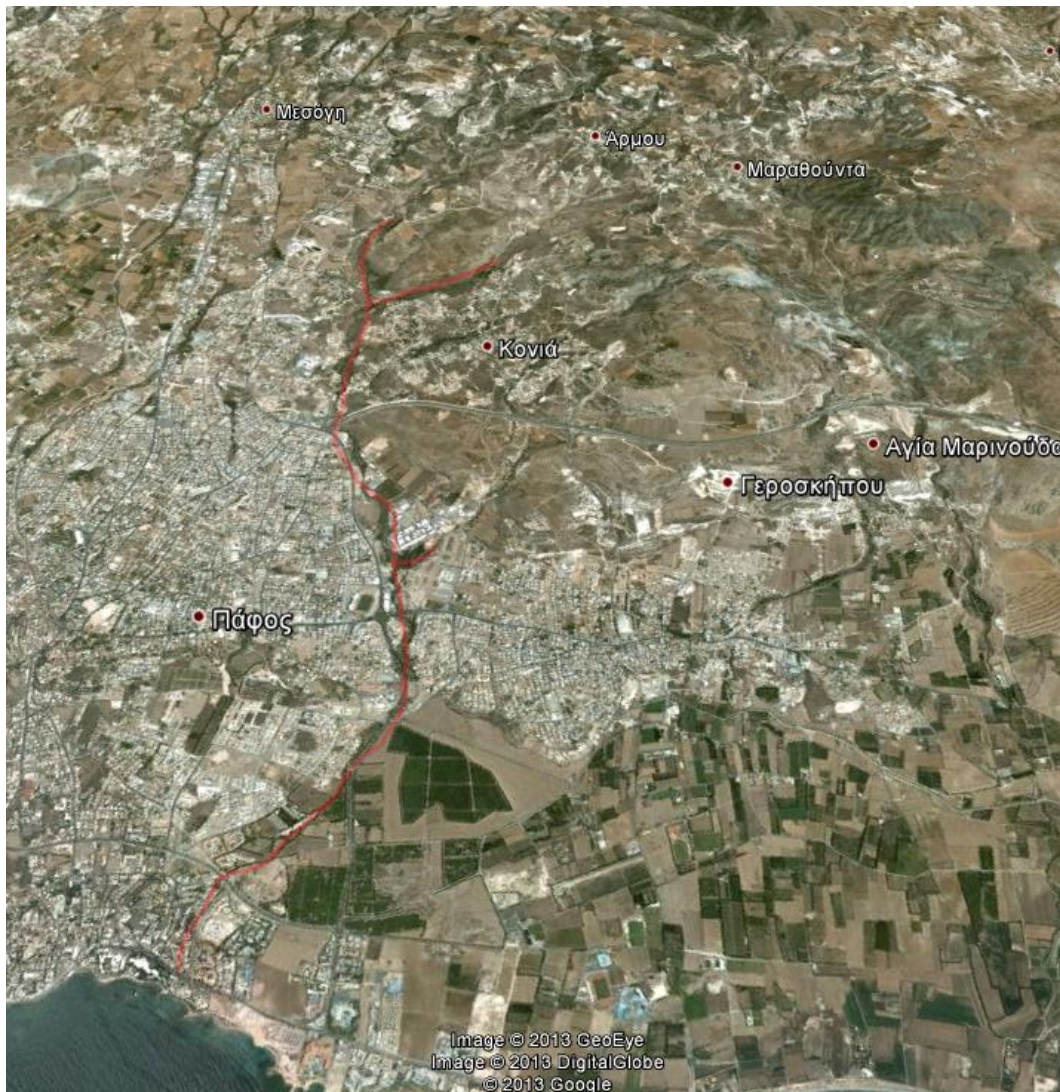
Εικόνα 19: Οι φυσικές πέτρες που χρησιμοποιούνται ως γέφυρες για τους πεζούς και βοηθούν στη ρύθμιση της ταχύτητας του νερού στα διάφορα επίπεδα και σημεία κατά μήκος του ρέματος. (Πηγή: <http://lafoundation.org/research/landscape-performance-series/case-studies/case-study/382/photos/additional-3282/>)

Σήμερα, το πάρκο αποτελεί έναν από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς στην χώρα, ενισχύοντας την οικονομική, τουριστική και επιχειρηματική δραστηριότητα.

4) Καταγραφή της υπό διαμόρφωση περιοχής

4.1 Περιοχή μελέτης

Η περιοχή μελέτης καλύπτει όλο το μήκος της κοίτης του χειμάρρου ή «Αργάκι» (κατά την κυπριακή διάλεκτο), που βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της επαρχίας Πάφου στην Κύπρο (Χάρτης 1). Το προτεινόμενο γραμμικό πάρκο έχει συνολική έκταση 921324,5 m².

Χάρτης 1. Δορυφορική εικόνα με κόκκινο χρώμα η πορεία του χειμάρρου. (Πηγή: google earth)

Το «Αργάκι» πηγάζει από την ημιορεινή περιοχή της επαρχίας Πάφου και συγκεκριμένα από την κοινότητα των Κονιών, συνεχίζει από τον κυκλικό κόμβο Λεμεσού-Πάφου, διέρχεται από τα ανατολικά διοικητικά όρια του Δήμου Πάφου με το Δήμο Γεροσκήπου και διανύοντας μια απόσταση 7 km εκβάλλει στην παραλία της πόλης.

Κατά την πορεία του το «Αργάκι» από τις διάφορες περιοχές της επαρχίας Πάφου έχει πάρει πολλές ονομασίες (Χάρτης 2), οι οποίες είναι καταχωρημένες και στα τοπογραφικά σχέδια. Στην αρχή ο «Χείμαρρος - Αργάκι», στα όρια των Κονιών, πηγάζει από δύο σημεία όπου το ένα μέρος καλύπτει μια απόσταση 1072 m και ονομάζεται «Αργάκι του Καλόγερου» και το δεύτερο, μήκους 1200 m, «Αργάκι των Βουλών» έπειτα τα δύο αυτά «Αργάκια» ενώνονται και παίρνουν την ονομασία «Αργάκι της Μαρούς» καλύπτοντας μια απόσταση 1377 m. Μετά τον κυκλικό κόμβο Λεμεσού-Πάφου συνεχίζει με την ονομασία «Αργάκι των Λιμναριών», διανύοντας μια απόσταση 1394 m, όπου συναντάται με το «Αργάκι Μαρμαράδες», που καλύπτει απόσταση 400 m, και τέλος συνεχίζει με την ονομασία «Αργάκι του κτήματος» διανύοντας 3170 m.

Χάρτης 2. Ονομασία Αργακιού κατά την διέλευσή του από τις διάφορες περιοχές της επαρχίας Πάφου (Πηγή: google earth και προσωπική επεξεργασία).

Για την διευκόλυνσή μας στην παρούσα μελέτη θα αναφέρεται με την ονομασία «Αργάκι».

Το «Αργάκι» αποτελεί ένα γεωφυσικό στοιχείο τόσο της κοινότητας των Κονιών όσο και της πόλης της Πάφου. Έχει μικρή λεκάνη απορροής της τάξης των 15 km² και είναι ένας χείμαρρος μικρής σημασίας όπου το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα διατηρείται ξερός. Για τον λόγο αυτό και σε συνδυασμό με τη μικρή βροχόπτωση που παρατηρείται στη Κύπρο δεν έχουν πραγματοποιηθεί υδρολογικές μελέτες στη περιοχή.

4.2 Περιοχές που διέρχεται το «Αργάκι» - Ιστορική αναδρομή και πολεοδομικά προβλήματα.

4.2.1 Η κοινότητα των Κονιών.

Τα Κονιά είναι μια μικρή κοινότητα που υπάγεται στην επαρχία Πάφου, και συνορεύουν με την πόλη της Πάφου σε μέσο υψόμετρο 190 m. Το όνομα του χωριού πιθανών προέρχεται από τη λέξη «ΚΟΝΥΑ», που έτσι μετονομάστηκε από τους Τούρκους, η πόλη Ικόνιο της Μικράς Ασίας, από όπου εικάζεται ότι ήρθαν οι πρώτοι κάτοικοι.

Λόγω της γειτνίασης τους με την πόλη της Πάφου (σε απόσταση 3 km, ανατολικά της πόλης) τα τελευταία χρόνια έχουν πάρει μεγάλη οικιστική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί ένα αστικό περιβάλλον. Η οικιστική ανάπτυξη της περιοχής έχει περιορίσει τους φυσικούς οικοτόπους σε πολύ σημαντικό βαθμό.

Εξάιρεση αποτελεί η βορειοδυτική πλευρά του χωριού, με άξονα το «Αργάκι του Καλόγερου» και το «Αργάκι των Βουλών» όπου η φυσική βλάστηση δεν υπέστη σοβαρές αλλοιώσεις από την αστικοποίηση.

Από το 1881 έως το 1946 υπήρξε μια πληθυσμιακή αύξηση στα Κονιά. Το 1881 οι κάτοικοι του χωριού ανέρχονταν στους 198, ενώ το 1946 ο πληθυσμός ανήλθε στους 413. Το 2011 οι κάτοικοι του χωριού έφθασαν στους 2209 αριθμός ο οποίος αναμένεται να αυξηθεί με πολύ γρήγορο ρυθμό λόγω της μικρής απόστασης από την πόλη της επαρχίας Πάφου (Πηγή: <http://www.konia.org/history.shtml>).

4.2.2 Η Γεροσκήπου

Η Γεροσκήπου βρίσκεται στα ανατολικά της Πόλης της Πάφου, είναι μια κωμόπολη της Κύπρου που υπάγεται στην επαρχία της Πάφου. Σύμφωνα με την μυθολογία η θεά της ομορφιάς, Αφροδίτη, είχε τους κήπους της εκεί και έτσι πήρε το όνομα Γεροσκήπου (Ιερός και κήπος).

Όπως η κοινότητα των Κονιών έτσι και η Γεροσκήπου τα τελευταία χρόνια παρουσιάζετε το φαινόμενο της έντονης αστικοποίησης. Η Γεροσκήπου έχει εξαπλωθεί οικοδομικά, που πλέον το «Αργάκι» αποτελεί το σημείο διαχωρισμού της με την πόλη της Πάφου.

Στο δήμο Γεροσκήπου το 1992 ο πληθυσμός ανέρχονταν στους 4356 ενώ το 2011 ο πληθυσμός έφθασε τα 7878 άτομα (Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου, 2011).

4.2.3 Η Πάφος

Η επαρχία της Πάφου βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Κύπρου. Η Νέα Πάφος, μέρος της σημερινής Κάτω Πάφου, κτίστηκε σύμφωνα με την παράδοση από τον Βασιλιά των Αρκάδων, Αγαπήνορα. Δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά την Νέας Πάφου και δίπλα στο σημερινό χωριό Κούκλια, βρίσκεται η Παλαίπαφος η οποία ήταν η πρώτη πρωτεύουσα του Βασιλείου της Πάφου και κέντρο λατρείας της θεάς Αφροδίτης.

Παρόλα αυτά οι αρχαιολογικές ανασκαφές δεν φαίνεται να επιβεβαιώνουν την παράδοση για την ίδρυση της Νέας Πάφου από τον Αγαπήνορα. Αντίθετα τα τεκμήρια αποδεικνύουν ότι ιδρύθηκε περί τα τέλη του 4^{ου} αιώνα π.Χ. από το τελευταίο βασιλιά της Πάφου Νικοκλή. Η πόλη γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την περίοδο των Πτολεμαίων, όπου και ήταν πρωτεύουσα ολόκληρης της Κύπρου.

Η ακμή της Πάφου συνεχίστηκε και κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο μέχρι τον 4^ο αιώνα μ.Χ. όπου καταστράφηκε από σεισμούς. Μετά τον 7^ο αιώνα μ.Χ. πολλοί

κάτοικοι μετακινήθηκαν προς το εσωτερικό και έτσι δημιουργήθηκε το Κτήμα (σημερινή Πάνω Πάφος).

Η Πάφος, κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (1571-1878) έγινε το κέντρο μιας από τις πέντε επαρχίες του νησιού, η Κάτω Πάφος εγκαταλείφθηκε και πρωτεύουσα της επαρχίας έγινε η σημερινή πόλη της Πάφου. Κατά τα χρόνια αυτά η Πάφος παρήκμασε και παρέμεινε στην αφάνεια.

Κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1959 μ.Χ.) η εικόνα της πόλης βελτιώθηκε με ασφαλτοστρωμένους δρόμους, κήπους, σχολεία, εκκλησίες, βιβλιοθήκες και άλλα.

Μετά την ανακήρυξη της Ανεξαρτησίας και μέχρι την τουρκική εισβολή του 1974 η Πάφος μπήκε σε μια νέα περίοδο ανάπτυξης με την κατασκευή νέων υποδομών και την τουριστική βιομηχανία να λαμβάνει ανοδική πορεία καθώς επίσης και ο τομέας της γεωργίας.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της επαρχίας Πάφου επιταχύνθηκε πολύ απότομα μετά την Τουρκική εισβολή του 1974 όπου η στέγαση των προσφύγων και η προσπάθεια για την επαναδραστηριοποίηση της κυπριακής οικονομίας συνέβαλαν στη δραματική αλλαγή του ρυθμού ανάπτυξης. Οι επιπτώσεις αυτές έγιναν ιδιαίτερα αισθητές κατά μήκος των οδικών αξόνων που συνδέουν την πόλη της Πάφου με τις γύρω κοινότητες.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της ανάπτυξης της Πάφου μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1980, ήταν η διάσπαρτη εξάπλωση των οικοπέδων και των μεμονωμένων κατοικιών στις παρυφές της πόλης. Η απουσία πολεοδομικής Νομοθεσίας μέχρι το 1990, σε συνάρτηση με τα γενικά χαρακτηριστικά της οικονομίας και διάφορες κοινωνικές αντιλήψεις και στάσεις, συνέτειναν στην συνεχή επιδείνωση του φαινομένου της διάσπαρτης ανάπτυξης που αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα όλων των αστικών περιοχών της Κύπρου.

Με βάση την καταγραφή του πληθυσμού στο δήμο Πάφου, το 1992 ο πληθυσμός ανέρχονταν στους 19452 ενώ το 2011 ο πληθυσμός έφθασε τα 32892 άτομα (Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου, 2011).

Οι δημόσιοι ελεύθεροι χώροι για παθητική ή και ενεργό αναψυχή σε όλη τη Πάφου συνεχίζουν μέχρι σήμερα να είναι ανεπαρκείς τόσο σε έκταση όσο και σε οργάνωση και διαχείριση. Μέχρι πρόσφατα υπήρχε σχεδόν καθολική έλλειψη παιδότοπων και τοπικών πάρκων στις γειτονιές ενώ μόλις την τελευταία δεκαπενταετία έχουν γίνει προσπάθειες για την άμβλυση αυτών των ελλείψεων. Ανάλογο πρόβλημα και ελλείψεις αντιμετωπίζονται και στο επίπεδο των αστικών πάρκων (Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου, 2011).

Η δημιουργία του γραμμικού πάρκου στα ανατολικά της Πάφου κατά μήκος του «Αργακιού» θα έχει ως σκοπό την ενίσχυση του αστικού πρασίνου μέσα στην πόλη διασφαλίζοντας έτσι την κοίτη του χειμάρρου. Η ανάδειξη της περιοχής και η γνωριμία του κοινού με αυτή, θα μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην οποιαδήποτε προσπάθεια καταστροφής ή υποβάθμισης της κοίτης του χειμάρρου όπως για παράδειγμα η επιχωμάτωση της κοίτης και η αυθαίρετη δόμηση.

Το πάρκο αυτό θα αποτελεί φυγή από το αστικό δομημένο περιβάλλον και θα αποτελεί πόλο αναψυχής και ξεκούρασης για τις διάφορες ομάδες ηλικιών ενώ ταυτόχρονα θα λειτουργεί ως συνδεδετικός ιστός της παραλιακής ζώνης της Πάφου με την Πόλη της Πάφου και τη Κοινότητα των Κονιών.

4.3 Χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Οι χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζονται στον τοπικό Χάρτη Χρήσεων Γης της Πάφου (Χάρτης 3) και είναι οι εξής:

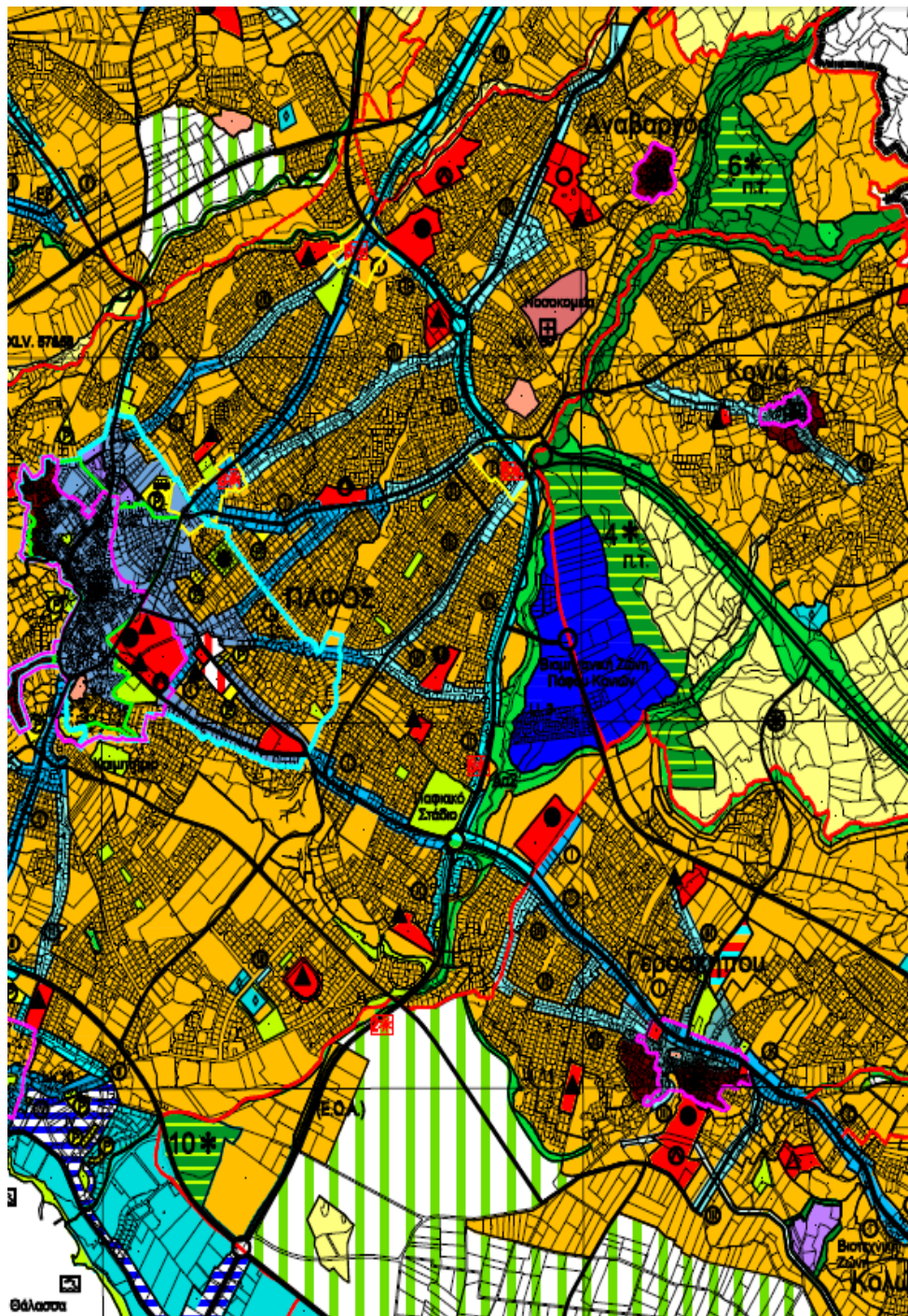
- Κίτρινο σκούρο χρώμα = οικιστική χρήση. Το μεγαλύτερο μέρος της ευρύτερης περιοχής μελέτης έχει οικιστική χρήση.
- Μπλε σκούρο χρώμα = βιομηχανική χρήση. Η βιομηχανική περιοχή εντοπίζεται μετά τον κυκλικό κόμβο Πάφου- Λεμεσού.
- Γραμμές πράσινο και λευκό = γεωργική χρήση.
- Άλλες χρήσης όπως σχολεία, Νοσοκομεία, αθλητικές εγκαταστάσεις και χώροι πρασίνου.

Τα σχολεία απεικονίζονται με κόκκινο χρώμα.

Τα νοσοκομεία που εντοπίζονται κοντά στην περιοχή μελέτης είναι το γενικό νοσοκομείο Πάφου και δύο ιδιωτικές κλινικές η Ίαση και η πολυκλινική Royal.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις που εντοπίζονται κοντά στην περιοχή μελέτης είναι το Παφιακό στάδιο.

- Χώροι πρασίνου εντοπίζονται στις νησίδες κατά μήκος των Λεωφόρων. Επίσης κατά μήκος της Λεωφόρου Ευρώπης υπάρχουν 2 πάρκα. Το ένα είναι το Πάρκο «Ευάγγελου Φλωράκη» και το δεύτερο το Πάρκο Πεσότων Καταδρομέων.
- Εμπορική χρήση. Κατά μήκος της Λεωφόρου Δημοκρατίας εντοπίζονται εμπορικά καταστήματα όπως και το εμπορικό κέντρο Derenams απέναντι από το Παφιακό στάδιο.
- Περιοχές Προστασίας Π.Τ.4*, Π.Τ.6* και Π.Τ.10*.
- Γαλάζιο χρώμα = τουριστική περιοχή. Η τουριστική χρήση εντοπίζεται στην περιοχή της Κάτω Πάφου κατά μήκος της Λεωφόρου Ποσειδώνος.

	Οικιστικοί Πυρήνες		Περιοχές Προστασίας (Αυτοκινητόδρομος, Ποταμοί, Αεροδρόμιο και Γεωμορφολογικοί σχηματισμοί)
	Οικιστική Ανάπτυξη		Περιοχές Προστασίας, Φυσικής Καλλονής, Τοπικά Πάρκα / Περιφερειακά και Αστικά Πάρκα (Πρόσθετα των πιο πάνω τα Προστατευόμενα Τοπία δείχνονται ως Π.Τ.)
	Τουριστική Ανάπτυξη		Στάδιο Πάρου/Δημόσιοι ανοικτοί χώροι/Πάρκα/Παραλία/ Κοινωνικά Αθλητικά Κέντρα/Γήπεδα/Κοιμητήρια.
	Λύκειο (υφιστάμενο/προτεινόμενο)		Αρδύσιμη Γεωργική Γη/Περβόλια
	Τεχνική Σχολή (υφιστάμενη)		Δημοτικό Σχολείο (υφιστάμενο/προτεινόμενο)
	Βιομηχανική Ζώνη		Γυμνάσιο (υφιστάμενο/προτεινόμενο)

Χάρτης 3. Χρήσεις Γης (πηγή: Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Κύπρου, 2013).

4.3.1 Νομοθετικό πλαίσιο χρήσης προστατευομένων περιοχών

Εντός του προτεινόμενου γραμμικού πάρκου συμπεριλαμβάνεται το Προστατευόμενο τοπίο (συμβολισμός 10* Χάρτης 3) που είναι το περιφερειακό Πάρκο Ιερού Απόλλωνα Υλάτη καθώς επίσης και το Πάρκο Αναβαργού (συμβολισμός Π.Τ 6* Χάρτης 3)

Το περιφερειακό Πάρκο Ιερού Απόλλωνα Υλάτη, εμπίπτει στο δήμο Γεροσκήπου. Σύμφωνα με την νομοθεσία ο χώρος αυτός αποτελεί ζώνη προστασίας του Ιερού Απόλλωνα Υλάτη και ο χώρος μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο για παθητική αναψυχή.

Το πάρκο Αναβαργού είναι στα δημοτικά όρια της Πάφου και ο χώρος αυτός αποτελεί Προστατευόμενο Τοπίο όπου το μεγαλύτερο μέρος του είναι κρατική γη. Βασική προϋπόθεση αξιοποίησης του είναι η διατήρηση της γεωμορφολογίας και επιτρέπεται μόνο ο εμπλουτισμός του πρασίνου (Υπουργείο εσωτερικών Κύπρου, 2011).

4.3.2 Πρόνοιες Τοπικού Σχεδίου Πάφου για Αργάκια

Πρόνοια 13.5.2 (γ)

«Η κοίτες όλων των Αργακιών που διασχίζουν την περιοχή του Σχεδίου κάθετα προς την παραλία, θα πρέπει αφενός να προστατευθούν ώστε να παραμείνουν σαν φυσικοί σχηματισμοί απορροής των όμβριων υδάτων και αφετέρου να αξιοποιηθούν σαν μέρος του ευρύτερου συστήματος δημόσιων ελεύθερων χώρων του Σχεδίου. Οι κοίτες των Αργακιών, ανάλογα με την περίπτωση, είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν ως γραμμικά πάρκα με πεζόδρομους, καθιστικά κλπ. Στην κοίτη και στις παρυφές των αργακιών/ποταμών δεν θα επιτρέπεται οποιαδήποτε ανάπτυξη και καμιά ανάπτυξη δεν θα εκτελείται σε απόσταση μικρότερη των 5.00 μέτρων από την κορυφή του πρηνούς, του αργακιού ή ποταμού».

Πρόνοια 13.8.4

1) «Κατά μήκος της κοίτης χειμάρρων ή αργακιών, Η Πολεοδομική Αρχή μπορεί να απαιτήσει την απόλυτη προστασία της λωρίδας γης που εφάπτεται, άμεσα με την κοίτη. Παράλληλα, λαμβανομένου υπόψη της τοπογραφίας και γεωμορφολογίας της περιοχής, μπορεί η Πολεοδομική Αρχή να ζητήσει την αύξηση της απόστασης των οικοδομών από τα σύνορα των τεμαχίων, ώστε να διασφαλίζεται η φυσική και οπτική επαφή με τους σχηματισμούς αυτούς και να μην παρεμποδίζεται η απορροή των νερών» (Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου, 2011).

4.4 Οδικό δίκτυο

Η προσβασιμότητα για ένα γραμμικό πάρκο και γενικά για ένα χώρο πρασίνου, αποτελεί το βασικότερο παράγοντα επιτυχίας για το χώρο αυτό. Όσον αφορά το υφιστάμενο οδικό δίκτυο στη περιοχή μελέτης είναι πολύ αναπτυγμένο λόγω της γειτνίασης του πάρκου με τις κεντρικές λεωφόρους της Πάφου.

Η περιοχή του άμεσου περιβάλλοντος του «Αργακιού» διαθέτει εύκολη πρόσβαση από και προς το κέντρο της πόλης της Πάφου, στην κοινότητα των Κονιών καθώς και στο δήμο Γεροσκήπου. Οι κύριες οδικές αρτηρίες παρουσιάζονται στον Χάρτη 4 και είναι :

- Δρόμος Πάφου-Κονιά (αριθμός 1).
- Αυτοκινητόδρομος Πάφου-Λεμεσού (αριθμός 2).
- Λεωφόρος Δημοκρατίας (αριθμός 3).
- Λεωφόρος Αθηνών (αριθμός 4). Είναι η κύρια οδική αρτηρία της πόλης της Πάφου με τον δήμο Γεροσκήπου.
- Λεωφόρος Ευρώπης (αριθμός 5). Η λεωφόρος αυτή αποτελεί την Βόριο παρακαμπτήριο της Πάφου όπου ενώνει την Πάφο με την παραλιακή ζώνη.
- Λεωφόρος Σπύρου Κυπριανού (αριθμός 6). Η λεωφόρος αυτή είναι παράλληλη της Λεωφόρου Ποσειδώνος και ενώνει την πόλη της Πάφου με τον παραλιακό δρόμο.

- Η Λεωφόρος Ποσειδώνος (αριθμός 7). Η λεωφόρος Ποσειδώνος διέρχεται κατά μήκος της παραλιακής ζώνης της Πάφου και αποτελεί την κύρια οδική της αρτηρία.

Χάρτης 4. Οδικό δίκτυο περιοχής. (Πηγή:google earth)

4.4.1 Προσβασιμότητα

Ένα χαρακτηριστικό στοιχείο της Κυπριακής κοινωνίας αποτελεί η έλλειψη οργανωμένου δικτύου μέσων μαζικής μεταφοράς. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες βελτίωσης του δικτύου αυτού.

Κατά μήκος της Λεωφόρου Ποσειδώνος όπου αποτελεί την κύρια οδική αρτηρία της παραλιακής ζώνης αναπτύσσεται η δημόσια συγκοινωνία του δήμου Πάφου που ενώνει την παραλιακή ζώνη της Κάτω Πάφου με τις δυτικές περιοχές της επαρχίας Πάφου και έχουν ως αφετηρία το λιμάνι της πόλης.

Μέσα στην Πόλη της Πάφου δεν υπάρχουν λεωφορεία που να συνδέουν τις γειτονιές μεταξύ τους παρά μόνο τοπικά λεωφορεία που συνδέουν τις γειτονιές με τα πλησιέστερα σχολεία για την εξυπηρέτηση των μαθητών.

Στη Λεωφόρο Ποσειδώνος καταγράφονται τα εξής δρομολόγια που εξυπηρετούν την περιοχή του πάρκου:

- ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ 603
- ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ 606
- ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ 611
- ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟ 615

Στα υπόλοιπα σημεία η πρόσβαση στο χώρο του προτεινόμενου πάρκου είναι πολύ εύκολη λόγω, της γειννίας της περιοχής όπως προαναφέρθηκε με τις κεντρικές Λεωφόρους της Πάφου.

4.5 Μετεωρολογικά στοιχεία

Τα μετεωρολογικά στοιχεία για την περιοχή μελέτης λήφθηκαν από τον πλησιέστερο μετεωρολογικό σταθμό που βρίσκεται στον Αερολιμένα της Πάφου. Ο μετεωρολογικός αυτός σταθμός έχει γεωγραφικό πλάτος $34^{\circ} 43' N$ και γεωγραφικό μήκος $32^{\circ} 29' E$. Τα μετεωρολογικά δεδομένα καλύπτουν τα έτη από το 1991 έως το 2005.

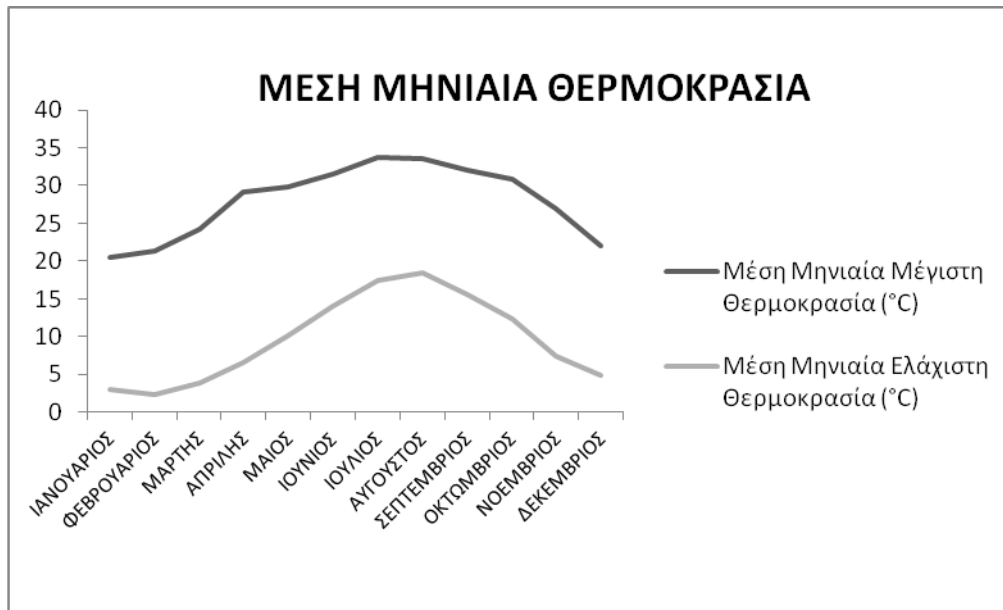
Το κλίμα της περιοχής μελέτης όπως και ολόκληρης της Κύπρου κατατάσσεται στο Μεσογειακό. Κατά διάρκεια του καλοκαιριού η Κύπρος και γενικά η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου βρίσκεται κάτω από την επίδραση του εποχιακού βαρομετρικού χαμηλού, που έχει το κέντρο του στη νοτιοδυτική Ασία. Αποτέλεσμα της επίδρασης αυτής είναι οι ψηλές θερμοκρασίες και ο καθαρός ουρανός. Η βροχόπτωση είναι πολύ χαμηλή με μέση τιμή που δεν ξεπερνά το 5% της μέσης ολικής βροχόπτωσης του χρόνου ολόκληρου.

Στη διάρκεια του χειμώνα η Κύπρος επηρεάζεται από το συχνό πέρασμα μικρών υφέσεων και μετώπων που κινούνται στη Μεσόγειο με κατεύθυνση από τα δυτικά προς τα ανατολικά. Οι καιρικές αυτές διαταραχές διαρκούν συνήθως από μια μέχρι τρεις μέρες κάθε φορά και δίνουν τις μεγαλύτερες ποσότητες βροχής. Η συνολική μέση βροχόπτωση στους μήνες Δεκέμβριο, Ιανουάριο και Φεβρουάριο αντιστοιχεί περίπου με το 60% της βροχόπτωσης του χρόνου ολόκληρου.

4.5.1 Θερμοκρασία

Οι θερμότεροι μήνες όπως προκύπτει και από το διάγραμμα 1 είναι οι μήνες Μάιος έως το Σεπτέμβριο, με τη μέγιστη θερμοκρασία ($33,7^{\circ} C$) τον μήνα Ιούλιο. Αντίθετα οι μήνες Νοέμβριος το Μάρτιο είναι οι ψυχρότεροι μήνες την ελάχιστη θερμοκρασία ($3^{\circ} C$) να παρατηρείται το μήνα Ιανουάριο.

Διάγραμμα 1. Μεταβολή της μέσης μηνιαίας θερμοκρασίας κατά την χρονική περίοδο 1991-2005 (Πηγή: Μετεωρολογικός σταθμός αερολιμένα Πάφου).

4.5.2 Βροχόπτωση

Το μέσο ύψος βροχόπτωσης όπως προκύπτει από μετρήσεις πολλών ετών καθώς και η κατανομή τους στους διάφορους μήνες του έτους αποτελεί μια από τις σπουδαιότερες κλιματικές παραμέτρους. Η βροχόπτωση είναι το κύριο μέσο εμπλουτισμού του εδάφους με νερό που αποτελώντας έτσι έναν από τους σπουδαιότερους παράγοντες ανάπτυξης κάθε μορφής βλάστησης.

Όπως προκύπτει και από τον Πίνακα 1 όπου παρουσιάζονται αναλυτικά οι βροχοπτώσεις στην Πάφο από το 1991 έως το 2005, παρατηρείται ότι οι περισσότερες βροχές στην Πάφο είναι από τους μήνες Νοέμβριο έως το Μάρτιο. Την άνοιξη και το φθινόπωρο οι βροχές είναι ελάχιστες και κυρίως τοπικού χαρακτήρα ενώ τους καλοκαιριού μήνες (Μάιος, Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο) που χαρακτηρίζονται ως ξηρή μήνες οι βροχοπτώσεις είναι πολύ χαμηλές, έως καθόλου.

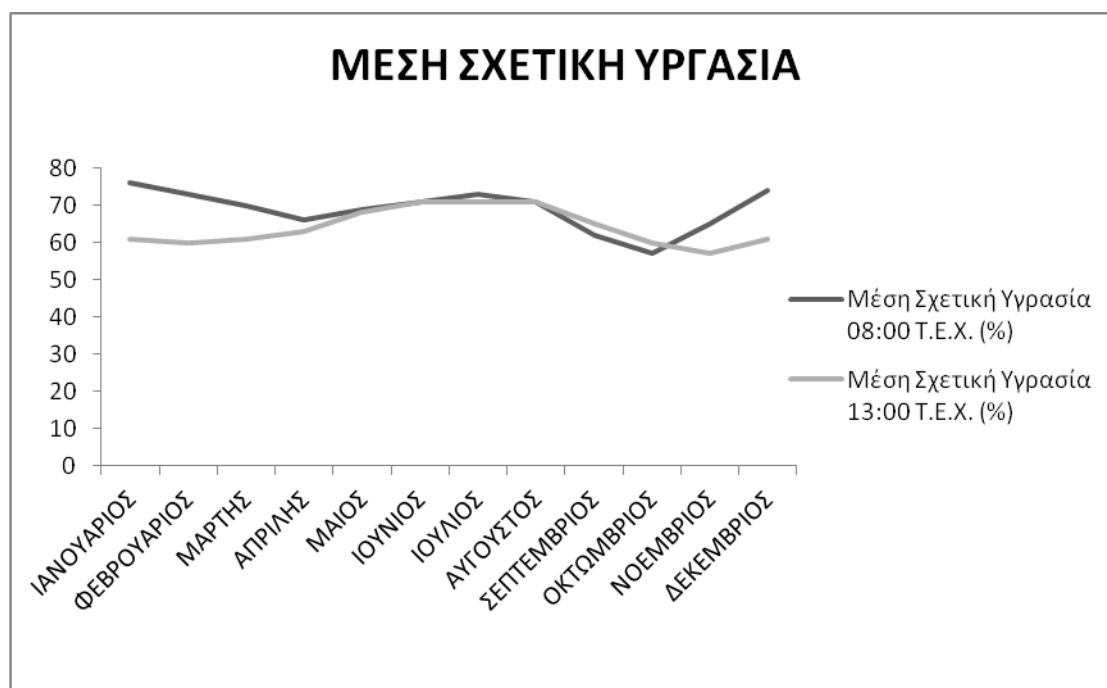
		ΓΕΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΗΣ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΧΤ	ΝΟΒ	ΔΕΚ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗ (mm)	ΜΕΣΗ/ΜΕΑΝ	80.2	64.2	34.3	18.7	5.3	1.6	0.3	0.0	3.8	18.0	66.4	93.9	386.7
	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	218.6	156.4	74.6	45.2	24.4	10.1	2.2	0.0	22.2	84.8	164.7	260.6	
	ΕΛΑΧ./ΜΙΝ.	5.4	20.3	0.4	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	9.3	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΜΕ ΒΡΟΧΗ (>=0,2mm)	ΜΕΣΟΣ/ΜΕΑΝ	12.7	10.5	7.8	5.3	2.5	0.4	0.2	0.0	0.7	3.5	7.0	12.0	62.7
	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	21	19	13	8	7	3	1	0	2	9	12	26	
	ΕΛΑΧ./ΜΙΝ.	3	5	1	3	0	0	0	0	0	0	1	5	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΜΕ ΒΡΟΧΗ (>=1,0mm)	ΜΕΣΟΣ/ΜΕΑΝ	9.9	8.0	5.5	4.1	1.3	0.3	0.1	0.0	0.6	2.5	5.8	8.7	46.6
	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	18	15	11	7	3	2	1	0	2	7	11	20	
	ΕΛΑΧ./ΜΙΝ.	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΜΕ ΒΡΟΧΗ (>=5,0mm)	ΜΕΣΟΣ/ΜΕΑΝ	4.9	4.0	2.3	1.0	0.3	0.2	0.0	0.0	0.2	1.1	3.8	4.9	22.7
	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	13	7	5	3	2	1	0	0	2	4	8	13	
	ΕΛΑΧ./ΜΙΝ.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΩΝ ΜΕ ΒΡΟΧΗ (>=10,0mm)	ΜΕΣΟΣ/ΜΕΑΝ	2.5	2.0	0.9	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.5	2.3	2.7	11.9
	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	10	5	3	2	2	0	0	0	2	4	5	8	
	ΕΛΑΧ./ΜΙΝ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΜΕΓΑΛ. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΒΡΟΧΟΠΤ. (mm)	ΜΕΓ./ΜΑΧ.	50.2	47.4	29.0	18.8	14.1	9.5	2.2	0.0	17.1	37.2	49.4	67.6	
	ΧΡΟΝΟΣ/ΥΕΑΡ	1996	2003	2003	2001	1995	2004	1995	1991	2000	1994	1998	2001	
ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗ 1961-1990 (mm)		94.0	69.0	49.0	24.0	10.0	0.7	0.2	0.2	1.7	31.0	52.0	98.0	429.8

Πίνακας 1. Στατιστικός πίνακας βροχόπτωσης για την περίοδο 1991-2005 (Πηγή: μετεωρολογικός σταθμός αερολιμένα Πάφου).

4.5.3 Υγρασία

Οι διακυμάνσεις της σχετικής υγρασίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των βιοκλιματικών συνθηκών κάθε περιοχής. Το υψόμετρο και η απόσταση από την παραλία παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών της σχετικής υγρασίας του αέρα, που σε μεγάλο βαθμό είναι ενδεικτικές των διαφορών στη θερμοκρασία του αέρα από περιοχή σε περιοχή.

Στο διάγραμμα 2 παρουσιάζεται η κατανομή της μέσης σχετικής υγρασίας από το 1991-2005 και προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι τιμές της σχετικής υγρασίας δεν παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους όπου κυμαίνεται μεταξύ 61% έως 76% .

Διάγραμμα 2. Κατανομή μέσης σχετικής υγρασίας σε δύο διαφορετικές ώρες για τη χρονική περίοδο από το 1991-2005 (Πηγή: μετεωρολογικός σταθμός αερολιμένα Πάφου).

4.5.4 Άνεμοι

Οι γενικοί άνεμοι είναι κυρίως ελαφροί ως μέτριοι δυτικοί ή νοτιοδυτικοί το χειμώνα και βόρειοι ή βορειοδυτικοί το καλοκαίρι. Οι πολύ ισχυροί άνεμοι είναι σπάνιοι.

Στις διάφορες περιοχές της Κύπρου οι γενικοί άνεμοι τροποποιούνται από τους τοπικούς ανέμους. Οι τοπικοί αυτοί άνεμοι είναι οι θαλάσσιες και απόγειες αύρες στις παράλιες περιοχές και οι αναβατικοί και καταβατικοί άνεμοι στις ορεινές περιοχές.

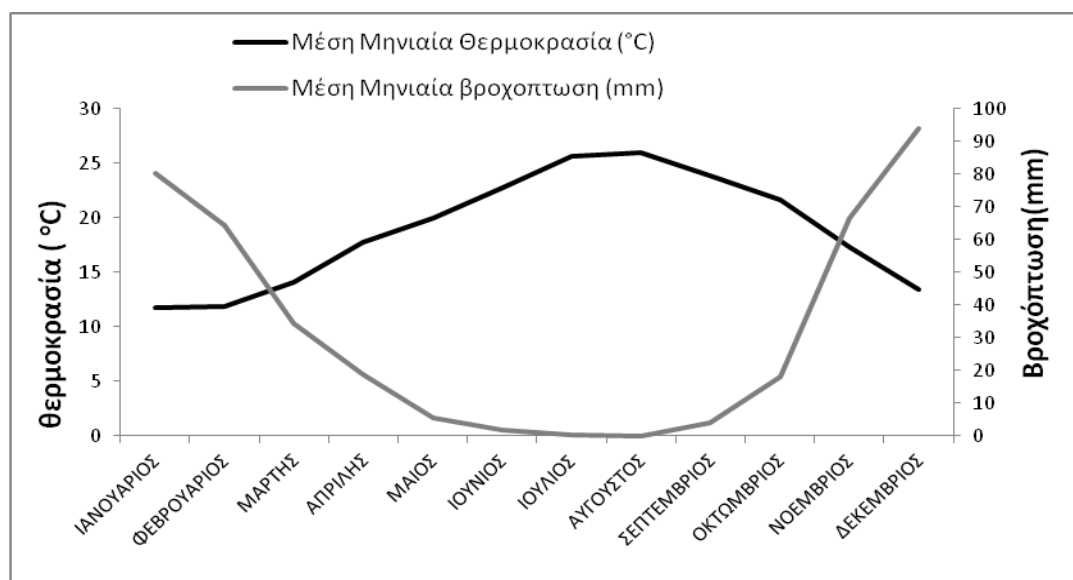
Οι θαλάσσιες και απόγειες αύρες οι οποίες παρατηρούνται σε παράλιες περιοχές μπορούν να γίνουν αισθητές σε απόσταση μέχρι και 35 περίπου χιλιόμετρα από την παραλία. Αυτό το σύστημα κυκλοφορίας του αέρα οφείλεται βασικά στη διαφορά θερμοκρασίας μεταξύ της ξηράς από τη μια και του νερού της θάλασσας από την άλλη, που δημιουργεί διαφορές στην ατμοσφαιρική πίεση πάνω από την ξηρά και τη θάλασσα.

Οι θαλάσσιες αύρες έχουν τη μεγαλύτερή τους ένταση κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ενώ οι απόγειες αύρες έχουν τη μεγαλύτερή τους ένταση κατά τους μήνες του χειμώνα.

Όσον αφορά την ταχύτητα οι άνεμοι είναι κυρίως ελαφροί ως μέτριοι. Οι ισχυροί άνεμοι με ταχύτητα 24 κόμβων και πάνω είναι μικρής διάρκειας και συμβαίνουν σε περιπτώσεις μεγάλης κακοκαιρίας. Οι πολύ ισχυροί άνεμοι (ταχύτητα ανέμου 34 κόμβοι και πάνω) είναι σπάνιοι και συμβαίνουν κυρίως στις προσήνεμες περιοχές όταν επηρεάζουν την Κύπρο συστήματα με πολύ χαμηλές πιέσεις.

4.5.5 Ομβροθερμικό διάγραμμα

Η μεταβολή της μέσης μηνιαίας θερμοκρασίας σε °C και του μέσου μηνιαίου ύψους βροχής σε mm, απεικονίζεται με το ομβροθερμικό διάγραμμα. Όπως προκύπτει από το ομβροθερμικό διάγραμμα (διάγραμμα 3) η ξηροθερμική περίοδος στη περιοχή μελέτης, έχει μεγάλη διάρκεια, από τον Μάρτιο μέχρι και το Οκτώβριο.

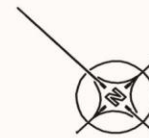

Διάγραμμα 3. Ομβροθερμικό διάγραμμα της Πάφου για τη χρονική περίοδο από το 1991-2005 (Πηγή: μετεωρολογικός σταθμός αερολιμένα Πάφου).

4.6 Μορφολογικά στοιχεία εδάφους

Η υψομετρία και οι κλίσεις του εδάφους καθορίζουν το ανάγλυφο της περιοχής μελέτης. Τα υψόμετρα του εδάφους κυμαίνονται από 0 m στο σημείο όπου εκβάλλει το «Αργάκι» και φθάνει τα 220 m (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α1). Οι κλίσεις είναι γενικά ομαλές αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις μετά τον κυκλικό κόμβο Λεμεσού-Πάφου οι κλίσεις γίνονται απότομες.

Οι γεωλογικοί σχηματισμοί που επηρεάζουν την συμπεριφορά της υπό μελέτης περιοχής είναι κυρίως ο σχηματισμός Τέρας, σχηματισμός Πάχνας όπου είναι πετρώματα με υψηλό ποσοστά μάργας, αποθέσεις Κανναβιούς και Σερπεντινίτης κατά τόπους.

0 100 200 300 400 500 600 700 800 m

 ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ , ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ	
ΚΛΙΜΑΚΑ: 10000	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A1
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

4.7 Χλωρίδα

Στο σημείο από όπου πηγάζει το «Αργάκι» (βορειοδυτική πλευρά του χωριού Κονιά), όπως προαναφέρθηκε η φυσική βλάστηση δεν υπέστη σοβαρές αλλοιώσεις από την αστικοποίηση. Πυκνή βλάστηση εντοπίζεται στα νότια τμήμα δηλαδή στο «Αργάκι των Βουλών». Όλα τα φυτά σε αυτή την περιοχή είναι αυτοφυεί και ενδημικά της Κύπρου και ανθεκτικά στις ξηροθερμικές συνθήκες της περιοχής.

Σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ οι τύποι οικοτύπων που υπάρχουν στην περιοχή αυτή είναι:

- 5330 Θερμο-Μεσογειακοί και προ ερημικοί θαμνώνες.
- 5420 Φρύγανα με αφάνες και θυμάρι.
- 92D0 Παραποτάμιες στοές και συστάδες του Nerio – Tamaricetea.
- 93A0 Δασικές συστάδες με *Quercus infectoria subsp. veneris* – Δρυς η βαφική υποείδος της Αφροδίτης.

Εικόνα 20: Η βλάστηση στο «Αργάκι των Βουλών» (Πηγή: προσωπικό αρχείο).

Τα είδη που έχουν καταγραφή στην περιοχή αυτή κατατάσσονται σε δέντρα, θάμνους/φρύγανα και πόες.

Δέντρα

Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Ceratonia siliqua</i>	Χαρουπιά	<i>Leguminosae</i>
<i>Crataegus azarolus</i>	Κράτεγος ή Μοσφυλιά	<i>Rosaceae</i>
<i>Olea europea</i>	Ελιά	<i>Oleaceae</i>
<i>Pistacia atlantica</i>	Τρεμιθιά	<i>Anacardiaceae</i>
<i>Prunus dulcis</i>	Αμυγδαλιά	<i>Rosaceae</i>
<i>Prunus syriaca</i>	Κορομηλιά ή Αρκάππης	<i>Rosaceae</i>
<i>Quercus coccifera subsp. Calliprinos</i>	Πουρνάρι ή Περνιά	<i>Fagaceae</i>
<i>Quercus infectoria subsp. Veneris</i>	Δρύς	<i>Fagaceae</i>
<i>Tamarix smyrnensis</i>	Αλμυρίκι	<i>Tamaricaceae</i>
<i>Pistacia terebinthus</i>	Αγριοτρεμιθιά	<i>Anacardiaceae</i>

Θάμνοι/Φρύγανα

Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Myrtus communis</i>	Μυρτιά	<i>Myrtaceae</i>
<i>Nerium oleander</i>	Πικροδάφνη	<i>Apocynaceae</i>
<i>Pistacia lentiscus</i>	Σχίνος	<i>Anacardiaceae</i>
<i>Rhamnus lycioides subsp. graeca</i>	Ράμνους	<i>Rhamnaceae</i>
<i>Sarcopoterium spinosum</i>	Αστοιβάδα ή Μαζίν	<i>Rosaceae</i>
<i>Thymbra capitata</i>	Θυμάρι	<i>Lamiaceae</i>
<i>Cistus creticus subsp. Creticus</i>	Κίστος ή Ξισταρκά	<i>Cistaceae</i>
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Δενδρολύβανο	<i>Labiatae</i>
<i>Fumana arabica</i>	Τραγανίδα	<i>Cistaceae</i>

Ποώδη βλάστηση

Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Aristolochia sempervirens</i>	Αριστολόχια	<i>Aristolochiaceae</i>
<i>Arundo donax</i>	Καλαμιά	<i>Poaceae</i>
<i>Asparagus acutifolius</i>	Ασπάραγος ο οξύφυλλος	<i>Liliaceae</i>
<i>Asperula cypria</i>	Ασπερούλα η κυπρία	<i>Rubiaceae</i>
<i>Cyclamen persicum</i>	Κυκλάμινο	<i>Myrsinaceae</i>
<i>Foeniculum vulgare</i>	Μάραθο	<i>Umbeliferae</i>
<i>Ferula communis subsp. Communis</i>	Άρτηκας	<i>Umbeliferae</i>
<i>Rumex cristatus</i>	Λάπαθο	<i>Polygonaceae</i>

Μετά τον κυκλικό κόμβο Πάφου-Λεμεσού η βλάστηση έχει επηρεαστεί από την έντονη αστικοποίηση. Το υπάρχον φυτικό υλικό αποτελεί είτε τμήμα της υπάρχουσας βλάστησης, είτε τμήμα των διαμορφώσεων στις περιοχές πράσινου που έχουν κατασκευαστεί.

Όλα τα φυτικά είδη που υπάρχουν σε αυτή την περιοχή είναι όλα ανθεκτικά στις ξηροθερμικές συνθήκες της Πάφου αλλά και στην ρύπανση λόγω της γειτνίασης της περιοχής με τις κεντρικές Λεωφόρους της Πάφου. Μερικά από τα είδη της βλάστησης που έχουν καταγραφή στις περιοχές αυτές είναι τα ακόλουθα:

Δένδρα

Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Ceratonia siliqua</i>	Χαρουπιά	<i>Leguminosae</i>
<i>Cupressus sempervirens</i>	Κυπαρίσσι	<i>Cupresaceae</i>
<i>Olea europea</i>	Ελιά	<i>Oleaceae</i>
<i>Platanus orientalis</i>	Πλάτανος	<i>Platanaceae</i>
<i>Fycus elastica</i>	Φίκος	<i>Moraceae</i>
<i>Pinus brutia</i>	Πεύκο	<i>Pinaceae</i>
<i>Sophora japonica</i>	Σοφόρα	<i>Fabaceae</i>
<i>Cercis siliquastrum</i>	Κουτσουπιά	<i>Leguminosae</i>
<i>Brachychiton acerifolius</i>	Αλμυρίκι	<i>Malvaceae</i>
<i>Populus nigra</i>	Λεύκα η Μελανή	<i>Salicaceae</i>
<i>Phoenix dactylifera</i>	Φοίνικας	<i>Palmaceae</i>

Θάμνοι

Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Nerium oleander</i>	Πυκροδάφνη	<i>Aprocynaceae</i>
<i>Lantana camara</i>	Λαντάνα	<i>Verbenaceae</i>
<i>Laurus nobilis</i>	Δάφνη Απόλλωνα	<i>Lauraceae</i>
<i>Pittosporum tobira</i>	Αγγελική	<i>Pittosporaceae</i>
<i>Polygala fruticosa</i>	Πολύγαλα	<i>Polygalaceae</i>

4.8 Πανίδα

Η Κύπρος βρίσκεται σε ένα από τους οκτώ κύριους διαδρόμους μετανάστευσης των πουλιών από Ευρώπη προς Αφρική και αντίστροφα. Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί στην Κύπρο 370 είδη πουλιών. Τα περισσότερα από αυτά τα είδη μπορούν να παρατηρηθούν κατά μήκος της κοίτης του «Αργακιού».

Στην υπό μελέτη περιοχή είναι δυνατόν να παρατηρηθούν καθ' όλη τη διαδρομή του γραμμικού πάρκου τα ακόλουθα είδη πουλιών:

Tachybaptus ruficollis, *Pernis apivorus*, *Milvus migrans*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Circus marcourus*, *Accipiter nisus*, *Buteo bueo vulpinus*, *Buteo rufinus*, *Falco tinnunculus*, *Falco vespertinus*, *Falco subbuteo*, *Falco cherrug*, *Falco peregrines*, *Alectoris chukar*, *Francolinus francolinus*, *Coturnix coturnix*, *Grus grus*, *Anthropoides virgo*, *Himantopus himantopus*, *Pluvialis apricaria*, *Actitis hypoleucos*, *Columba livia*, *Columba palumbus*, *Clamator glandarius*, *Cuculus canorus*, *Tyto alba*, *Otus scops*, *Caprimulgus europaeus*, *Apus melba*, *Merops superciliosus*, *Merops apiaster*, *Coracias garrulous*, *Upupa epops*, *Junx torquilla*, *Calandrella brachydactyla*, *Galerida cristata*, *Lullula arborea*, *Alauda arvensis*, *Riparia riparia*, *Hirundo rustica*, *Hirundo daurica*, *Delinchon urbica*, *Anthus campestris*, *Anthus trivialis*, *Anthus pratensis*, *Prunella modularis*, *Erithacus rubecula*, *Luscinia svecica*, *Phoenicurus ochruros*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Saxicola rubetra*, *Saxicola torquata torquata*, *Oenanthe isabellina*, *Oenanthe oenanthe*, *Oenanthe cypriaca*, *Oenanthe hispanica*, *Oenanthe finschii*, *Monticola saxatilis*, *Monticola solitaries*, *Turdus merula*, *Turdus philomelos*, *Cettia cetti*, *Cisticola juncidis*, *Acrocephalus palustris*, *Hippolais pallid*, *Sylvia conspicillata*, *Sylvia cantillans*, *Sylvia melanothorax*, *Sylvia rueppelis*, *Sylvia curruca*, *Phylloscopus collybita*, *Parus ater*, *Oriolus oriolus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Lanius senator*, *Pica pica*, *Corvus cornix*, *Passer domesticus*, *Passer hispaniolensis*, *Emberiza melanocephala*, *Emberiza caesia*, *Emberiza hortula*, *Carduelis carduelis*, *Carduelis chloris* και *Miliaria calandra* (Χριστοφόρου, Λ. 1998; http://e-villages.org/images/users/1/flora_fauna/8.pdf).

Άλλα είδη πανίδας που απαντώνται στο «Αργάκι» είναι ο βάτραχος *Hyla savignyi*, σαύρες *Laudakia stellio cypriaca* και σκαντζόχοιροι *Hemiechinus auritus dorotheae*.

4.9 Φωτογραφικό υλικό υφιστάμενης κατάστασης περιοχής μελέτης.

Στο Χάρτη 5 παρατίθενται τα σημεία της περιοχής μελέτης από επιλεγμένες θέσεις τα οποία απεικονίζονται στις παρακάτω φωτογραφίες.

Χάρτης 5. Χάρτης περιοχής μελέτης.

Θέση 1. Πανοραμική εικόνα αποικόνισης Πάρκο Αναβαργού. Βελτίωση της περιοχής με αυτοφυή βλάστηση. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 1. Πυκνή βλάστηση στο «Αργάκι των Βουλών». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 2. Δευτερεύον υφιστάμενος δρόμος. Στα αριστερά βρίσκεται το «Αργάκι του Καλόγερου». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 2. Άγρια βλάστηση στο «Αργάκι του Καλόγερου». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 3. Πανοραμική άποψη της κοίτης «Αργακι της Μαρούς». Στα αριστερά φαίνεται το αυθαίρετο μπάζωμα. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 4. Κυκλικός κόμβος στην είσοδο της Πάφου. Στο χώρο αυτό η βλάστηση είναι σχεδόν ανύπαρκτη. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θεση 4. Πανοραμική απεικόνιση του κυκλικού κόμβου. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 4. Πανοραμική απεικόνιση κυκλικού κόμβου στα δεξιά φαίνεται η υπόγεια διάβαση.
(Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 5. Πανοραμική άποψη της κοίτης «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 5. Πανοραμική άποψη της κοίτης «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 6. «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 6. «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 6. Υπάρχον πεζόδρομος που οδηγεί στο «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 7. Αργια βλάστηση στο «Αργάκι Λιμνάρια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 7. Αργία βλάστηση στο «Αργάκι Λιμνάκια». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 8. Πάρκο Ευάγγελου Φλωράκη. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 8. Υφιστάμενη βλάστηση στο πάρκο Ευάγγελου Φλωράκη.(Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 8. Πάρκο Ευάγγελου Φλωράκη.(Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 8. Γέφυρα στο Παρκο Ευάγγελου Φλωρακη. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 8. Υφιστάμενη γέφυρα «Αργάκι του Κτήματος». (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 9. Υφιστάμενος πεζόδρομος και γέφυρα πάνω από το «Αργάκι του Κτήματος» που ενώνει ιδιωτικές κατοικίες με την Λεωφόρο Ευρώπης. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 10. Πάρκο Πεσόντων Καταδρομέων. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 10. Πάρκο Πεσόντων Καταδρομέων στα αριστερά και υφιστάμενος αγροτικός δρόμος.
(Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 11. Ιερού Απόλλωνα Υλάτη. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 11. Ιερό Απόλλωνα Υλάτη. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

Θέση 12. Μπάζωμα του «Αργακιού» και δημιουργία ιδιωτικών χώρων στάθμευσης και κήπων. (Πηγή: προσωπικό αρχείο)

5) Ανάλυση σχεδιαστικής πρότασης

5.1 Γενικές αρχές σχεδιασμού του γραμμικού πάρκου

Η ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης κάλυψε όλα τα φυσικά και τεχνητά χαρακτηριστικά στοιχεία του χώρου που απαιτούνται για δημιουργία του γραμμικού πάρκου, λαμβάνοντας υπόψη τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά των γύρω περιοχών.

Από την αποτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης διαπιστώθηκε ότι στην ευρύτερη περιοχή της Πάφου υπάρχει έλλειψη ελεύθερων χώρων πρασίνου ενώ από την άλλη υπάρχει μια συνεχόμενη αύξηση του δομημένου χώρου.

Με τη δημιουργία του γραμμικού πάρκου κατά μήκος της κοίτης στο “Αργάκι”, θα αποτελέσει ένα οργανωμένο δίκτυο πρασίνου στην πόλη της Πάφου. Επίσης θα δημιουργήσει ένα άξονα που θα ενισχύσει την πολεοδομική ενότητα της πόλης της Πάφου ενώ ταυτόχρονα θα διατηρεί και θα αναδεικνύει την σημασία των φυσικών στοιχείων που την δομούν.

Στόχος του έργου είναι η δημιουργία γραμμικού πάρκου δραστηριοτήτων κατά μήκος της κοίτης στο “Αργάκι” που βρίσκεται στα ανατολικά της Επαρχίας Πάφου με τρόπο ώστε να αναστραφεί η υφιστάμενη κατάσταση περιθωριοποίησης της κοίτης μέσα από σχεδιασμένες επεμβάσεις ανάπλασης, οργάνωσης και κυκλοφοριακής διαχείρισης που προβλέπει σύνδεση με ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο. Η ανάδειξη της περιοχής και η γνωριμία του κοινού με αυτή, θα μπορεί να σταθεί εμπόδιο στην οποιαδήποτε προσπάθεια καταστροφής ή υποβάθμισης της κοίτης του χειμάρρου όπως για παράδειγμα η επιχωμάτωση της κοίτης και η αυθαίρετη δόμηση.

Κατά το σχεδιασμό εξετάστηκαν οι δυνατότητες σύνδεσης του γραμμικού πάρκου με την ευρύτερη περιοχή. Για το σκοπό αυτό εξετάστηκαν οι δυνατότητες

σύνδεσης της παραλιακή ζώνη της Πάφου, με το αστικό κέντρο της καθώς επίσης και με την κοινότητα των Κονιών. Επίσης εξετάστηκαν οι δυνατότητες σύνδεσης, ως προς την προσέγγιση με ιδιωτικής χρήσης οχήματα μέσω των κεντρικών λεωφόρων της επαρχίας Πάφου που συνορεύουν με το γραμμικό πάρκο, ως προς την προσέγγιση πεζών, ποδηλάτων και τέλος ως προς τη προσέγγιση με τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Ο σχεδιασμός αντιμετωπίζεται αναλόγως της κάθε περιοχής και του αντίστοιχου περιβάλλοντος χώρου. Οι χρήσεις που δύνανται να περιλάβει το πάρκο θα συμβάλουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής δηλαδή του αστικού τοπίου και θα εναρμονίζονται με τη λειτουργία του γραμμικού πάρκου τόσο ως θύλακα πρασίνου μέσα στην πόλη όσο και ως πόλου αναψυχής.

Η όλη πρόταση δημιουργίας γραμμικού πάρκου αφορά όλο το μήκος του “Αργακιού” και σε γενικές γραμμές περιλαμβάνει:

- Διατήρηση της μορφολογίας του φυσικού περιβάλλοντος και της φυσιογνωμίας της κοίτης του χειμάρρου χωρίς να παρεμποδίζεται η φυσική ροή στο “Αργάκι”.
- Κατασκευή ποδηλατόδρομου και πεζόδρομου που θα αποτελέσουν το συνδετικό στοιχείο.
- Ενίσχυση του πρασίνου.
- Οπτική και λειτουργική σύνδεση του “Αργακιού” με τις διάφορες περιοχές που διέρχεται.
- Παιδικές χαρές.
- Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων (γήπεδο τένις, μπάσκετ, βόλεϊ και γήπεδο ποδοσφαίρου 5*5).
- Τοποθέτηση καθιστικών (ξύλινα παγκάκια) κατά μήκος των διαδρομών για ξεκούραση των περπατητών και γενικά των επισκεπτών του πάρκου.
- Υπαίθριο θέατρο.
- Χώρος για πικνίκ.
- Ιππικός όμιλος.
- Δημιουργία βοτανικού κήπου.

5.2 Κεντρική ιδέα του σχεδιασμού

Η βασική ιδέα του όλου σχεδιασμού είναι η δημιουργία γραμμικού πάρκου δραστηριοτήτων που να αποτελέσει πόλο έλξης των κατοίκων της επαρχίας Πάφου ανεξαρτήτως ηλικίας.

Κεντρική ιδέα του σχεδιασμού είναι η φυσική ροή του “Αργακιού” και η διατήρηση της γεωμορφολογίας του τοπίου δημιουργώντας μια παραποτάμια διαδρομή με ποδηλατόδρομο και πεζόδρομο δημιουργώντας έτσι το κύριο συνδεδεμένο στοιχείο της παραλιακής ζώνης με την πόλη της Πάφου και την κοινότητα των Κονιών. Η όλη διαμόρφωση του γραμμικού πάρκου θα προσφέρει ασφαλή διαδρομή για τους πεζούς αλλά και ποδηλάτες. Ο πεζόδρομος καλύπτει μια απόσταση (7.3 km) ενώ ο ποδηλατόδρομος 6,9 km.

Το σημαντικότερο στοιχείο του όλου σχεδιασμού αποτελούν οι διαδρομές κατά μήκος του “Αργακιού”. Ο περιπατητής έχει ανάγκη από πολλαπλές παραστάσεις του ίδιου τοπίου για να ανασυνθέσει τη συνολική εικόνα. Επομένως κρίνεται σκόπιμο, αλλού να πλησιάζει την κοίτη για να μπορεί να αντιληφθεί την μορφολογία και το χαρακτήρα του “Αργακιού”, αλλού να απομακρύνεται ώστε να αντιληφθεί το χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής και αλλού να διασταυρώνεται με το “Αργάκι” περνώντας από τη μια όχθη στην άλλη μέσω μιας γέφυρας.

Το όλο σχέδιο διαχωρίζεται σε τρεις ζώνες (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Μ1) οι οποίες διαφέρουν ως προς τις προτεινόμενες δραστηριότητες και εναρμονίζονται ανάλογα με το χαρακτήρα της κάθε περιοχής.

- Η πρώτη ζώνη χαρακτηρίζεται «Πάρκο αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης»
- Η δεύτερη ζώνη χαρακτηρίζεται «Πάρκο πολιτισμού και αθλητισμού»
- Τρίτη ζώνη χαρακτηρίζεται «Πάρκο περιπάτου και επαφής με τη φύση».

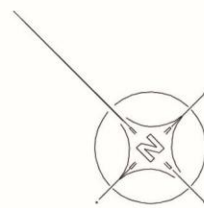
Κοινό στοιχείο και στις τρεις ζώνες είναι η δημιουργία ενός εκτεταμένου ενιαίου χώρου πρασίνου στην πόλη της Πάφου που θα αποτελεί πόλο έλξης των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής. Η χρήση υλικών μικρής θερμοσυσσώρευσης στις υπαίθριες

διαμορφώσεις πρέπει να αποτελέσει το πρωταρχικό παράγοντα στην επιλογή των υλικών, ώστε το γραμμικό αυτό πάρκο να συμβάλει θετικά στις βιοκλιματικές συνθήκες. Τα μόνα τμήματα που θα αποτελούν σκληρές επιφάνειες είναι αυτά των κύριων αξόνων πεζών, ποδηλάτων και εντός των διαφόρων δραστηριοτήτων.

- Δασώδης βλάστηση
- Δέντρα ψηλά
- Χαμηλή βλάστηση (θάμνοι, εδαφοκάλυψη)
- Πεζόδρομος
- Ποδηλατόδρομος
- Αργάκι

- ΖΩΝΗ 1
- ΖΩΝΗ 2
- ΖΩΝΗ 3

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ:	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ:	
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:	
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ:	
MASTERPLAN	
ΚΛΙΜΑΚΑ:	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ:
10000	M1
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

5.3 Ανάλυση πρότασης

Ζώνη 1. Πάρκο αναψυχής και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

Το πάρκο αυτό έχει χαρακτήρα εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό και είναι συνολικής έκτασης 641993m².

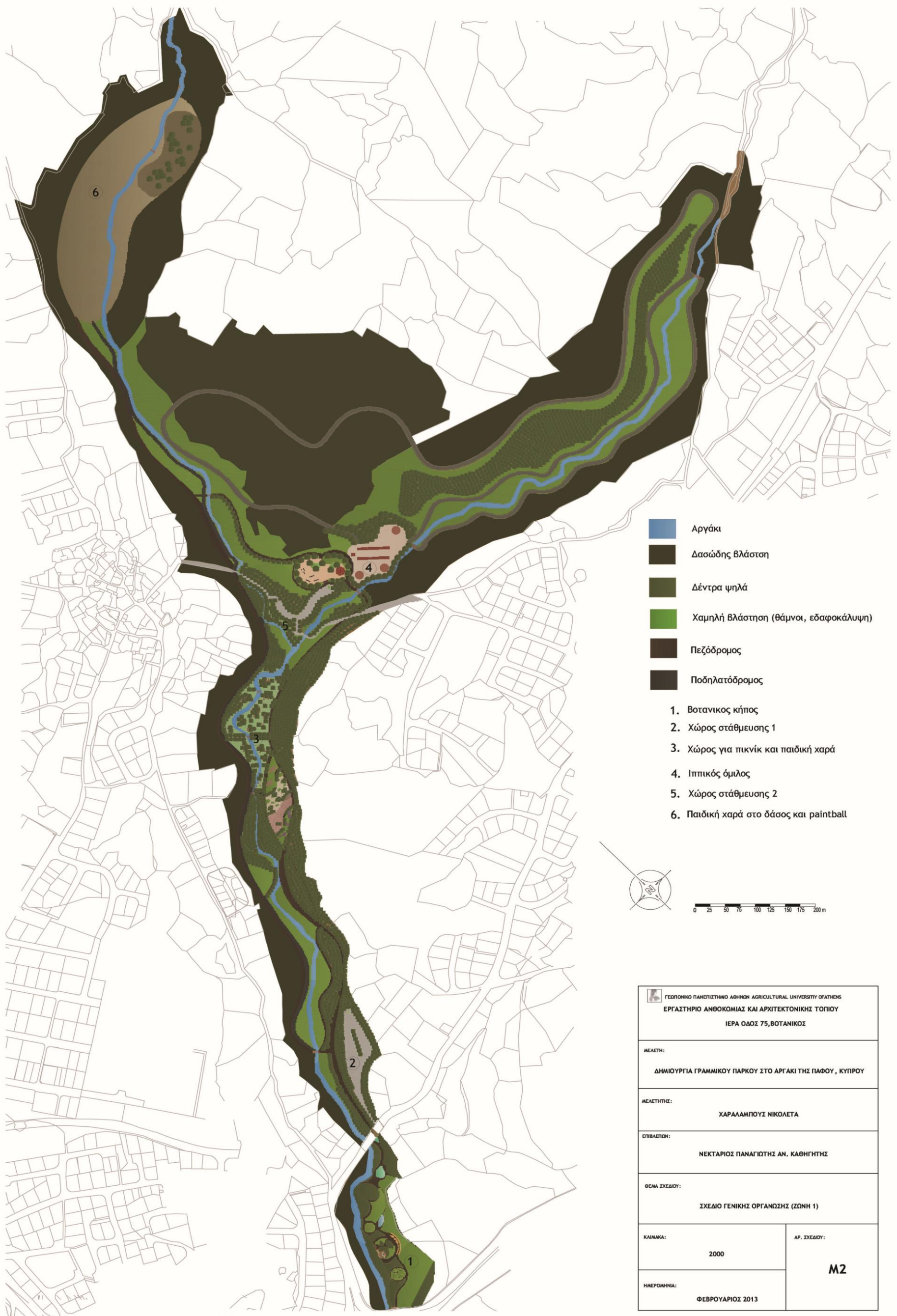
Η διαδρομή του πάρκου καλύπτει όλο το μήκος το «Αργάκι των Βουλών», «Αργάκι του Καλόγερου» και το «Αργάκι της Μαρούς». Αναλυτικότερα το πάρκο αυτό αρχίζει από το αριστερό τμήμα του κυκλικού κόμβου Πάφου – Λεμεσού, με σημείο εκκίνησης τον κύριο δρόμο που οδηγεί στην Κοινότητα των Κονιών προσφέροντας ευκολότερη πρόσβαση για τους επισκέπτες από τα Κονιά, την πόλη της Πάφου είτε από οποιοδήποτε άλλο σημείο λόγω της γειτνίασης του χώρου με τον κυκλικό κόμβο.

Βασικός στόχος του όλου σχεδίου στο τμήμα αυτό του πάρκου είναι η ενίσχυση, προστασία και ανάδειξη των εναπομείναντα δασικών και άλλων φυσικών οικοτόπων της περιοχής και διατήρηση της γεωμορφολογίας του εδάφους. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο η φύτευση του χώρου αυτού με είδη φυτών της τοπικής χλωρίδας (Κεφ. 4.8). Σε αυτό το χώρο οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν κοντά στη φύση μέσω μιας παραποτάμιας διαδρομής.

Κατά μήκος των διαδρόμων θα υπάρχουν ενημερωτικές πινακίδες που να ενημερώνουν για τα είδη της βλάστησης αλλά και τα είδη των πουλιών που μπορεί να συναντήσει κανείς κατά τη διαδρομή.

Στο πάρκο αυτό συμπεριλαμβάνονται οι εξής χώροι (ΑΡ.ΣΧΕΔΙΟΥ Μ2):

- Βοτανικός κήπος (Αριθ. 1).
- Χώρος για πικνίκ (Αριθ. 3).
- Παιδικές χαρές (Αριθ. 3, 4 και 6).
- Ιππικός όμιλος (Αριθ. 4).
- Χώροι στάθμευσης(Αριθ. 2 και 5).

Βοτανικός κήπος

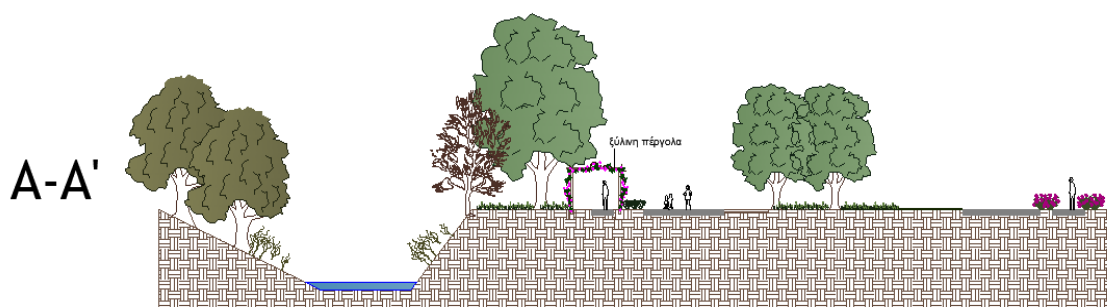
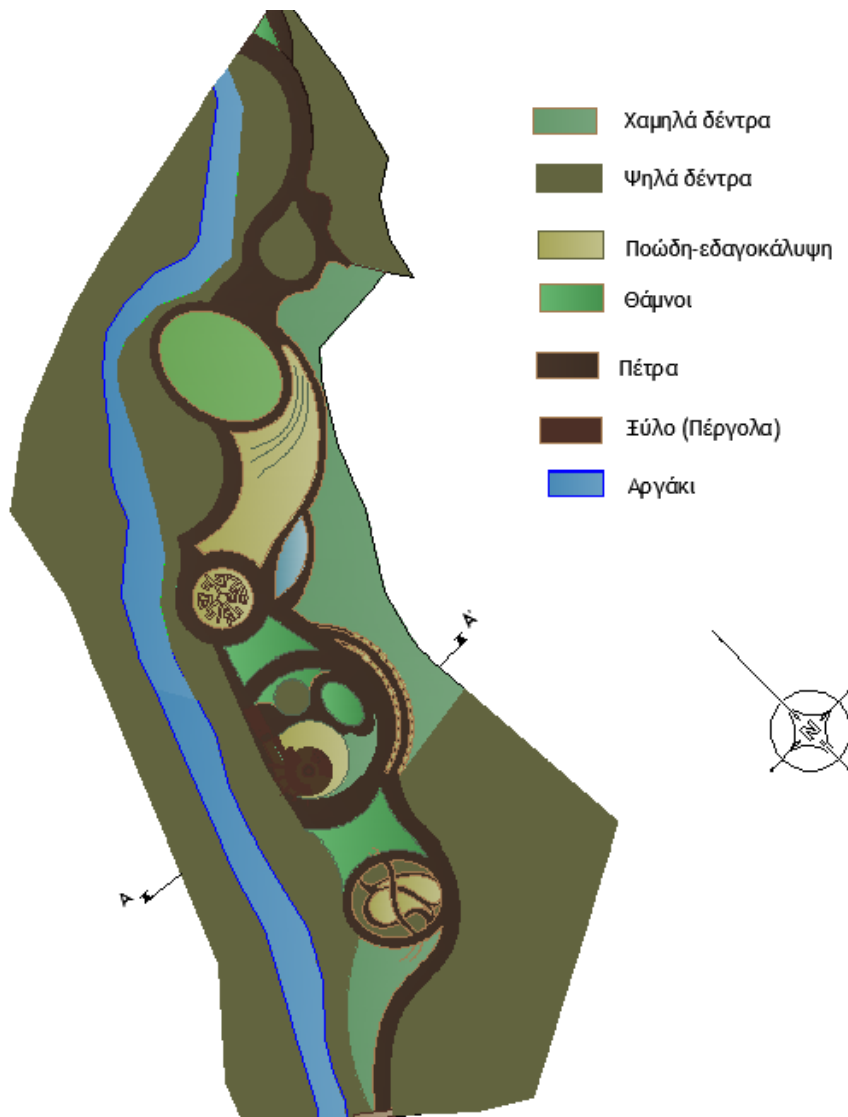
Ο βοτανικός κήπος βρίσκεται στα αριστερά του κυκλικού κόμβου και θα αποτελέσει πόλο έλξης των κατοίκων τόσο της επαρχίας Πάφου όσο και των άλλων επαρχιών της Κύπρου. Στο χώρο αυτό οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τα φυτά της Κύπρου μέσα σένα χώρο ευχάριστο.

Ο χώρος αυτός είναι εμπνευσμένος από την Κυπριακή παράδοση γι' αυτό διαθέτει ξύλινες πέργολες (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α1) χαρακτηριστικό στοιχείο του Κυπριακού παραδοσιακού σπιτιού, ενώ όλες οι σκληρές επιφάνειες είναι καλυμμένες με τοπική πέτρα τοποθετημένη σε ακανόνιστο σχήμα (Εικ. 21).

Εικόνα 21: Τοπική πέτρα τοποθετημένη σε ακανόνιστο σχήμα (σχιστόλιθος). (Πηγή:

[http://www.moa.gov.cy/moa/gsd/gsd.nsf/All/C6963B35A9E7D8D1C22572FA003B4662/\\$file/LITHOS_Chr_Hadjig.pdf?OpenElement](http://www.moa.gov.cy/moa/gsd/gsd.nsf/All/C6963B35A9E7D8D1C22572FA003B4662/$file/LITHOS_Chr_Hadjig.pdf?OpenElement))

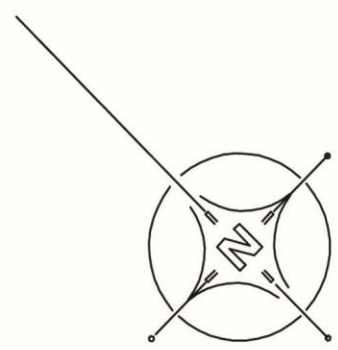
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α1: Κάτοψη βοτανικού κήπου και τομή Α-Α'

Οι επισκέπτες του βοτανικού κήπου θα εξυπηρετούνται με το προτεινόμενο χώρο στάθμευσης (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α2) που βρίσκεται απέναντι από το δρόμο Πάφου-Κονιά και περιλαμβάνει 56 θέσεις στάθμευσης διαστάσεων 2,5x5 m.

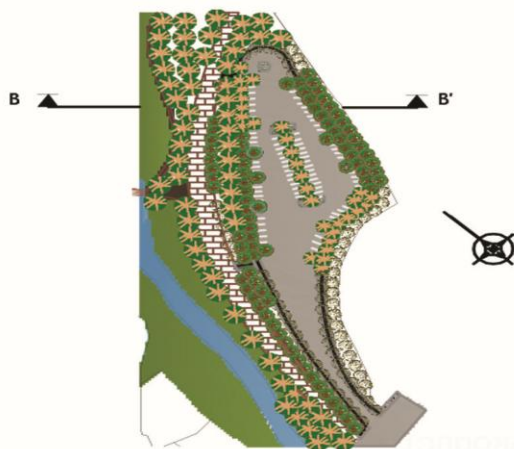
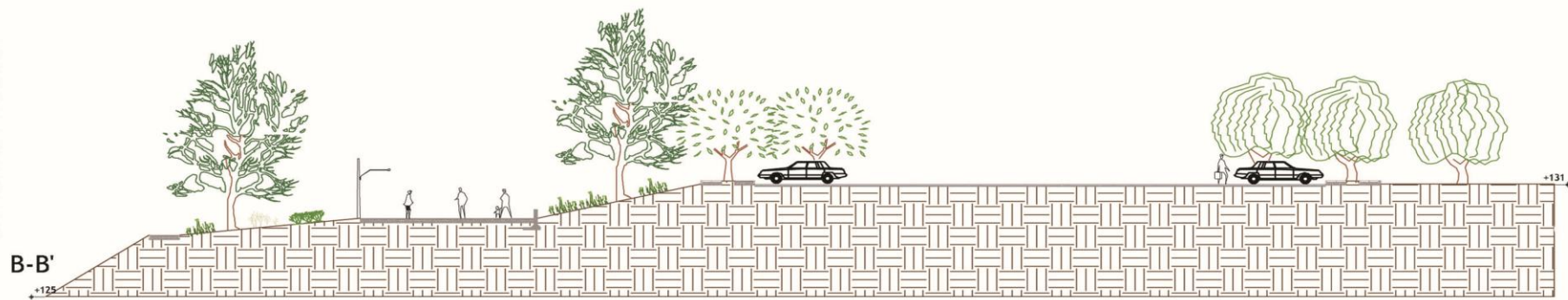
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοτρεμιδιά
	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιδιά
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Myrtus communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά

- Πλάκες πεζοδρομίου
- Κυβλίθοι
- Ξύλινα παγκάκια
- Πορώδες άσφαλτος
- Συμπεσομένο χώμα
- Ζώνη φυσικού πρασίνου
- Αργάκι

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΟΥ: ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 1	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 200	ΑΡ. ΣΧΕΔΟΥ: A2
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Σε όλο το μήκος του χώρου στάθμευσης τοποθετούνται ψηλά δέντρα αειθαλή για να δημιουργείται σκίαση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους καθώς επίσης και να υπάρχει οπτική απομόνωση του χώρου αυτού. Δέντρα τοποθετούνται και ενδιάμεσα των χώρων στάθμευσης ώστε να συμβάλλουν στη βελτίωση των βιοκλιματικών συνθηκών (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Τ1). Για ευκολότερη και ασφαλέστερη πρόσβαση από το χώρο στάθμευσης ή τον υπόλοιπο χώρο του πάρκου στο βοτανικό κήπο, προτείνεται η δημιουργία υπέργειας μεταλλικής γέφυρας πάνω από το δρόμο Πάφου-Κονιά, η οποία θα ενώνει το βοτανικό κήπο με το βόριο τμήμα του πάρκου.

0 2,5 5 7,5 10 12,5 m

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Τ1. ΤΟΜΗ Β-Β' ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 1
ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:100

Χώρος για πικνίκ. Σε απόσταση 600 m από το βοτανικό κήπο δημιουργείται οργανωμένος χώρος για πικνίκ με ξύλινα παγκάκια με τραπέζια. Ο χώρος αυτός διαμορφώνεται και στις δύο όχθες τις κοίτης στο «Αργάκι της Μαρούς» ενώ υπάρχει μια ξύλινη γέφυρα που ενώνει τις δύο όχθες.

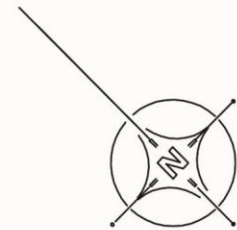
Η φύτευση του χώρου αυτού γίνεται με πεύκα (*Pinus brutia*) και είναι κατάλληλα διαμορφωμένος για να προσφέρει ξεκούραση και χαλάρωση στους επισκέπτες προσφέροντας μια μοναδική θέα στο “Αργάκι”. Δίπλα από το χώρο πικνίκ υπάρχει μια παιδική χαρά που εξυπηρετεί το χώρο του πικνίκ αλλά και τις γύρω γειτονιές (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α3) .

Πηγή έμπνευσης για το σχεδιασμό της παιδικής χαράς αποτελούν οι σταγόνες του νερού οι οποίες αποτυπώνονται στα λοφάκια που δημιουργούνται σε αυτή. Τα λοφάκια αυτά είναι κατασκευασμένα από έδαφος και έχουν μέγιστο ύψος 0,5 m αποτελώντας μέρος παιχνιδιού για τα παιδιά (ΑΡ. ΣΧΕΔΔΙΟΥ Τ2). Επίσης στο χώρο αυτό υπάρχουν κούνιες, τραμπάλες, τσουλήθρα και δύο λοφάκια από άμμο ενώ ξύλινα παγκάκια ακολουθούν το καμπυλωτό σχεδιασμό. Όσον αφορά το δάπεδο στη παιδική χαρά επιλέγεται το χαλίκι για να μην υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού την ώρα του παιχνιδιού, ενώ στο κέντρο που βρίσκονται τα λοφάκια που φυτεύονται με δέντρα το δάπεδο κυβόλιθο. Το φυτικό υλικό που συνθέτει το τοπίο στην παιδική χαρά αποτελείται από χαρουπιές, αμυγδαλιές και κουτσουπιές.

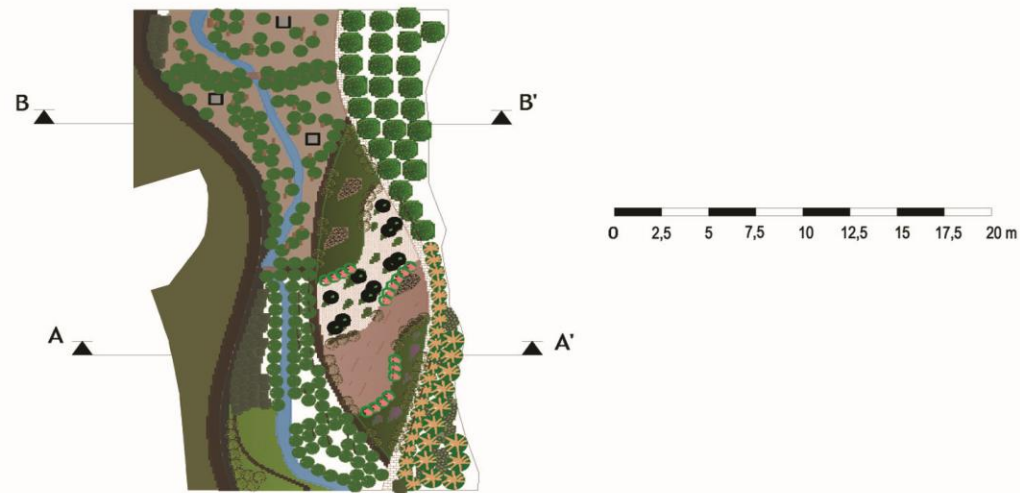
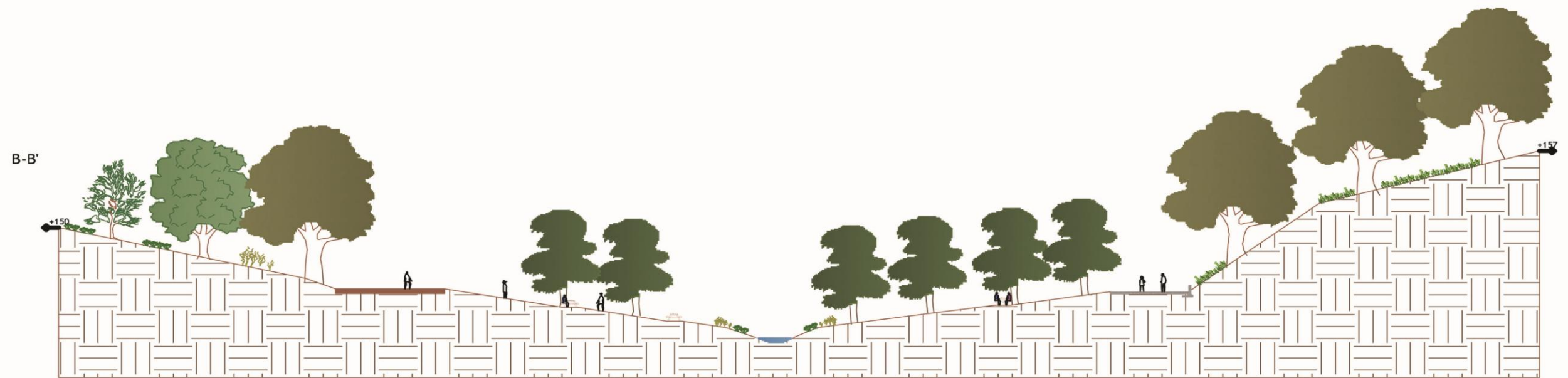
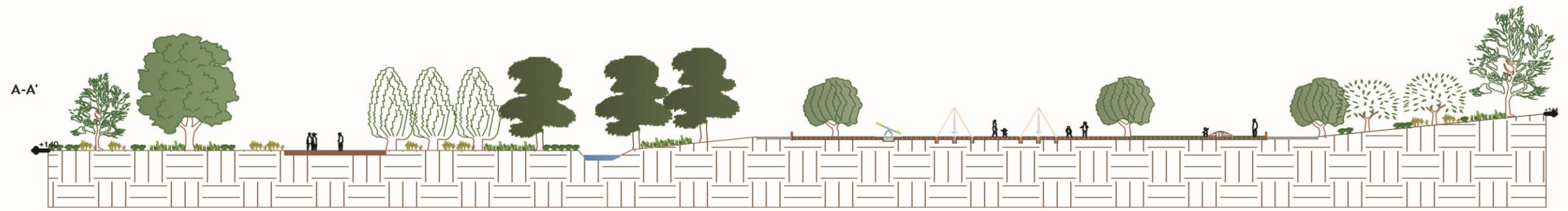
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθά
	<i>Quercus infectoria</i>	Fagaceae	Δρύς
	<i>Prunus dulcis</i>	Rosaceae	Αμυγδαλιά
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά
	<i>Cercis siliquastrum</i>	Leguminosae	Κουτσουπιά
	<i>Quercus coccifera</i>	Fagaceae	Περνά
	<i>Cupressus sempervirens</i>	Cupresaceae	Κυπαρίσις
	<i>Pinus brutia</i>	Pinaceae	Πεύκο
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοτριμθά
	<i>Pistacia lentiscus</i>	Anacardiaceae	Σχινά
	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lamiaceae	Λεβάντα

- Παράδες σκυρόδεμα - (ποδηλατόδρομος)
- Ζώνη φυσικού πρασίνου
- Κυβόλιθοι σε φαρικόκαλο
- Κυβόλιθοι
- Εύλινα παγκάκια
- Σκυρόδεμα
- Αμμος
- Εύλινα πάγκοι πικνίκ
- Συμπιεσμένο χώμα
- Χαλίκι
- Χλοοτάπητας
- Αργάκι

0 2.5 5 7.5 10 12.5 15 17.5 20m

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΧΩΡΟΣ ΓΙΑ ΠΙΚΝΙΚ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΥΨΗ	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 250	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A3
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

ΣΧΕΔΙΟ 4. ΤΟΜΗ Α-Α', Β-Β' ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΓΙΑ ΠΙΚΝΙΚ
ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:200

Στο σημείο όπου ενώνεται το «Αργάκι των Βουλών» με το «Αργάκι του Καλόγερου» βρίσκεται ο ιππικός όμιλος. Για την καλύτερη πρόσβαση στο χώρο αυτό, διαμορφώνεται χώρος στάθμευσης (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α4), χωρητικότητας 66 οχημάτων, όπου θα προσφέρει εναλλακτική πρόσβαση στο κοινό (εκτός της παραποτάμια διαδρομής) με τα ιδιωτικής χρήσης αμάξια. Η πρόσβαση στο χώρο αυτό θα γίνεται από τον υπάρχοντα δρόμο που ενώνει την κοινότητα των Κονιών με το Αναβαργός.

Ο ιππικός όμιλος είναι ένας κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος, με βάση την μορφολογία, του εδάφους προσφέροντας την ευκαιρία για όσους θέλουν να έρθουν σε επαφή με το άθλημα της ιππασίας. Διαθέτει τις κατάλληλες εγκαταστάσεις (στάβλους, πεταλωτήριο, αχυρώνας, πλυντήριο ίππων και τρεις κλειστές αρένες για την εκπαίδευση των ίππων) με βάση τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Ο χώρος αυτός διαθέτει χωρητικότητα 20 ίππων.

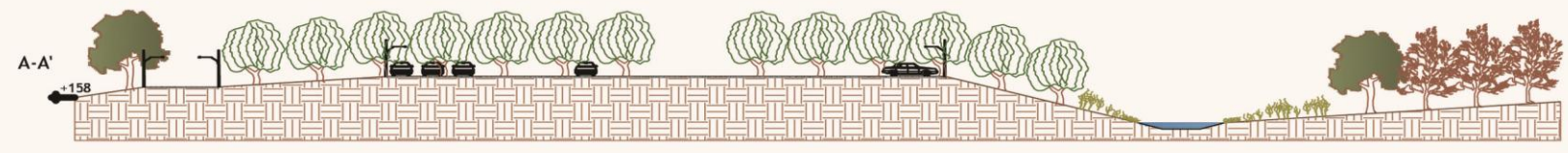
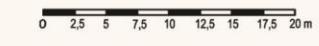
Στο χώρο αυτό διαμορφώνονται δύο διαδρομές, μια μεγάλη και μια μικρή, για τους λάτρεις της ιππασίας. Η μικρή διαδρομή μήκους 1500 m είναι παραποτάμια και καλύπτει όλο το μήκος του «Αργακιού του Καλόγερου» ενώ η άλλη εναλλακτική διαδρομή μήκους 2800 m. Και στις δύο διαδρομές το έδαφος διαστρώνεται με άμμο για να μην υπάρχει πρόβλημα τραυματισμού των αλόγων.

Στον ιππικό όμιλο εκτός από τις ιππικές εγκαταστάσεις υπάρχει καφετέρια και παιδική χαρά για τα μικρά παιδιά (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α5). Ο χώρος της καφετέριας είναι πλακοστρωμένος με τοπική πέτρα τοποθετημένη σε ακανόνιστο σχήμα.

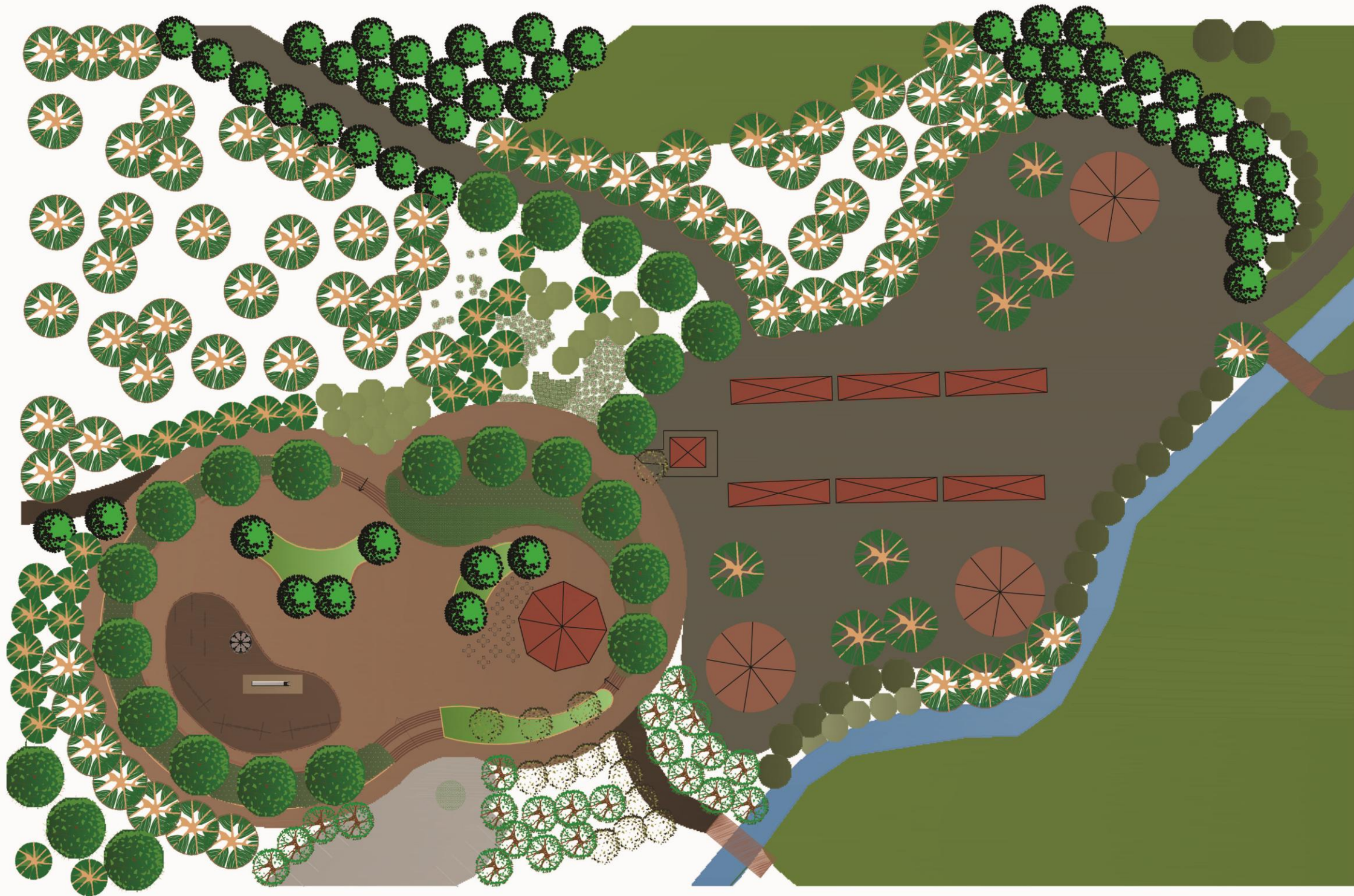

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθιά
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Prunus dulcis</i>	Rosaceae	Αμιγδαλιά
	<i>Quercus infectoria</i>	Fagaceae	Δρύς
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά
	<i>Quercus coccifera</i>	Fagaceae	Περνιά
	<i>Styrax officinalis</i>	Styracaceae	Στύραξ ή στερατζιά
	<i>Crataegus azarolus</i>	Rosaceae	Μοσφυλιά
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοστρεμιθιά
	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Lamiaceae	Δενδρόλυθανο

Ασφάλτος Αργάκι
 Ζώνη φυσικού πρασίνου
 Κυβόλιθοι

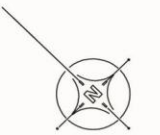
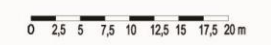

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 2	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ ΚΑΙ ΤΟΜΗ Α-Α', Β-Β'	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 1:200	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A4
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

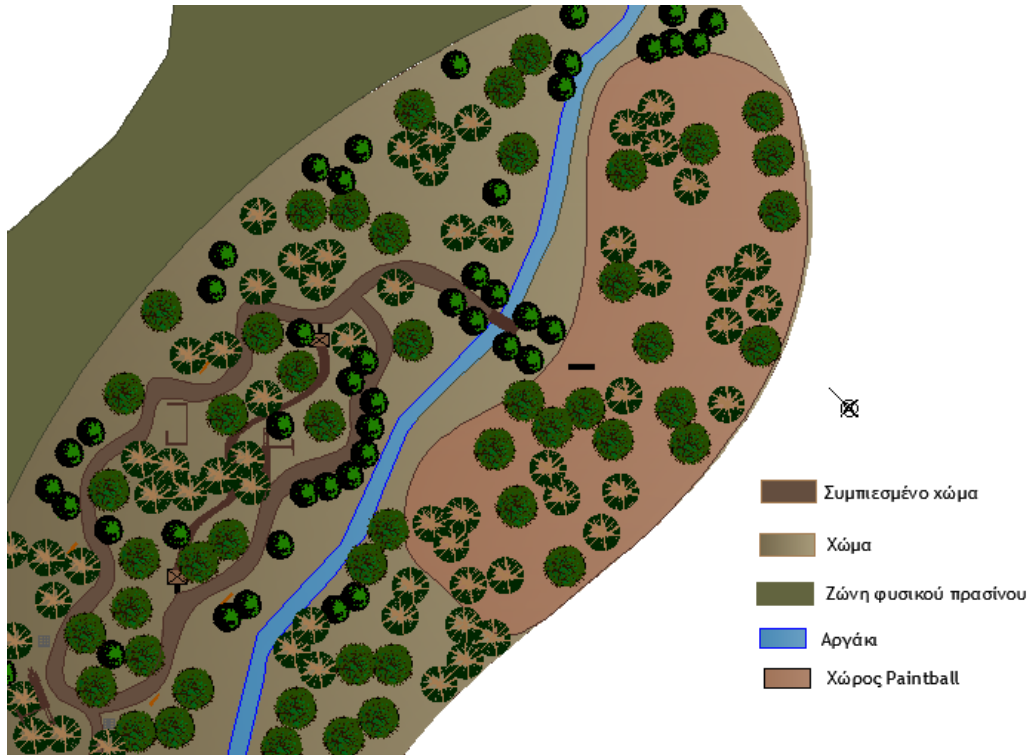
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθιά
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Prunus dulcis</i>	Rosaceae	Αμυγδαλιά
	<i>Quercus ilex</i>	Fagaceae	Δρύς
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά
	<i>Quercus coccifera</i>	Fagaceae	Περνιά
	<i>Styax officinalis</i>	Styracaceae	Στύραξ ή στερεάζα
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοτριμιά
	<i>Myrtus communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά
	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Lamiaceae	Δενδράλυθνο
	<i>Pistacia lentiscus</i>	Anacardiaceae	Σίνος

- Άμμος
- Ελαστικό δάπεδο
- Πλακόστρωτο (πέτρα ακανόνιστη)
- Χλοοτάπητας
- Ζώνη φυσικού πρασίνου
- Κυβόλιθο
- Πορώδες έσφαλτος
- Ξύλο
- Αργάκι

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΙΠΠΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΥΗ	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 1:250	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A5
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Τέλος 500 m από τον ιππικό όμιλο διαμορφώνεται μια παιδική χαρά στο δάσος (Σχέδιο 1) που θα απευθύνεται τόσο σε μεγάλα παιδιά όσο και σε ενήλικες. Στη παιδική χαρά αυτή θα υπάρχουν ξύλινα παιχνίδια αναρρίχησης σχοινιά πάνω στα δέντρα καθώς επίσης και ένας περιφραγμένος χώρος για paintball. Η συνολική έκταση της παιδικής χαράς στο δάσος είναι 4000 m².

Σχέδιο 1: Κάτοψη παιδικής χαράς στο δάσος και paintball.

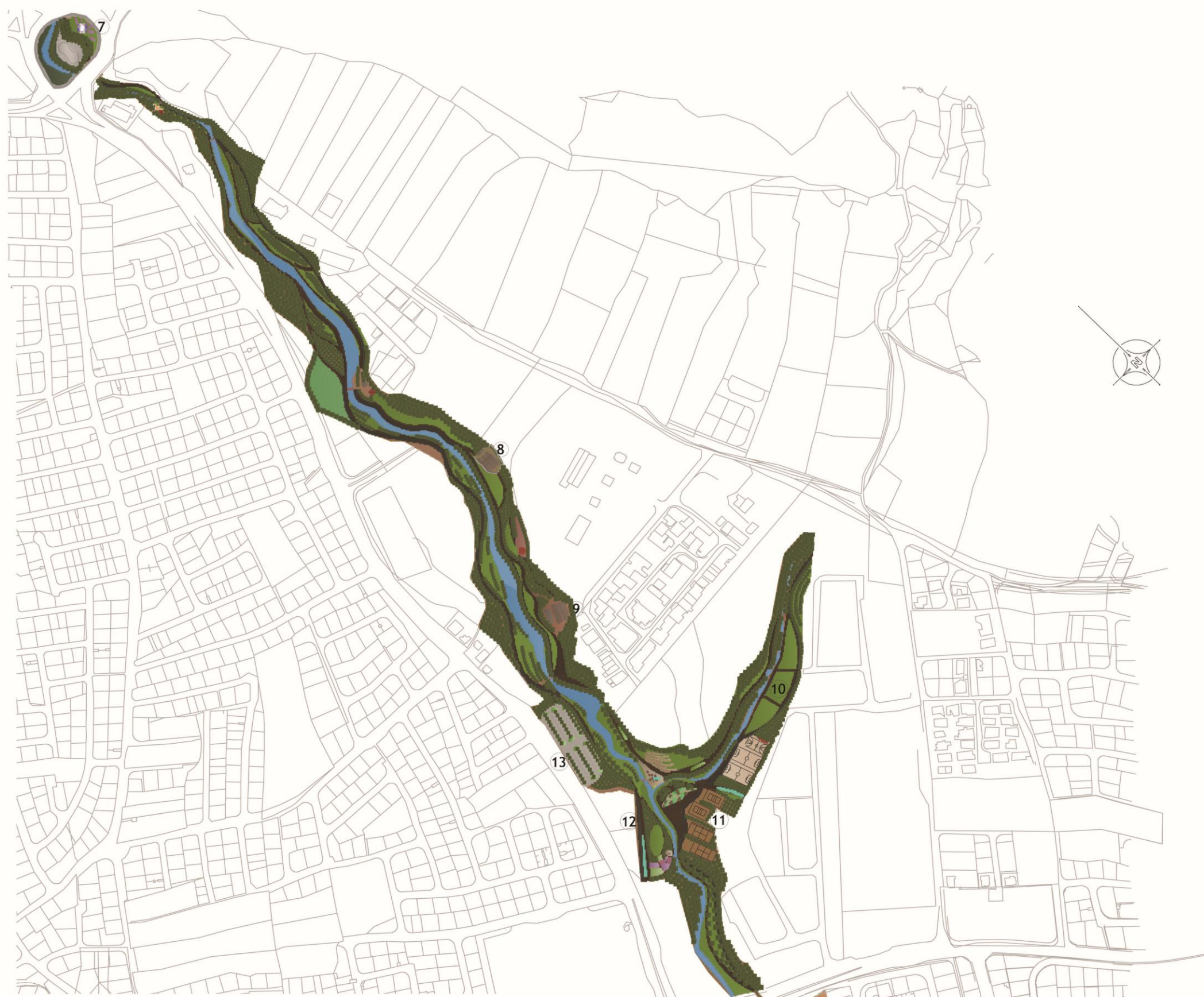
Ζώνη 2. Πάρκο πολιτισμού και αθλητισμού

Αυτό το τμήμα του πάρκου διαφέρει από το προηγούμενο ως προς τις χρήσεις που δίνονται. Το πάρκο αυτό έχει ως στόχο την προβολή του πολιτισμού αλλά και την άθληση των επισκεπτών μέσα σε μια όαση πρασίνου συνολικής έκτασης 175705 m².

Το Πάρκο πολιτισμού και αθλητισμού έχει ως σημείο εκκίνησης τον κυκλικό κόμβο Πάφου-Λεμεσού μέχρι την λεωφόρο Αθηνών. Η όλη διαδρομή του πάρκου καλύπτει όλο το μήκος του «Αργακιού των Λιμναριών» και του «Αργακιού Μαρμαράδες».

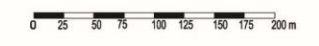
Οι χώροι που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό το πάρκο οι εξής (ΑΡ. ΣΧΕΔΟΥ Μ3).

- Χώρος για skateboard (Αριθ. 7).
- Υπαίθριο θέατρο και cinema (Αριθ. 8 και 9).
- Ελεύθερος χώρος με χλοοτάπητα (Αριθ. 10).
- Αθλητικές εγκαταστάσεις (Αριθ. 11).
- Χώρος στάθμευσης (Αριθ. 12).

- Αργάκι
- Δασώδης βλάστηση
- Δέντρα ψηλά
- Χαμηλή βλάστηση (θάμνοι, εδαφοκάλυψη)
- Πεζόδρομος
- Ποδηλατόδρομος

- 7. Χώρος για skateboard
- 8. Υπαίθριο σινεμα
- 9. Υπαίθριο θέατρο
- 10. Ελευθερος χώρος
- 11. Αθλητικές εγκαταστάσεις
- 12. Καφετέρια στην κεντρική είσοδο
- 13. Χώρος στάθμευσης 3

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ:	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΗΤΗΤΗΣ:	
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΨΗ:	
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ:	
ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ (ΖΩΝΗ 2)	
ΚΑΙΜΑΚΑ:	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ:
2000	M3
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Διαμόρφωση κυκλικού κόμβου Πάφου-Λεμεσού

Ο κυκλικός κόμβος αποτελεί κομβικό σημείο στην πόλη της Πάφου μέσω του οποίου η κυκλοφορία διανέμεται προς διάφορες κατευθύνσεις της πόλης και σηματοδοτεί την άφιξη στην πόλη της Πάφου ερχόμενοι από άλλες επαρχίες της Κύπρου. Για τη διαμόρφωση του σημείου αυτού λήφθηκε υπόψη ο θόρυβος που δημιουργείται από τους περιφερειακούς δρόμους. Έτσι κρίθηκε σκόπιμο στο σημείο αυτό η τοποθέτηση πίστας skateboard (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α6). Η πρόσβαση στο χώρο αυτό γίνεται μέσω των τριών υφιστάμενων υπόγειων διαβάσεων, κάτω από τους περιμετρικούς δρόμους στη Νότια και Βόρεια πλευρά.

Όλος ο σχεδιασμός του χώρου αυτού διαχωρίζεται σε δύο τμήματα μέσω ενός διαδρόμου ο οποίος διαστρώνεται με κυβόλιθο. Το ένα τμήμα είναι εμφανές προς το δρόμο και σε αυτό κατασκευάζεται σιντριβάνι στο κέντρο του οποίου υπάρχει μεταλλικός πίδακας νερού που εκτοξεύει το νερό σε ύψους 3 m ενώ περιμετρικά αυτού υπάρχουν άλλοι 12 πίδακες νερού που εκτοξεύουν το νερό σε ύψος 2 m. Στο έδαφος γύρω από το σιντριβάνι φυτεύεται χλοοτάπητας, και υπάρχουν ακτινωτές φυτεύσεις με λεβάντες. Σε αντίθεση με το πρώτο τμήμα το δεύτερο αποτελείται από σκληρές επιφάνειες (πίστα για skateboard). Το δάπεδο στο χώρο αυτό και η πίστα skateboard κατασκευάζονται από σκυρόδεμα. Γύρω από τη πίστα skateboard τοποθετούνται παγκάκια σε σχήμα βότσαλου (Εικ. 22) κατασκευασμένα από σκυρόδεμα.

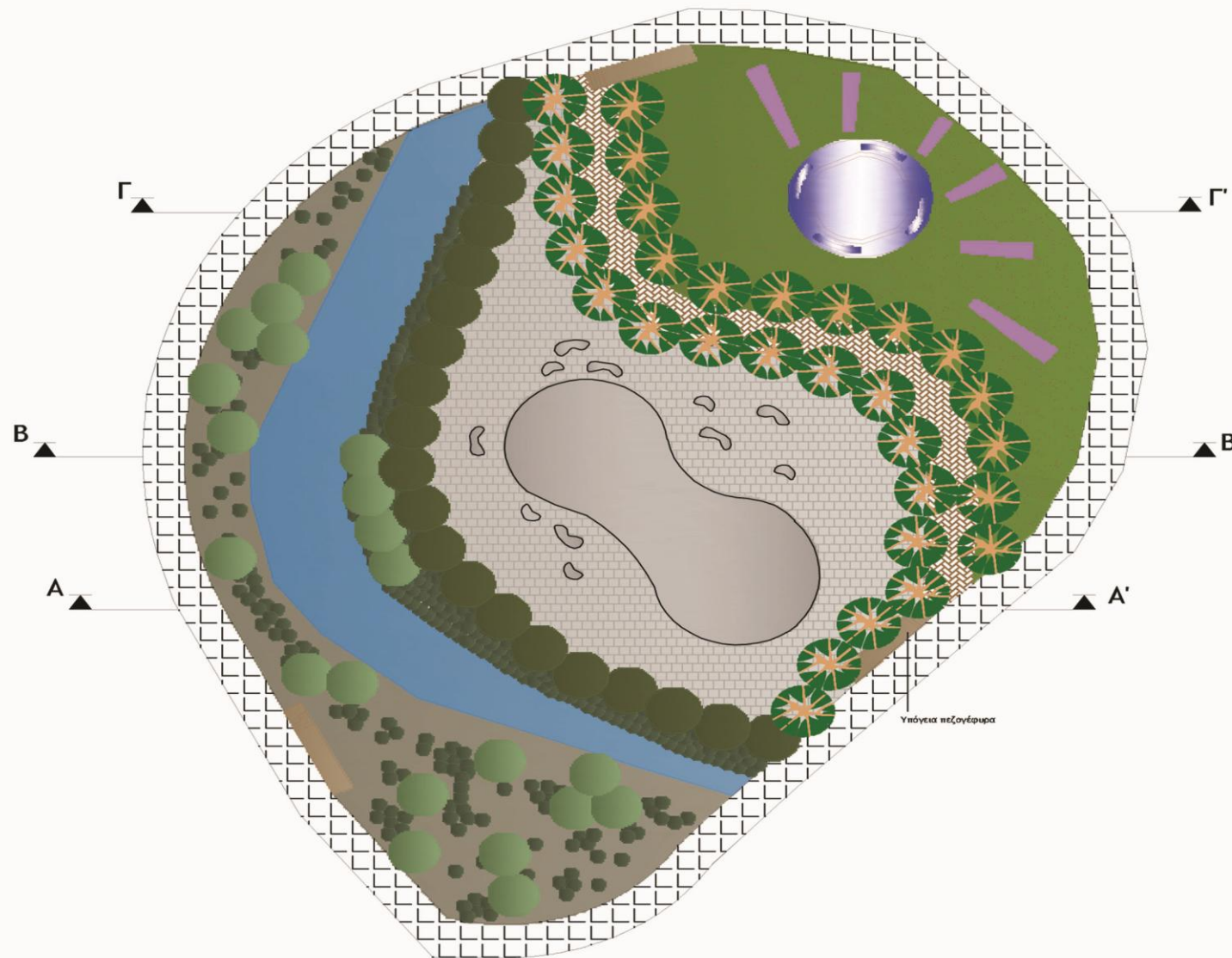
Εικόνα 22: Προτεινόμενα παγκάκια γύρω από τη πίστα skateboard.

(Πηγή: <http://landscapeandurbanism.blogspot.gr/2008/11/tel-aviv-port.html>)

Τέλος κατά μήκος της κοίτης του «Αργακιού» στο αριστερό τμήμα του κυκλικού κόμβου προτείνεται η αποκατάσταση της κοίτης με εδαφοενίσχυση και η φύτευση θάμνων.

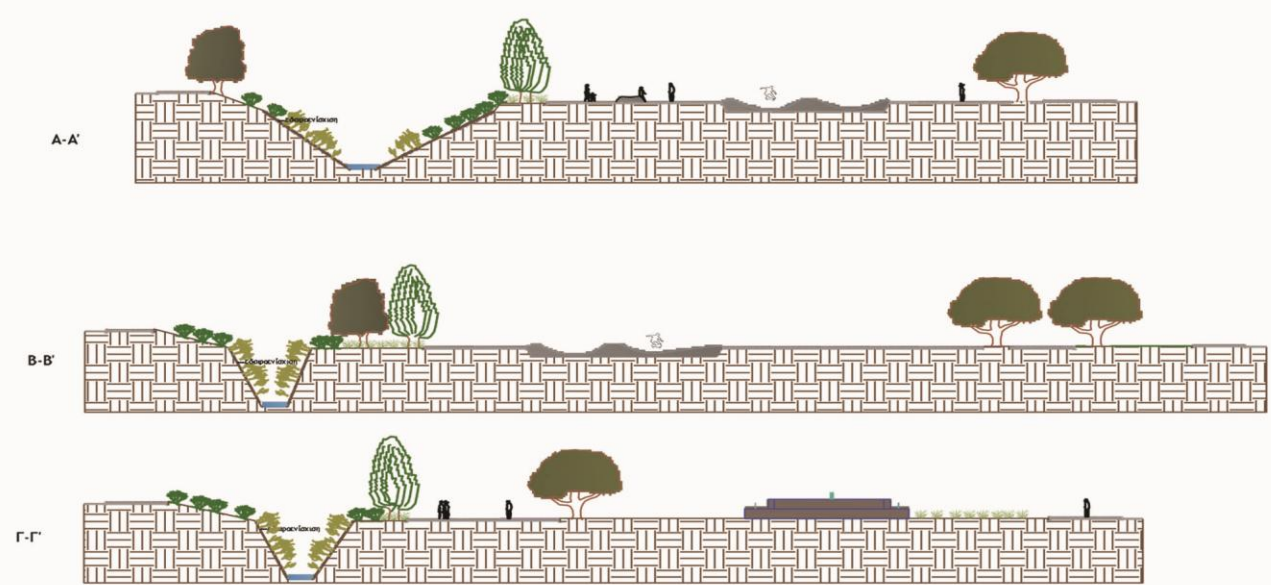
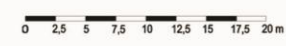
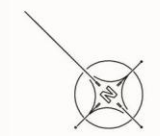
Για τη φύτευση του κυκλικού κόμβου χρησιμοποιούνται περιμετρικά του διαδρόμου φίκι ενώ περιμετρικά της κοίτης φυτεύονται κυπαρίσσια, σοφόρες και ακακίες κοινές.

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Ficus elastica</i>	Moraceae	Φίκος
	<i>Cupressus sempervirens</i>	Cupressaceae	Κυπαρίσσι
	<i>Sophora japonica</i>	Leguminosae	Σοφόρα
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Σχίνος
	<i>Spartium junceum</i>	Fabaceae	Σπάρτο
	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lamiaceae	Λεβάντα

- Πλάκες πεζοδρομίου
- Κυβόλιθοι
- Σκυρόδεμα
- Χυτό δάπεδο
- Χλοοτάπητας
- Συντριβάνι
- Αργάκι

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΗΣ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΥΚΛΙΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΩΦΗ ΚΑΙ ΤΟΜΗ Α-Α', Β-Β', Γ-Γ'	
ΚΑΛΩΣΚΑ: 200	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A6
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

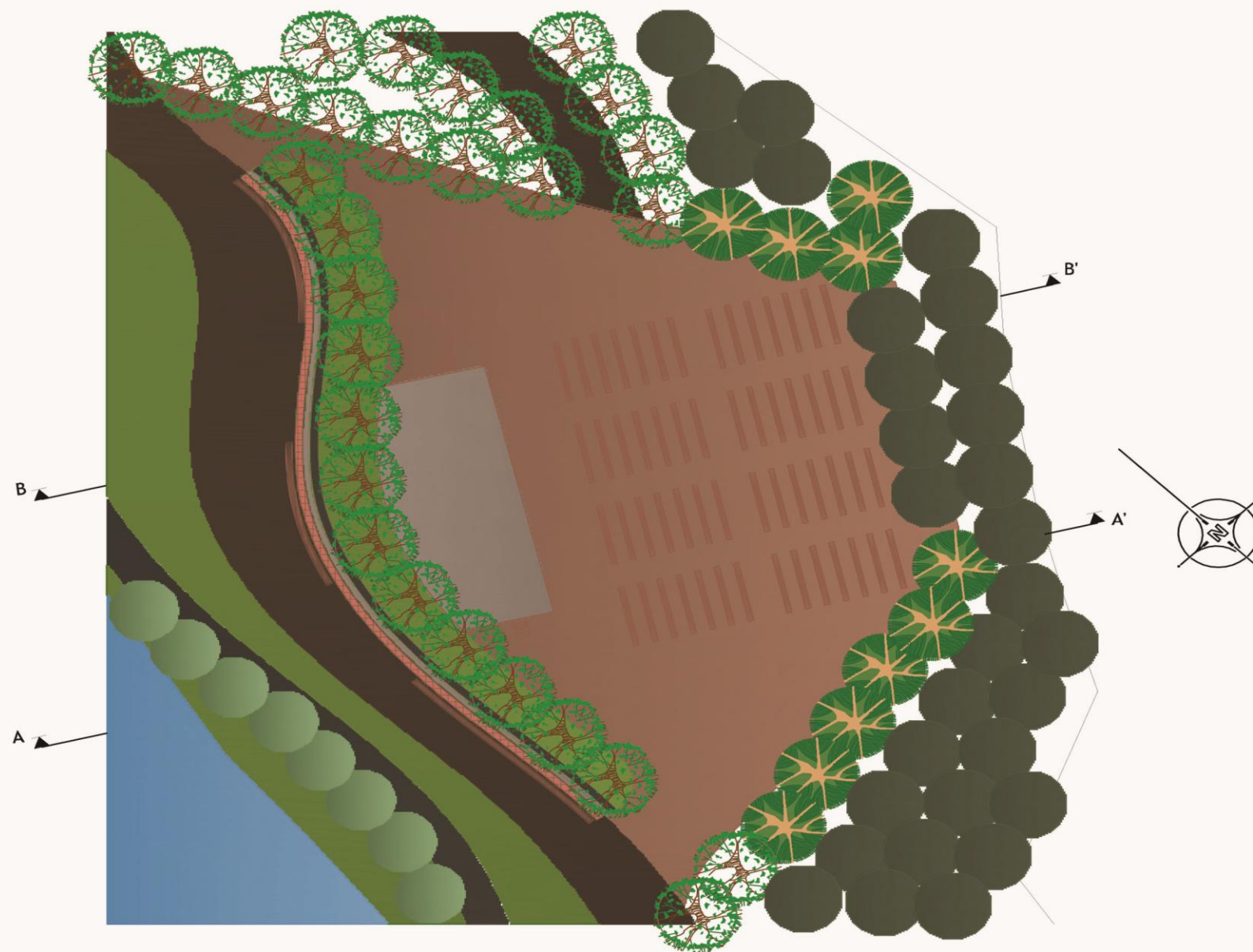
Υπαίθριο θέατρο

Με τη δημιουργία του υπαίθριου θεάτρου θα αποτελέσει ένα πόλο έλξης των κατοίκων καθώς θα μπορούν να διοργανώνονται διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στο χώρο αυτό. Το θέατρο έχει έκταση 2054 m² και είναι χωρητικότητας 300 ατόμων (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α7). Όλος ο σχεδιασμός του θεάτρου ακολουθεί απλές γραμμές και διαμορφώνεται με βάση το φυσικό ανάγλυφο.

Η όλη κατασκευή του θεάτρου διαφέρει από τα κλασσικά θέατρα με τον ημικυκλικό σχεδιασμό. Ως υλικά κατασκευής χρησιμοποιούνται το εμφανές σκυρόδεμα για την κατασκευή της σκηνής του θεάτρου, χυτό δάπεδο για το δάπεδο του θεάτρου και το ξύλο σε συνδυασμό με το σκυρόδεμα για τα καθίσματα.

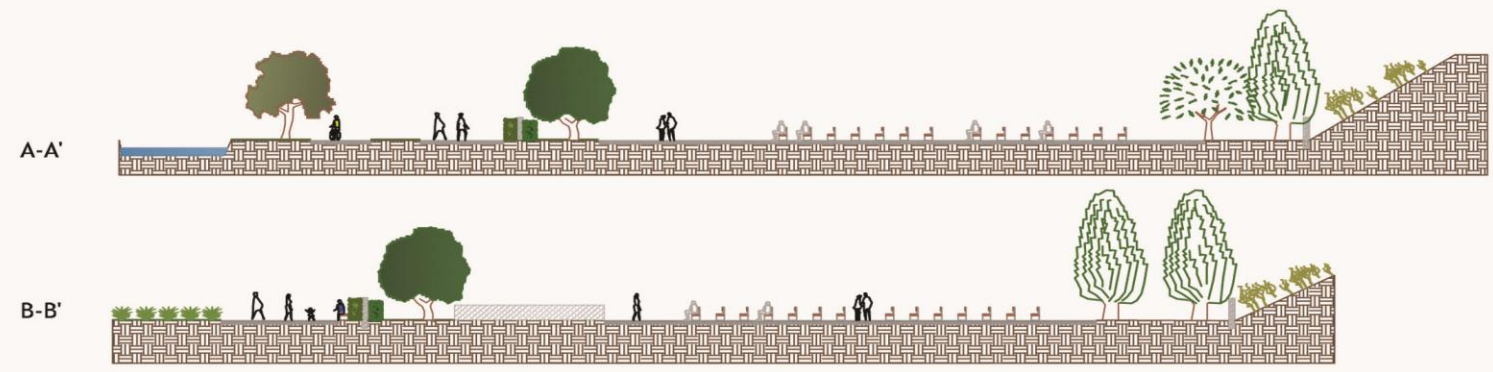
Γύρω από το θέατρο υπάρχει τοίχος ύψους 1 m όπου εξωτερικά του (στο διάδρομο) φυτεύονται βουκαμβίλιες και εσωτερικά φυτεύεται σχίνος που κλαδεύεται και σχηματίζει φράκτη.

Τα φυτά που επιλέγονται για να διαμορφώσουν το χώρο στο θέατρο είναι ελιές, κυπαρίσσια, αγριοτρεμιθιές, σοφόρες, βουκαμβίλιες και σχίνος

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Cupressus sempervirens</i>	Cupresaceae	Κυπαρίσσι
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοστρεμθιά
	<i>Sophora japonica</i>	Legumonosae	Σοφόρα
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Σχίνος
	<i>Bougainvillea glabra</i>	Nyctaginaceae	Βουκαμβίλια

- Ξύλο
- Σκυρόδεμα
- Κυβόλιθος (πεζόδρομος)
- Πορώδες σκυρόδεμα
- Ζώνη φυσικού πρασίνου
- Χιτό δάπεδο
- Αργάκι

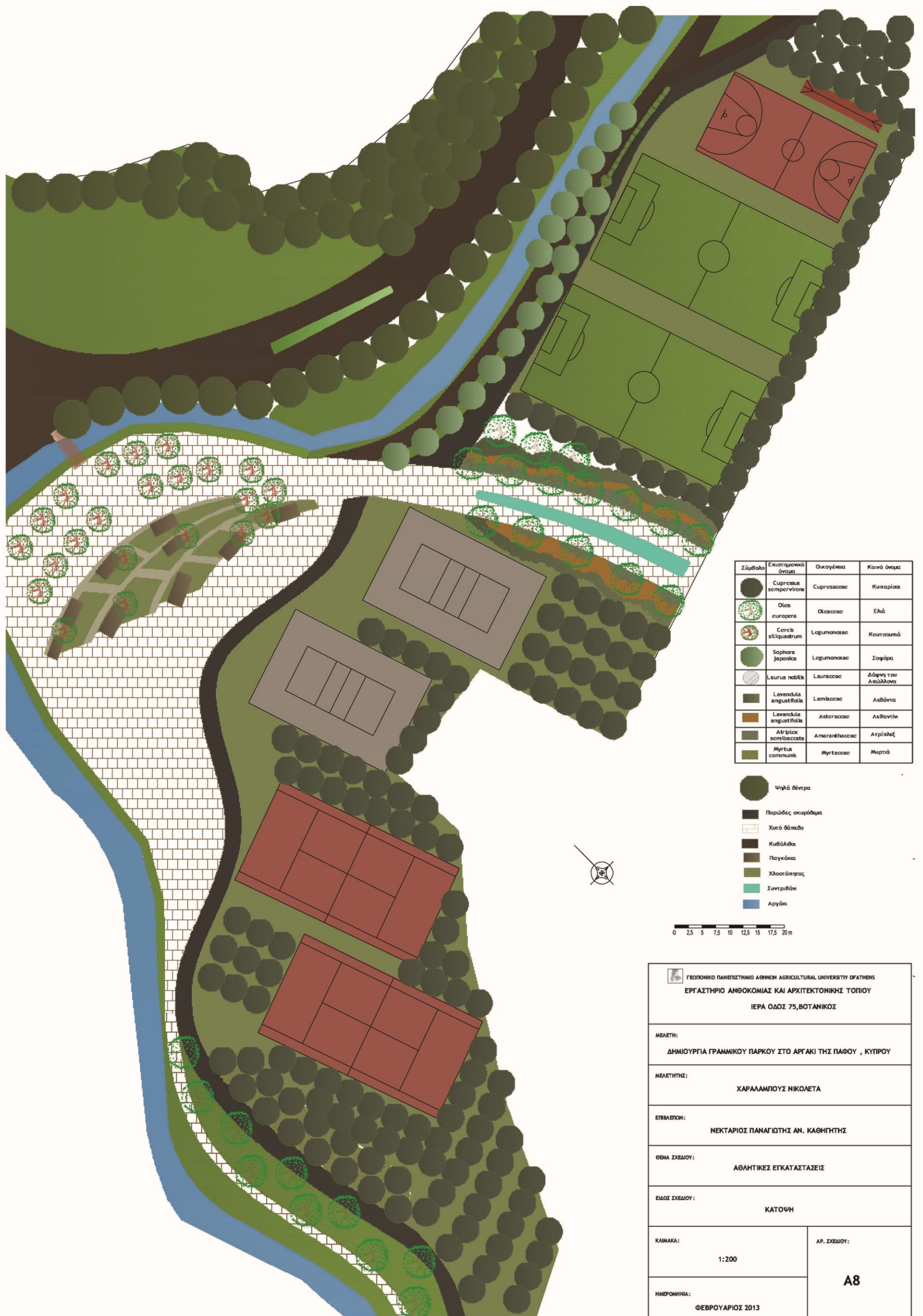

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΘΕΑΤΡΟ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ ΚΑΙ ΤΟΜΗ Α-Α', Β-Β'	
ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:200	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A7
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Αθλητικές εγκαταστάσεις

Στο ύψος του Παφιακού σταδίου διαμορφώνεται ο χώρος με τις αθλητικές εγκαταστάσεις (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α8). Ο χώρος αυτός διαθέτει δύο γήπεδα ποδοσφαίρου 5x5, ένα γήπεδο μπάσκετ, δύο γήπεδα τένις και δύο γήπεδα βόλεϊ. Γύρω από τα γήπεδα υπάρχει φράκτης με μεταλλικό σύρμα ύψους 4 m.

Η χωροθέτηση των αθλητικών εγκαταστάσεων γίνεται σε διάταξη βορρά-νότου. Το φυτικό υλικό που χρησιμοποιείται για την διαμόρφωση του χώρου γύρω από τα γήπεδα είναι τα κυπαρίσσια τοποθετημένα σε γραμμικές φυτεύσεις τονίζοντας τη γραμμικότητα των γηπέδων. Κάτω από τα κυπαρίσσια φυτεύεται χλοοτάπητας. Τα γήπεδα 5x5 είναι δαπεδοστρωμένα με ελαστικό χλοοτάπητα, ενώ τα γήπεδα τένις, βόλεϊ, και μπάσκετ με ελαστικό τάπητα ταρτάν.

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ	
ΚΑΛΩΣΚΑ: 1:200	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: A8
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Χώρος στάθμευσης

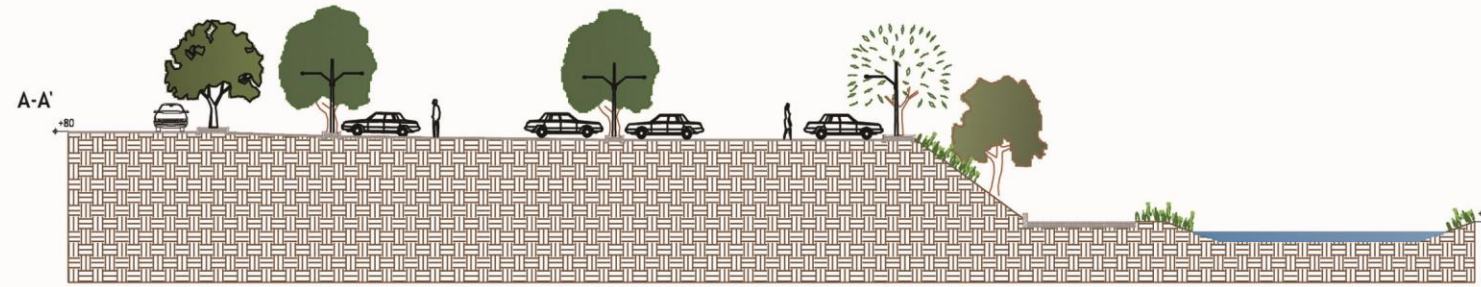
Στη μέση περίπου της ζώνης 2 διαμορφώνεται χώρος στάθμευσης, επί της λεωφόρου δημοκρατίας, χωρητικότητας 148 οχημάτων (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α9). Η επιλογή του χώρου στάθμευσης σε αυτό το σημείο καθώς και η επιλογή του αριθμού χωρητικότητας του, έγινε με βάση τις δραστηριότητες που υπάρχουν στη ζώνη 2 (αθλητικές εγκαταστάσεις, υπαίθριο θέατρο υπαίθριο σινεμά), όπου αναμένετε μεγάλος αριθμός προσέλευσης επισκεπτών.

Το έδαφος στο χώρο αυτό είναι δαπεδοστρωμένο με άσφαλτο, ενώ κατά μήκος της λεωφόρου υπάρχουν πλάκες πεζοδρομίου. Για την οπτική απομόνωση του χώρου αυτού αλλά και για βελτίωση των βιοκλιματικών συνθηκών επιλέγονται αειθαλή δέντρα τόσο κατά μήκος του πεζοδρομίου όσο και στους χώρους στάθμευσης.

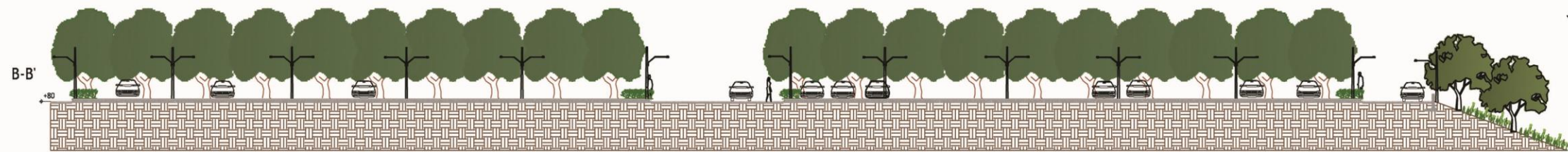
Κεντρική είσοδος στη Λεωφόρο Δημοκρατίας

Από τη Λεωφόρο Δημοκρατίας υπάρχει η κεντρική είσοδος στο πάρκο από την πόλη της Πάφου. Κατά μήκος αυτής της εισόδου στο κέντρο βρίσκεται ένα κανάλι νερού όπου στα δεξιά υπάρχει διάδρομος πλάτους 5.5 m στον οποίο εκτός από τους πεζούς, θα διέρχονται οχήματα μονό για τροφοδοσία της καφετέριας, ενώ δευτερεύοντες διάδρομοι πλάτους 1,5 m οδηγούν στην καφετέρια. Από τη δεξιά πλευρά υπάρχει ποδηλατόδρομος και πεζόδρομος όπου διαχωρίζονται με ελιές και χαμηλό φράκτη από σχίνο. Η φύτευση του χώρου αυτού γίνεται με ελιές, χαρουπιές, κοινή ακακία, κουτσουπιές (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α10).

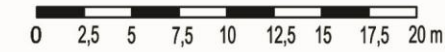
Άλλοι χώροι που υπάρχουν στη ζώνη αυτή είναι υπαίθριος κινηματογράφος χωρητικότητας 255 ατόμων καθώς επίσης και ένας ελεύθερος χώρος με χλοοτάπητα έκτασης 3000 m², όπου θα μπορούν να διοργανώνονται υπαίθρια μαθήματα χώρου, μαθήματα ζωγραφικής και άλλα.

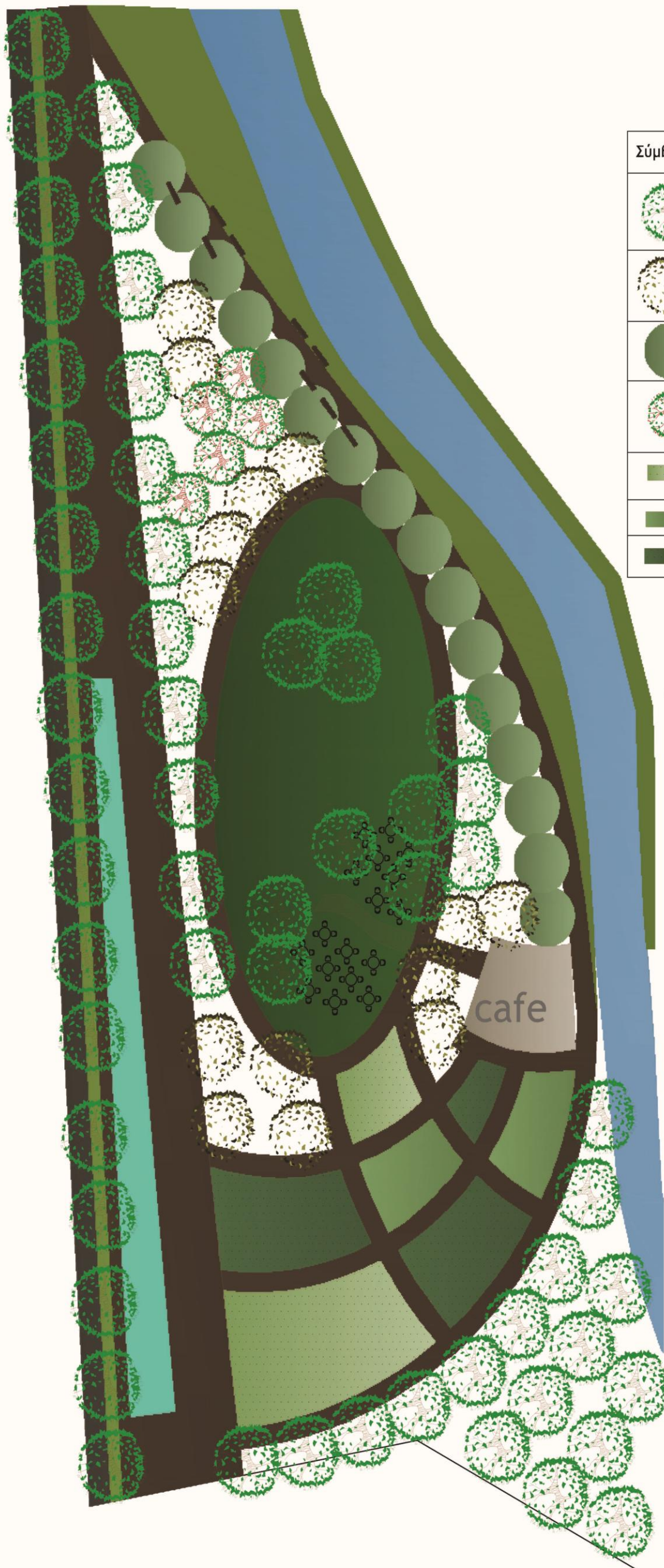
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθιά
	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Άγιοτρεμιθιά
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιδιά
	<i>Robinia pseudacacia</i>	Leguminosae	Κοινή ακακία
	<i>Myrtus communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά

- Πλάκες πεζοδρομίου
- Πορώδες σκυρόδεμα
- Κυβόλιθος
- Άργακι
- Ζώνη φυσικού πρασίνου
- Σύλινο παγκάκι
- Πορώδες άσφαλτος

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΒΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΟΥ: ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 3	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ ΚΑΙ ΤΟΜΗ Α-Α', Β-Β'	
ΚΑΛΩΣΚΑ: 1:100	ΑΡ. ΣΧΕΔΟΥ: A9
ΗΜΕΡΟΜΗΡΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά
	<i>Robinia pseudacacia</i>	Leguminosae	Κοινή ακακία
	<i>Cercis siliquastrum</i>	Leguminosae	Κουτσουπιά
	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Lamiaceae	Δεντρολίβανο
	<i>Lavandula angustifolia</i>	Lamiaceae	Λεβάντα
	<i>Myrtys communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά

- Αργάκι
- Συντριβάνι
- Πορώδες σκυρόδεμα
- Κυβόλιθος
- Χλοοτάπητας
- Ζώνη φυσικού πρασίνου

0 2,5 5 7,5 10 12,5 15 17,5 20 m

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ:	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ:	
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:	
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ:	
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΗ ΛΕΩΦΟΡΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:	
ΚΑΤΟΨΗ	
ΚΛΙΜΑΚΑ:	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ:
1:200	A10
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Ζώνη 3. Πάρκο περιπάτου και επαφής με τη φύση

Το πάρκο αυτό έχει συνολική έκταση 172802 m². Σε αυτή τη ζώνη του πάρκου λόγο έλλειψης χώρου σε κάποια σημεία κατά μήκος της κοίτης του «Αργακιού» κρίνεται σκόπιμο οι διαδρομές (πεζόδρομος και ποδηλατόδρομος) να διέρχονται μέσα από τα υφιστάμενα πάρκα δηλαδή το πάρκο Πεσότων καταδρομέων και πάρκο Ευάγγελου Φλωράκη που βρίσκεται κατά μήκος της Λεωφόρου Ευρώπης και αποτελούν τμήμα της παρόδιας βλάστησης.

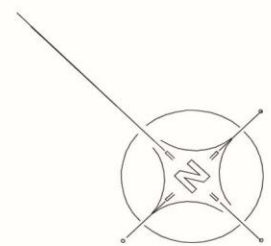
Με τη δημιουργία του πεζόδρομου-ποδηλατόδρομου θα γίνει σύνδεση των υφιστάμενων πάρκων με το προτεινόμενο πάρκο καθώς θα διέρχονται οι διαδρομές μέσα από αυτά και θα αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο πρασίνου.

Το πάρκο περιπάτου και επαφής με τη φύση καλύπτει όλο το μήκος το «Αργάκι του Κτήματος». Αρχίζει από τη Λεωφόρο Αθηνών διέρχεται την λεωφόρο Ευρώπης περνάει μέσα από το Ιερό Απόλλωνα Υλάτη και καταλήγει στη λεωφόρο Ποσειδώνος όπου με αυτό τον τρόπο θα γίνει σύνδεση με τον παραλιακό πεζόδρομο-ποδηλατόδρομο του παραλιακού μετώπου της Πάφου.

Στο τμήμα αυτό θα γίνει ανάπλαση των υφιστάμενων πάρκων ώστε να διευκολυνθεί η προσπελασιμότητα τους με δημιουργία πεζόδρομου, ποδηλατόδρομου και τοποθέτηση ξύλινων καθιστικών κατά μήκος των διαδρομών. Επίσης σε αυτό το τμήμα του πάρκου θα δημιουργηθούν δύο παιδικές χαρές που θα εξυπηρετούν τόσο τους μικρούς επισκέπτες του πάρκου καθώς επίσης και τις περιοχές που γειτνιάζουν με αυτές (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Μ4).

- Αργάκι
  - Δασώδης βλάστηση
  - Δέντρα ψηλά
  - Χαμηλή βλάστηση (θάμνοι, εδαφοκάλυψη)
  - Πεζόδρομος
  - Ποδηλατόδρομος
14. Πλατεία επί της λεωφορου Αθανών
  15. Παιδική χαρά 1
  16. Πλατεία επί της οδού Γιάννου Κρανιδιώτη
  17. Παιδική χαρά 2
  18. Χώρος στάθμευσης 4 (Χώρος Ιερό Απόλλωνα Υλάτη)

 ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΨΗ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ (ΖΩΝΗ 3)	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 2500	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: M4
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Επί της Λεωφόρου Αθηνών προτείνεται η δημιουργία μιας πλατείας συνολικής έκτασης 3800m² όπου θα αποτελεί τόπο συγκέντρωσης (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α11). Κεντρικό σημείο στη πλατεία το σιντριβάνι σε σχήμα ήλιου. Το σιντριβάνι αυτό στο κέντρο (κύκλος) διαθέτει πίδακες νερού που εκτοξεύουν το νερό σε ύψος 5 m. Στα κανάλια που βρίσκονται περιμετρικά του κύκλου υπάρχουν μικρότεροι πίδακες νερού που εκτοξεύουν το νερό σε ύψος 1,5 m. Στην ανατολική πλευρά της πλατείας δημιουργούνται αναβαθμίδες ύψους 0,3 m όπου θα μπορούν να κάθονται οι επισκέπτες και θα προσφέρει αμφιθεατρική θέα προς το σιντριβάνι και τον υπόλοιπο χώρο της πλατείας. Στη νότια πλευρά, φυτεύονται κουτσουπιές των οποίων ο κορμός περιβάλλεται από τσιμεντένια γλάστρα όπου θα λειτουργεί ως καθιστικό (Εικ. 23).

Εικόνα 23:

(Πηγή: http://architettinquieti.blogspot.gr/p/green-green-hallo-un-sostenibile_04.html)

Το φυτικό υλικό στη πλατεία αυτή αποτελείται από Βραχυχίτωνες, σοφόρες, κυπαρίσσια, και κουτσουπιές. Τα υλικά που επιλέγονται για τις σκληρές επιφάνειες είναι η πέτρα στις αναβαθμίδες, το χώρο που βρίσκεται το σιντριβάνι και οι κουτσουπιές, ενώ οι κυβόλιθοι επιλέγονται για τους υπόλοιπους χώρους.

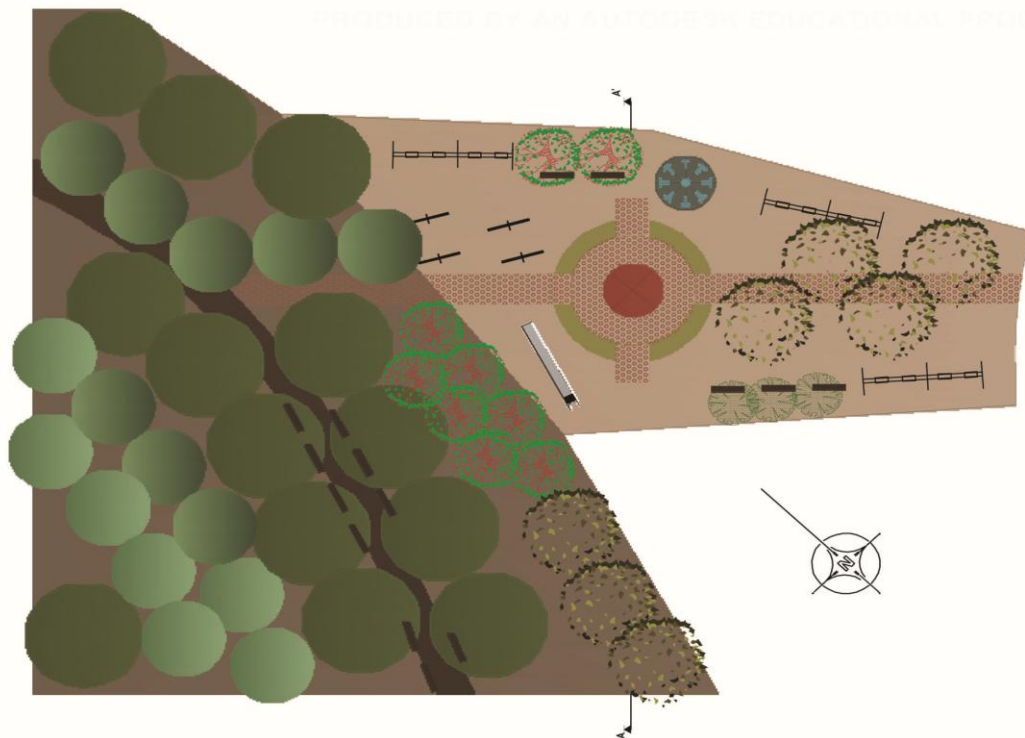

Παιδικό παιχνίδι

Στη ζώνη αυτή προτείνεται η δημιουργία δύο παιδικών χαρών που θα χρησιμοποιούνται από μικρά παιδιά. Στο χώρο αυτό περιλαμβάνονται πλήθος παιδικών παιχνιδιών, ξύλινα καθιστικά. Τα παιχνίδια και στις δύο παιδικές χαρές είναι κατασκευασμένα από ξύλο και μέταλλο.

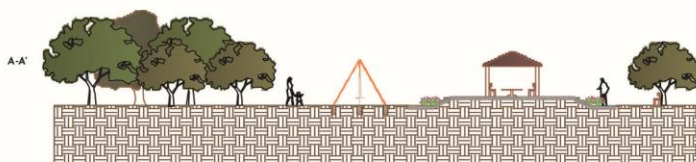
Στη παιδική χαρά επί της οδού Κώστα Κρυστάλλη στο κέντρο της παιδικής χαράς υπάρχει ένας διάδρομος (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α12) στο κέντρο του βρίσκεται ένα ξύλινο κυκλικό κιόσκι με καθιστικά, υπερυψωμένο και γύρω από το κιόσκι υπάρχει περιμετρική φύτευση. Από το υπερυψωμένο κιόσκι προσφέρεται οπτική επαφή σε όλο το χώρο της παιδικής χαράς, και έτσι θα μπορούν οι συνοδοί των παιδιών να επιτηρούν τα παιδιά.

Το δάπεδο γύρω από τους χώρους που τοποθετούνται τα παιχνίδια είναι διαστρωμένο με λεπτό χαλίκι ενώ στο κεντρικό διάδρομο τοποθετείται πλακόστρωτο με πέτρα τοπική σε ακανόνιστο σχήμα.

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα
	<i>Brachychiton acerifolium</i>	Sterculiaceae	Βραχυλάτων
	<i>Platanus orientalis</i>	Platanaceae	Πλάτανος
	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουμιά
	<i>Cercis siliquastrum</i>	Leguminosae	Κουτσουμιά
	<i>Cupressus sempervirens</i>	Cupressaceae	Κυπαρίσσι
	<i>Sophora japonica</i>	Leguminosae	Σοφορά
	<i>Laurus nobilis</i>	Lauraceae	Δάφνη του Αιόλλου
	<i>Nerium oleander</i>	Oleaceae	Πικροδάφνη

- Χαλίκι
- Έδαφος
- Πλακόστρωτο (μέτρα ακανόνιστη)

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ :	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΙΟ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ :	
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΗΤΗ :	
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ :	
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ 2	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ :	
ΚΑΤΩΦΗ ΚΑΙ ΤΟΜΗ Α-Α'	
ΚΑΜΜΑ :	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ :
1:100	A12
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :	
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

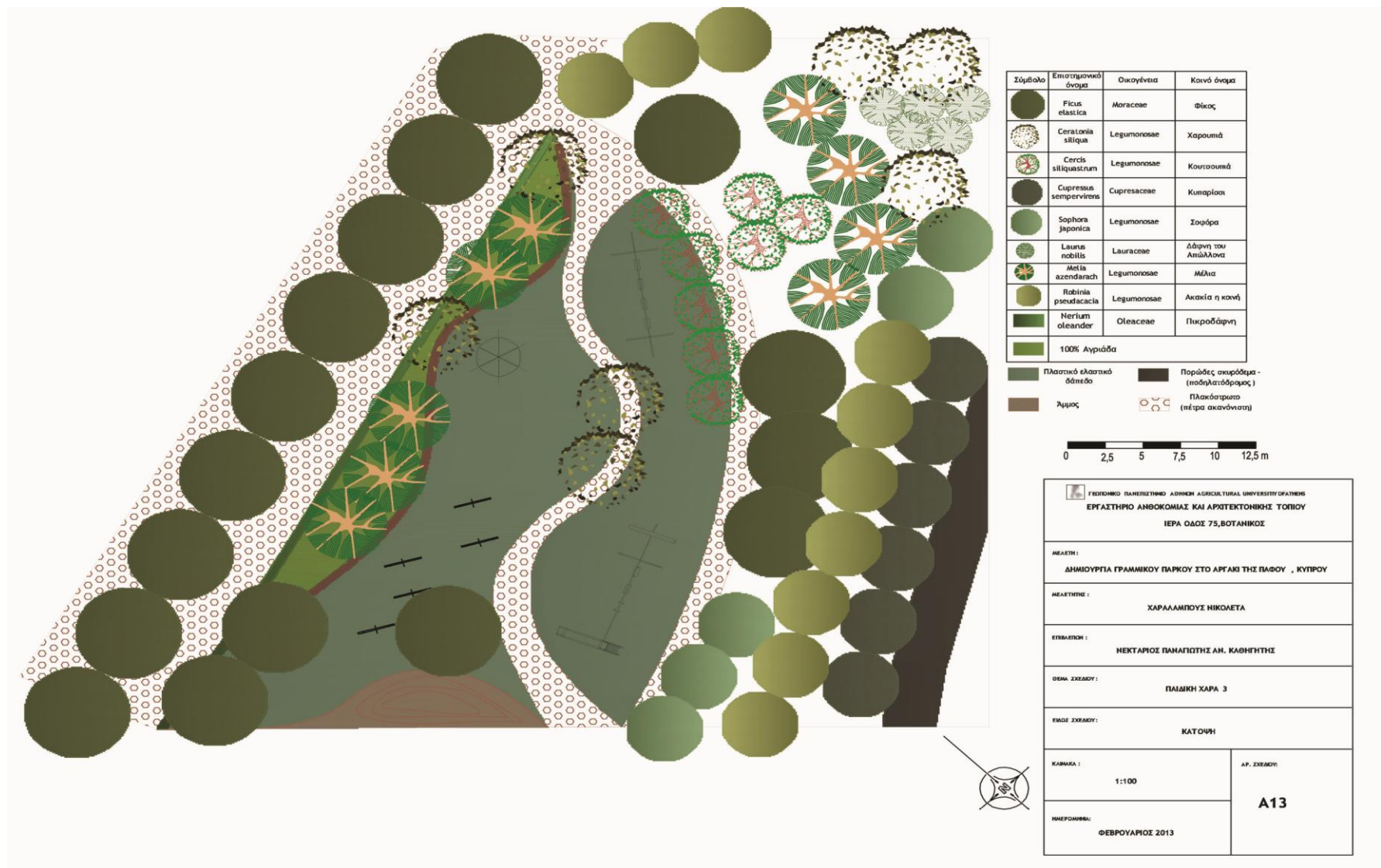
Η δεύτερη παιδική χαρά βρίσκεται επί της οδού Γιάννου Κρανιδιώτη. Σε αυτή τη παιδική χαρά το έδαφος γύρω από το χώρο των παιχνιδιών τοποθετείται ελαστικό δάπεδο ώστε να μειώνονται οι τραυματισμοί, ενώ οι διάδρομοι κίνησης είναι διαστρωμένοι με πλακόστρωτο με τοπική πέτρα (ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ Α13).

Στα βόρεια πλευρά υπάρχει ένα παρτέρι ενώ μπροστά από αυτό τοποθετείται παγκάκι σε ξύλινο σε όλο το μήκος του παρτεριού ακολουθώντας το σχήμα του παρτεριού(Εικ. 24).

Εικόνα 24: προτεινόμενο παγκάκι (πηγή

<http://www.landscapeonline.com/products/listing.php?id=4300>).

5.4 Κίνηση εντός του γραμμικού πάρκου

Η δημιουργία ενός εκτεταμένου και ενιαίου δικτύου διαδρόμων αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο των διαφόρων λειτουργιών όλου του πάρκου. Όλο το εσωτερικό δίκτυο διακίνησης εντός του πάρκου, προορίζεται για την κίνηση πεζών και ποδηλάτων. Οι διαδρομές σχεδιάζονται και στις δύο όχθες του «Αγρακιού» ακολουθώντας την πορεία του, ενώ κρίνεται σκόπιμο αλλού να πλησιάζουν την κοίτη και αλλού να απομακρύνονται από αυτή.

Για τη διάστρωση των διαδρόμων κίνησης των πεζών επιλέγεται σαν υλικό ο κυβόλιθος (Εικ. 25) ενώ στους διαδρόμους που προορίζονται για τη κίνηση των ποδηλάτων επιλέγεται πορώδες μπετόν. Ο πεζόδρομος καλύπτει μια απόσταση (7.3 km) με μέγιστο (6 m) και ελάχιστο πλάτος (1.5 m), ενώ ο ποδηλατόδρομος καλύπτει μια απόσταση (6,9 km) με μέγιστο πλάτος (6 m) και ελάχιστο (2.5 m).

Εικόνα 25: Κυβόλιθοι παλαιωμένοι.

(Πηγή: <http://www.e-marmara.gr/c.kyvolithoi-tsimentou.65691.html>)

5.5 Διευκολύνσεις που παρέχει το γραμμικό πάρκο στο κοινό

Οι διευκολύνσεις που παρέχει το γραμμικό πάρκο στο κοινό αναφέρονται στις κοινωφελείς εγκαταστάσεις και κατασκευές που υπάρχουν και στις τρεις ζώνες του γραμμικού πάρκου και συμπεριλαμβάνουν τη πυροπροστασία, τη καθαριότητα, τις κρήνες νερού, τη στάθμευση ποδηλάτων και την υγιεινή.

- Πυροπροστασία: για την αντιμετώπιση πυρκαγιών προτείνεται η τοποθέτηση πυροσβεστικών κρουνών σε σημεία πλησίον των διαφόρων δραστηριοτήτων καθώς επίσης και πλησίον των κτηριακών εγκαταστάσεων (αναψυκτήρια-καφετέριες).
- Καθαριότητα: Σε όλους τους χώρους που αναπτύσσονται οι διάφορες δραστηριότητες καθώς επίσης και κατά μήκος των διαδρόμων κίνησης τοποθετούνται ξύλινοι κάδοι απορριμμάτων με μεταλλικό δοχείο (Εικ. 26).

Εικόνα 26: Προτεινόμενος κάδος απορριμμάτων.

(Πηγή: <http://www.globalmarket.com/product-info/outdoor-trash-bin-wooden-public-waste-bin-483246.html>)

- Κρήνες νερού: Σε διάφορα σημεία του γραμμικού πάρκου τοποθετούνται κρήνες για την κάλυψη των αναγκών των επισκεπτών σε πόσιμο νερό.

- Χώροι στάθμευσης ποδηλάτων: Για την εξυπηρέτηση των ποδηλάτων προτείνεται στους χώρους όπου αναπτύσσονται οι δραστηριότητες η τοποθέτηση σταθερών μεταλλικών μπαρών στάθμευσης ποδηλάτων (Εικ. 27). Επίσης σε διάφορα σημεία υπάρχουν ξύλινα περίπτερα όπου θα διατίθενται ποδήλατα για ενοικίαση.

Εικόνα 27: Προτεινόμενη μπάρα στάθμευσης ποδηλάτων.

(Πηγή: http://hommy.gr/index.php?route=product/product&product_id=62)

- Υγιεινή: Στο πάρκο θα υπάρχουν σε 3 σημεία τουαλέτες που να εξυπηρετούν το κοινό. Μια θα στον ιππικό όμιλο, στις αθλητικές εγκαταστάσεις, στο υπαίθριο θέατρο, στο χώρο πικνίκ, στο βοτανικό κήπο. Τουαλέτες επίσης θα υπάρχουν σε όλα τα κτήρια ενοικίασης ποδηλάτων.
- Πεζογέφυρες:
Για την ασφαλή διακίνηση των πεζών κατά μήκος του πάρκου προτείνονται δύο υπέργειες πεζογέφυρες που να ενώνουν τις τρεις ζώνες μεταξύ τους. Η μια στο δρόμο Πάφου-Κονιά και η άλλη στη λεωφόρο Αθηνών. Τρεις υφιστάμενες υπόγειες πεζογέφυρες ενώνουν τον κυκλικό κόμβο με το βόριο και νότιο τμήμα του πάρκου.
Εντός του πάρκου για τη σύνδεση της μιας όχθης με την άλλη αλλά και την διευκόλυνση της πρόσβασης στους χώρους που αναπτύσσονται οι δραστηριότητες υπάρχουν 16 ξύλινες γέφυρες (Εικ. 28) που ενώνουν το ένα σημείο με το άλλο.

Εικόνα 28: Προτεινόμενη ξύλινη γέφυρα.

(πηγή: <http://www.waysidelawnstructures.com/yard-decor/decorative-foot-bridges.php>)

5.6 Αρχές οργάνωσης της φύτευσης

Στο μεγαλύτερο μέρος του πάρκου η υπάρχουσα βλάστηση είναι φυσική και κυρίως αποτελείται από καλαμιές. Όπως έχει προαναφερθεί στο χώρο που προτείνεται για δημιουργία του γραμμικού πάρκου πυκνή βλάστηση εντοπίζεται μόνο κατά μήκος του «Αγακιού των Βουλών» και στα υφιστάμενα πάρκα επί της λεωφόρου Ευρώπης. Στους υπόλοιπους χώρους υπάρχουν διάσπαρτα μεμονωμένα δέντρα, άναρχα τοποθετημένα.

Γενικά, η συνολική βλάστηση της περιοχής μελέτης δεν είναι αμελητέα και κρίνεται σκόπιμο τα υφιστάμενα δέντρα κυρίως, στο βόριο τμήμα του πάρκου όπου υπάρχει φυσική βλάστηση, να διατηρηθεί και θα ενταχθεί στο γενικό σχεδιασμό της φυτοτεχνικής διαμόρφωσης, όσο είναι δυνατό.

Για την εκπόνηση φυτοτεχνικής διαμόρφωσης του πάρκου κρίνεται σκόπιμο η παράθεση βασικών αρχών οργάνωσης του πρασίνου ώστε να δημιουργηθεί ένας χώρος με υψηλά επίπεδα αισθητικής και λειτουργικής αξίας καθώς και βιοκλιματικής προσφοράς στον ευρύτερο χώρο.

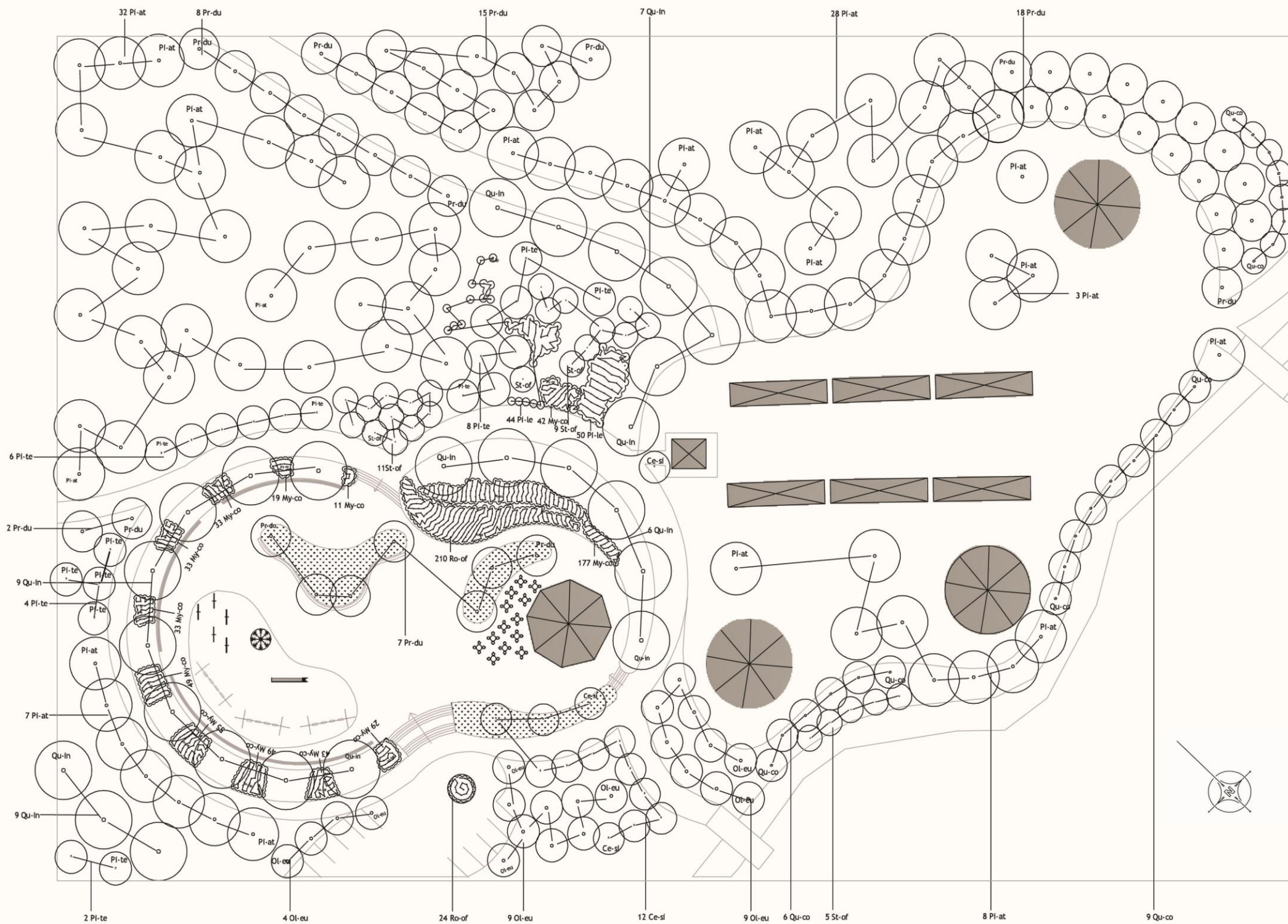
Σε γενικές γραμμές οι βασικές αρχές οργάνωσης του πρασίνου για τη δημιουργία του φυτοτεχνικού σχεδίου είναι:

- Ένταξη και ενσωμάτωση του υφιστάμενου πρασίνου, στο σχεδιασμό ώστε να υπάρξει επιτυχής σύνδεση των παλαιών και νέων φυτοτεχνικών διαμορφώσεων.
- Δημιουργία υψηλού πυκνού πρασίνου αποτελούμενο από φυλλοβόλα και αειθαλή δέντρα.
- Δημιουργία υψηλής, πυκνής βλάστησης κατά μήκος των ορίων του πάρκου ώστε να λειτουργούν σαν φυσικά εμπόδια, ηχομόνωσης και οπτικού φραγμού αλλά και προστασίας από την ατμοσφαιρική ρύπανση σε σημεία που κρίνονται απαραίτητα.
- Εγκατάσταση παρόχθιας βλάστηση κατά μήκος της κοίτης ώστε να υπάρχει προστασία του εδάφους από τη διάβρωση.
- Αξιοποίηση του πρασίνου με επιλογή κατάλληλων ειδών και διάταξη του στο χώρο, με σκοπό την εναλλαγή σκίασης και ηλιασμού δημιουργώντας ένα ευχάριστο περιβάλλον παραμονής των επισκεπτών.
- Επιλογή φυτών που αντέχουν στις βιοκλιματικές συνθήκες της περιοχής. Χρήση φυτών χαμηλών απαιτήσεων συντήρησης και προσαρμογής στις αντίξοες συνθήκες, όπως είναι η ρύπανση και κυρίως η ξηρασία. Όλα τα φυτικά είδη που επιλέγονται για τη σύνθεση του πρασίνου στο πάρκο έχουν καταγραφεί στην περιοχή μελέτης και κρίνεται σκόπιμη η χρήση τους για να μην υπάρξει αλλοίωση του τοπίου.
- Χρήση ποικιλομορφίας φυτικών ειδών ώστε να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον υψηλής αισθητικής αλλά ταυτόχρονα και οικολογικής αξίας, προσφέροντας στον επισκέπτη ψυχική ικανοποίηση.
- Λαμβάνοντας υπόψη τις κλιματικές συνθήκες της περιοχής δηλαδή μεγάλη ηλιοφάνεια και υψηλές θερμοκρασίες το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα του έτους, κρίνεται σκόπιμο στους χώρους στάθμευσης η επιλογή αειθαλών δέντρων για να εξασφαλίζεται σκίαση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
- Οι διάδρομοι κίνησης πλαισιώνονται με ψηλά δέντρα, δημιουργώντας κατάλληλες συνθήκες σκίασης για τους περιηγητές.

Στη συνέχεια παρατίθεται πίνακας με τα προτεινόμενα είδη φυτών για τη φύτευση του γραμμικού πάρκου καθώς επίσης και κάποια ενδεικτικά φυτοτεχνικά σχέδια.

Πίνακας προτεινόμενης φύτευσης.

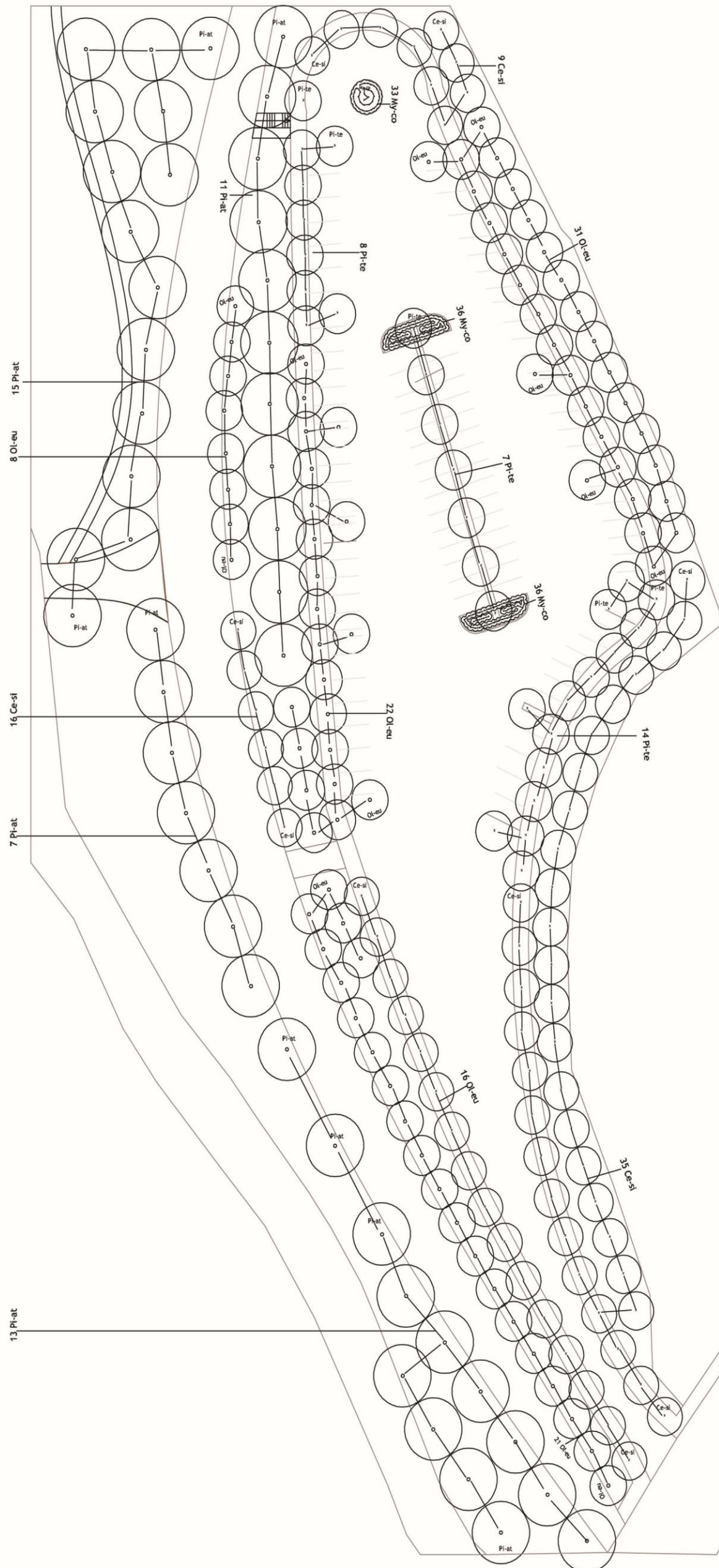
Επιστημονικό όνομα	Κοινό όνομα	Οικογένεια
<i>Ceratonia siliqua</i>	Χαρουπιά	<i>Leguminosae</i>
<i>Olea europea</i>	Ελιά	<i>Oleaceae</i>
<i>Pistacia atlantica</i>	Τρεμιθιά	<i>Anacardiaceae</i>
<i>Prunus dulcis</i>	Αμυγδαλιά	<i>Rosaceae</i>
<i>Quercus infectoria subsp. Veneris</i>	Δρύς	<i>Fagaceae</i>
<i>Pistacia terebinthus</i>	Αγριοτρεμιθιά	<i>Anacardiaceae</i>
<i>Quercus coccifera subsp. Calliprinos</i>	Πουρνάρι ή Περνιά	<i>Fagaceae</i>
<i>Cupressus sempervirens</i>	Κυπαρίσσι	<i>Cupresaceae</i>
<i>Pinus brutia</i>	Πεύκο	<i>Pinaceae</i>
<i>Sophora japonica</i>	Σοφόρα	<i>Fabaceae</i>
<i>Cercis siliquastrum</i>	Κουτσουπιά	<i>Leguminosae</i>
<i>Fycus elastica</i>	Φίκος	<i>Moraceae</i>
<i>Nerium oleander</i>	Πυκροδάφνη	<i>Aprocynaceae</i>
<i>Laurus nobilis</i>	Δάφνη Απόλλωνα	<i>Lauraceae</i>
<i>Myrtus communis</i>	Μυρτιά	<i>Myrtacea</i>
<i>Pistacia lentiscus</i>	Σχίνος	<i>Anacardiaceae</i>
<i>Rosmarinus officinalis</i>	Δενδρολίβανο	<i>Lamiaceae</i>
<i>Lavandula angustifolia</i>	Λεβάντα	<i>Lamiaceae</i>

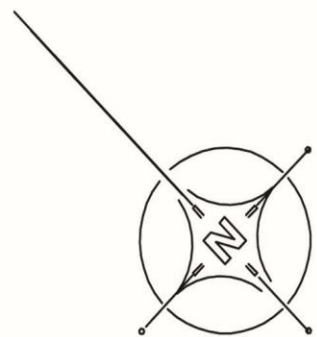
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα	Αριθμός φυτών
Pi-at	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθιά	80
Ol-eu	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά	22
Pr-du	<i>Prunus dulcis</i>	Rosaceae	Αμυγδαλιά	50
Qu-in	<i>Quercus infectoria</i>	Fagaceae	Δρύς	24
Ce-si	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά	13
Qu-co	<i>Quercus coccifera</i>	Fagaceae	Περνιά	23
St-of	<i>Styrax officinalis</i>	Styracaceae	Στύραξ ή στερατζιά	26
Pi-te	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοτριμιθιά	20
My-co	<i>Myrtus communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά	573
Ro-of	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Lamiaceae	Δενδρολύβανο	234
Pi-le	<i>Pistacia lentiscus</i>	Anacardiaceae	Σχίνος	94
Χλωροτάπητας				

0 2,5 5 7,5 10 12,5 15 17,5 20 m

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΙΠΠΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΟ	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 1:250	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: F1
ΗΜΕΡΟΜΗΡΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

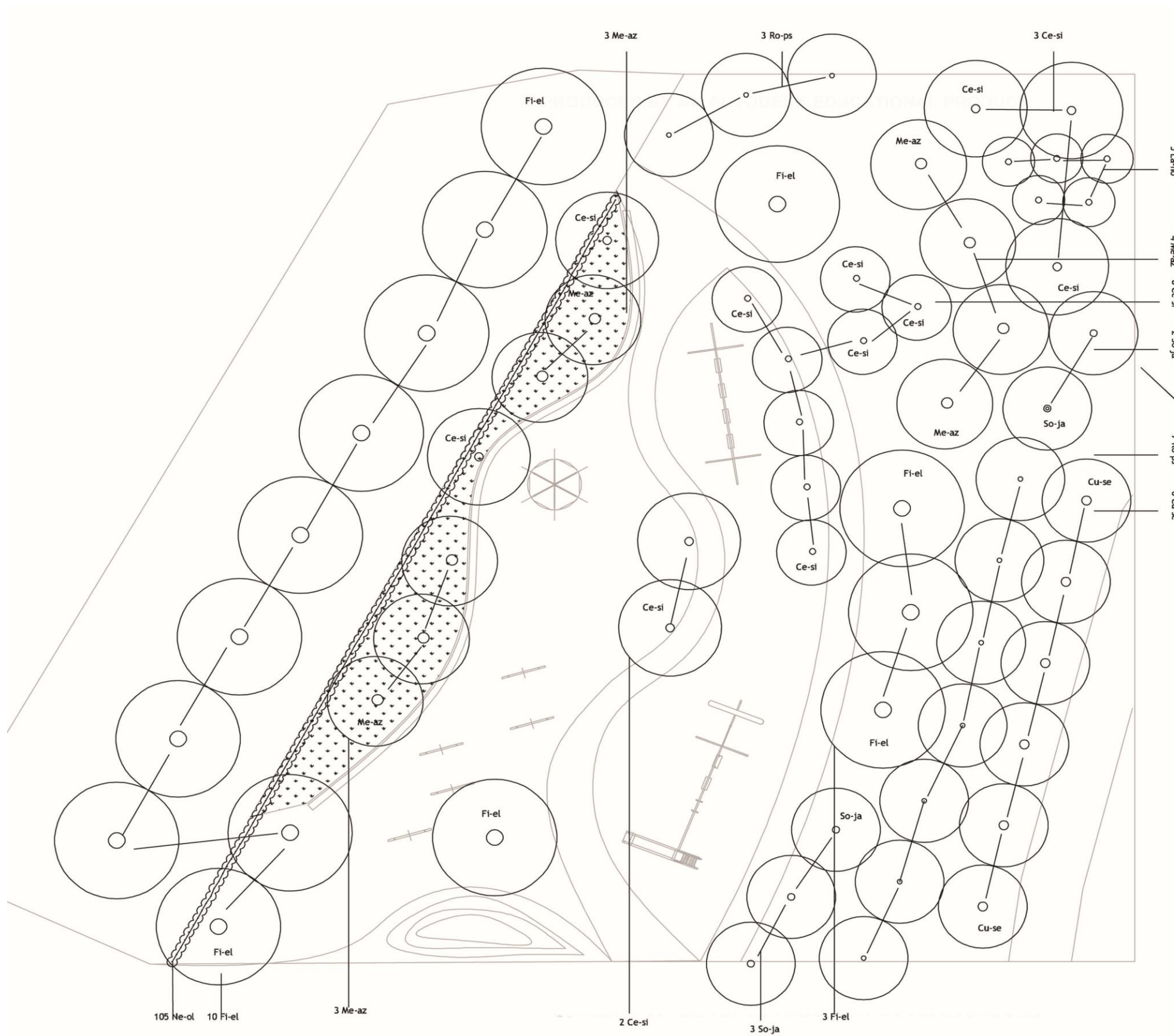
Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα	Αριθμός φυτών
Pi-te	<i>Pistacia terebinthus</i>	Anacardiaceae	Αγριοτριμιθιά	30
Pi-at	<i>Pistacia atlantica</i>	Anacardiaceae	Τρεμιθιά	35
Ce-si	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά	60
Ol-eu	<i>Olea europaea</i>	Oleaceae	Ελιά	82
My-co	<i>Myrtus communis</i>	Myrtaceae	Μυρτιά	105

0 2.5 5 7.5 10 12.5 15 17.5 20m

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 1	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΟ	
ΚΑΙΜΑΚΑ: 200	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: F2
ΗΜΕΡΟΜΗΝΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Σύμβολο	Επιστημονικό όνομα	Οικογένεια	Κοινό όνομα	Αριθμός φυτών
Fi-el	<i>Ficus elastica</i>	Moraceae	Φίκος	15
Ce-si	<i>Ceratonia siliqua</i>	Leguminosae	Χαρουπιά	7
Ce-si	<i>Cercis siliquastrum</i>	Leguminosae	Κουτσουπιά	8
Cu-se	<i>Cupressus sempervirens</i>	Cupresaceae	Κυπαρίσσι	6
So-ja	<i>Sophora japonica</i>	Leguminosae	Σοφόρα	5
La-no	<i>Laurus nobilis</i>	Lauraceae	Δάφνη του Απώλλωνα	5
Me-az	<i>Melia azedarach</i>	Leguminosae	Μέλια	9
Ro-ps	<i>Robinia pseudacacia</i>	Leguminosae	Ακακία η κοινή	10
Ne-ol	<i>Nerium oleander</i>	Oleaceae	Πικροδάφνη	105
100% Αγριάδα				

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 75, ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ	
ΜΕΛΕΤΗ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΑΡΓΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ, ΚΥΠΡΟΥ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ 3	
ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ: ΚΑΤΟΨΗ	
ΚΛΙΜΑΚΑ: 1:100	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ: F3
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013	

Βιβλιογραφία

1. Bozidar, S. F. and Danilo, S. F. (2012) Infrastructure Corridor as Linear City. EPOKA University Department of Arch, 1st International Conference on Architecture & Urban Design, pp. 721-728.
2. Collins, G. R. (1917) The George Collins Collection on Linear City Planning: An Inventory, pp. 204-205.
3. Αντωνιάδου, Γ. (2010) «Γραμμικό Πάρκο Βαθκειά». Η Φωνή της Λεμεσού, 21 Οκτωβρίου.
4. Γλαντζή, Ά. και Ράμφου, Β. (2012) Αστικοί πράσινοι χώροι: ιστορική διερεύνηση εξέλιξης τους και εισαγωγή στην έννοια της βιωσιμότητας. Διάλεξη, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
5. Δήμος Λευκωσίας (2006) « Υδρολογική Μελέτη για την Κατασκευή Πεζόδρομου /Ποδηλατοδρόμου κατά μήκος της κοίτης Πεδιαίου Ποταμού στα Δημοτικά Όρια Λευκωσίας», ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ.
6. Δήμος Λευκωσίας (2007) Πεζόδρομος – Ποδηλατόδρομος στον Πεδιαίο ποταμό – Έξι εταιρείες υπέβαλαν πρόταση για κατασκευή του έργου.
7. Κασσιός, Κ. και Περπερίδου, Δ.Γ. (2005) Η απορρυπαντική συμβολή του Αστικού Πρασίνου στην ατμόσφαιρα της πόλης, Εισήγηση στην ημερίδα με θέμα «Ποιότητα της ατμόσφαιρας στις αστικές περιοχές – Νέα δεδομένα και προοπτικές». ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ.
8. Κυριαζής, Γ. (2008) Διαχείριση υδατικών πόρων σε αστικά πάρκα». Μελέτη περίπτωσης: Πάρκο Αντώνης Τρίτσης, Διπλωματική εργασία για το Τμήμα Γεωγραφίας στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
9. Μπαγινέτας, Κ. (2012) «Η αξία και ο ρόλος του αστικού πρασίνου».

10. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Κύπρου, 2013 «Τοπικό σχέδιο Πάφου, Χρήση Γης».
11. Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος Κύπρου (2002) «ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 15 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΥ (Αρ. 140(Ι)/2005), ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΓΑΡΥΛΛΗ», Υπηρεσία περιβάλλοντος Λευκωσία.
12. Υπουργείο γεωργίας, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος υπηρεσία περιβάλλοντος Κύπρου (2007) ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΒΑΘΚΕΙΑ ΣΕ ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΠΑΡΚΟ.
13. Υπουργείο εσωτερικών Κύπρου (2011) «Τοπικό σχέδιο Πάφου 2011 πρόνοιες και μέτρα πολιτικής», Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Λευκωσία.
14. Χριστοφόρου, Λ. 1998 «Πουλιά της Κύπρου». Νικολάου & Υιοί. Λευκωσία.

Διαδικτυακές πηγές

1. <http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESE/RGASIAS/POLHPRASINO/7.pdf> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
2. <http://forum.xcitefun.net/stanley-park-urban-park-canada-images-t61090.html> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
3. <http://whereisyvette.com/2010/08/25/tour-of-central-park/> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
4. <http://healthycities.org.cy/pop-up/gr-strovolos-pedieos.html> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
5. <http://www.sigmalive.com/simerini/news/local/323580> [τελευταία πρόσβαση στις 17/1/13]

6. <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?p=98838748> [τελευταία πρόσβαση στις 17/1/13]
7. <http://www.limassolmunicipal.com.cy/garillis/index.html> [τελευταία πρόσβαση στις 17/1/13]
8. <http://www.metropolismag.com/pov/20120630/valencias-green-river>
[τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
9. <http://enatenio.blogspot.gr/2012/10/jardines-de-turia.html> [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
10. http://www.west8.nl/projects/madrid_rio/ [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
11. <http://www.socialdesignmagazine.com/el/site/architettura/madrid-rio-mrio-arquitectos-asociados-e-west-8.html> [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
12. <http://www.archdaily.com/111287/madrid-rio-west-8-and-mrio-arquitectos/>
[τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
13. http://www.madrid.es/UnidadesDescentralizadas/ProyectosSingularesUrbanismo/ProyectoMadridRio/ActTerm/Ficheros/01Huerta_de_la_Partida.JPG
[τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
14. <http://www.espormadrid.es/2011/04/unas-fotos-del-ya-abierto-parque-de-la.html> [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
15. <http://setowsky.blogspot.gr/2011/02/en-corto-madrid-de-mis-amores.html>
[τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
16. <http://architecturelab.net/2010/09/puente-cascara-in-madrid-opened-officially/> [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
17. http://landscapeisji.blogspot.gr/2011/02/restoration-project_28.html
[τελευταία πρόσβαση στις 19/1/13]

18. [http://www.moa.gov.cy/moa/gsd/gsd.nsf/All/C6963B35A9E7D8D1C22572FA003B4662/\\$file/LITHOS_Chr_Hadjig.pdf?OpenElement](http://www.moa.gov.cy/moa/gsd/gsd.nsf/All/C6963B35A9E7D8D1C22572FA003B4662/$file/LITHOS_Chr_Hadjig.pdf?OpenElement) [τελευταία πρόσβαση στις 23/1/13]
19. <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110118095356/http://www.cab.e.org.uk/case-studies/cheonggyecheon-restoration-project> [τελευταία πρόσβαση στις 19/1/13]
20. <http://lafoundation.org/research/landscape-performance-series/case-studies/case-study/382/photos/additional-3282/> [τελευταία πρόσβαση στις 19/1/13]
21. <http://www.konia.org/history.shtml> [τελευταία πρόσβαση στις 20/1/13]
22. http://www.e-villages.org/images/users/1/flora_fauna/8.pdf [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
23. <http://landscapeandurbanism.blogspot.gr/2008/11/tel-aviv-port.html> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
24. http://architettinquieti.blogspot.gr/p/green-green-hallo-un-sostenibile_04.html [τελευταία πρόσβαση στις 18/1/13]
25. <http://www.e-marmara.gr/c.kyvolithoi-tsimentou.65691.html> [τελευταία πρόσβαση στις 15/1/13]
26. <http://www.globalmarket.com/product-info/outdoor-trash-bin-wooden-public-waste-bin-483246.html> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
27. http://hommy.gr/index.php?route=product/product&product_id=62 [τελευταία πρόσβαση στις 25/1/13]
28. <http://www.landscapeonline.com/products/listing.php?id=4300> [τελευταία πρόσβαση στις 10/1/13]
29. Google earth.